

Центральноукраїнський національний технічний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

«ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ»
Завідувач кафедри
д.е.н., проф.
_____ Володимир ЗАЙЧЕНКО
«_____» _____ 2024 року

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**НА ТЕМУ: РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЖКГ (НА ПРИКЛАДІ ОКВП
«ДНІПРО-КІРОВОГРАД», М. КРОПИВНИЦЬКИЙ)**

**DEVELOPMENT OF MEASURES TO INCREASE THE EFFICIENCY OF
HOUSING ENTERPRISE
(ON THE EXAMPLE OF OKVP «DNIPRO-KIROVOGRAD»,
KROPYVNYTSKYI)**

Виконав здобувач вищої освіти
2м курсу, групи ЕП-23м-1,4
ОПП «Економіка підприємства»
спеціальності 051 «Економіка»
_____ Віктор Вербовий
«_____» _____ 2024 р.

Керівник роботи: к.е.н., доцент
_____ Марія БУГАЄВА
«_____» _____ 2024 р.

Рецензент роботи: д.е.н., проф.
_____ Вікторія ГРАНОВСЬКА
«_____» _____ 2024 р.

**м. Кропивницький
2024 р.**

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Економічний

Кафедра Економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

Рівень вищої освіти магістр

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Економіки, підприємництва та
готельно-ресторанної справи

д.е.н. проф. Володимир ЗАЙЧЕНКО

« ____ » _____ 2024 року

**ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вербового Віктора Григоровича

1. Тема роботи «Розробка заходів щодо підвищення ефективності підприємства ЖКГ (на прикладі ОКВП «Дніпро-Кіровоград» м. Кропивницький)

2. Керівник роботи Бугаєва Марія Вікторівна, к.е.н., доцент

3. Строк подання роботи до захисту _____ 2024 року

Мета та завдання кваліфікаційної роботи. Метою даного дослідження є розробка ефективних заходів для підвищення ефективності господарської діяльності обласного комунального виробничого підприємства «Дніпро-Кіровоград» в місті Кропивницький, що сприятиме оптимізації ресурсовикористання, покращенню якості наданих послуг та підвищенню загальної задоволеності споживачів. Відповідно до поставленої мети, у цій роботі поставлені наступні завдання: визначити сутність та зміст ефективності функціонування підприємства; дослідити специфіку функціонування підприємств ЖКГ; розглянути сучасні підходи до управління ефективністю функціонування організацій та її оцінки; вивчити загальну характеристика ОКВП «Дніпро-Кіровоград»; здійснити оцінку ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград»; провести аналіз чинників, які впливають на ефективність діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград»; розробити заходи щодо підвищення ефективності функціонування

підприємства; надати комплексну програму стратегії щодо підвищення ефективності ОКВП «Дніпро-Кіровоград».

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Ознайомлення з літературними джерелами</i>		
2.	<i>Написання вступу та першого розділу</i>		
3.	<i>Написання другого розділу</i>		
4.	<i>Написання третього розділу</i>		
5.	<i>Оформлення кваліфікаційної роботи</i>		
6.	<i>Перевірка роботи на унікальність та виявлення академічного плагіату</i>		
7.	<i>Підготовка ілюстративного матеріалу, отримання відгуку наукового керівника, зовнішньої рецензії, підготовка до захисту</i>		

Дата видачі завдання

« ____ » _____ 2024 року

Керівник роботи _____ Бугаєва М.В.
(підпис)

Завдання прийнято до виконання

« ____ » _____ 2024 року

Здобувач _____ Вербовий В.Г.
(підпис)

АНОТАЦІЯ

Вербовий В. Г. Розробка заходів щодо підвищення ефективності підприємства ЖКГ (на прикладі ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

м. Кропивницький): Кваліфікаційна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за ОПП «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 – «Економіка» / Центральноукраїнський національний технічний університет. м. Кропивницький, 2024. 117 с.

У кваліфікаційній роботі проведений комплексний аналіз ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград» і на цій основі розроблені заходи щодо підвищення ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград». У першому розділі було визначено сутність та зміст ефективності функціонування підприємства, специфіка функціонування підприємств ЖКГ та розглянуті сучасні підходи до управління ефективністю функціонування організацій та її оцінки. Загалом визначено, що розвиток та оптимізація підприємств житлово-комунального господарства є критично важливими для підвищення якості життя населення, забезпечення екологічної стійкості та зміцнення економічної безпеки держави.

У другому розділі роботи здійснена загальна характеристика ОКВП «Дніпро-Кіровоград», оцінка ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград» та проведений аналіз чинників, які впливають на ефективність діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград». Аналізований період 2018-2022 рр. характеризується для підприємства тенденцією скорочення основних економічних показників діяльності. Аналіз макросередовища підприємства показав, що найбільше значущими чинниками, надають значний вплив на ефективність діяльності підприємства, є соціальні фактори, а також економічні. У підсумковій матриці SWOT-аналізу в полі «Слабкість та загрози» знайшли відображення такі положення, як висока плинність кадрів, значний коефіцієнт аварійності, застаріле обладнання та технології, залежність від місцевого ринку, фінансові проблеми, обмежені ресурси, регуляторні ризики, нестача кваліфікованих кадрів тощо; основними загрозами є загрози через військові дії, відтік кадрів, нестача кваліфікованого персоналу, застарілі технології та їх подальший знос, великі фінансові зобов'язання.

У третьому розділі розроблені заходи щодо підвищення ефективності функціонування підприємства та комплексна програма стратегії щодо підвищення ефективності ОКВП «Дніпро-Кіровоград». Запропонована система маркетингу включає дві підсистеми: інформаційна підсистема та система комплексу маркетингу. Інформаційна підсистема маркетингу включає 4 ключові блоки. Так, для комунального підприємства ОКВП «Дніпро-Кіровоград», що відповідає за водопостачання та водовідведення, встановлення інформаційно-аналітичної системи може бути корисним для покращення сервісу та оптимізації внутрішніх процесів. Визначено кілька варіантів, які можна розглянути: SAP Business Intelligence, Microsoft Power BI, Tableau, QlikView, Google Analytics. Комплексна програма стратегії щодо підвищення ефективності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» включає: - аналіз фінансового стану ОКВП «Дніпро-Кіровоград»; аналіз впливу внутрішніх та зовнішніх чинників, - фінансові стратегії та рекомендації; - залучення державної та міжнародної підтримки. Визначено, що додатково, наразі є нагальна необхідність погашення кредиту Світового банку для комунального підприємства, що вимагає комплексного підходу, який би включав як фінансові, так і стратегічні заходи. Відтак, було запропоновано кілька можливих кроків для погашення кредиту.

Ключові слова: фінансово-економічний стан підприємства, ефективність функціонування, підприємства ЖКГ, соціально-економічні фактори, SWOT-аналіз, стратегічне планування, маркетингові системи, інформаційно-аналітичні системи, фінансові стратегії, оптимізація процесів, комплексні програми підвищення ефективності

ABSTRACT

Verbovy V.H. Development of measures to increase the efficiency of housing enterprise (on the example of OKVP "Dnipro-Kirovohrad", Kropyvnytskyi): Qualification work for the second (master's) level of higher education at the EPP "Economics of the Enterprise" in the specialty 051 - "Economics" / Central Ukrainian National Technical University. Kropyvnytskyi, 2024. 117 p.

In the qualification work, a comprehensive analysis of the functioning efficiency of OKVP "Dnipro-Kirovohrad" was conducted, and based on this, measures to improve the functioning efficiency of OKVP "Dnipro-Kirovohrad" were developed. The first section defined the essence and content of the enterprise's operating efficiency, the specifics of the functioning of utility enterprises, and reviewed modern approaches to managing and evaluating the efficiency of organizations. Overall, it was determined that the development and optimization of housing and communal services enterprises are critically important for improving the quality of life of the population, ensuring ecological stability, and strengthening the economic security of the state.

In the second section of the work, a general characteristic of OKVP "Dnipro-Kirovohrad" was performed, the efficiency of the functioning of OKVP "Dnipro-Kirovohrad" was assessed, and an analysis of factors affecting the efficiency of OKVP "Dnipro-Kirovohrad" was conducted. The analyzed period of 2018-2022 is characterized by a trend of decreasing main economic indicators of the enterprise. An analysis of the macroenvironment of the enterprise showed that the most significant factors affecting the efficiency of the enterprise's activities are social and economic factors. The SWOT analysis summary matrix in the "Weaknesses and Threats" field reflected such issues as high staff turnover, significant accident rate, outdated equipment and technology, dependence on the local market, financial problems, limited resources, regulatory risks, lack of qualified personnel, etc.; the main threats are threats due to military actions, staff outflow, lack of qualified personnel, outdated technologies, and their further wear and tear, and significant financial obligations.

In the third section, measures were developed to increase the efficiency of the enterprise's functioning and a comprehensive strategy program to increase the efficiency of OKVP "Dnipro-Kirovohrad" was formulated. The proposed marketing system includes two subsystems: an information subsystem and a marketing mix system. The information subsystem of marketing includes four key blocks. Thus, for the utility enterprise OKVP "Dnipro-Kirovohrad", which is responsible for water supply and wastewater treatment, the establishment of an information-analytical system could be beneficial for improving service and optimizing internal processes. Several options that can be considered include SAP Business Intelligence, Microsoft Power BI, Tableau, QlikView, and Google Analytics. The comprehensive strategy program to enhance the efficiency of OKVP "Dnipro-Kirovohrad" includes: - analysis of the financial condition of OKVP "Dnipro-Kirovohrad"; analysis of the impact of internal and external factors, - financial strategies and recommendations; - involvement of state and international support. It is determined that additionally, there is an urgent need to repay the World Bank loan for the municipal enterprise, requiring a comprehensive approach that would include both financial and strategic measures. Subsequently, several possible steps for loan repayment were proposed.

Keywords: financial-economic state of the enterprise, efficiency of functioning, utility enterprises, socio-economic factors, SWOT analysis, strategic planning, marketing systems, information-analytical systems, financial strategies, process optimization, comprehensive programs for enhancing efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЖКГ	9
1.1. Сутність та зміст ефективності функціонування підприємства	9
1.2. Специфіка функціонування підприємств ЖКГ	23
1.3. Сучасні підходи до управління ефективністю функціонування організацій та її оцінки	31
 РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОКВП «ДНІПРО-КІРОВОГРАД»	 45
2.1. Загальна характеристика ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	45
2.2. Оцінка ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	51
2.3. Аналіз чинників, які впливають на ефективність діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	74
 РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОКВП «ДНІПРО-КІРОВОГРАД»	 86
3.1. Рекомендації щодо підвищення ефективності функціонування підприємства	86
3.2. Комплексна програма стратегії щодо підвищення ефективності ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	96
 ВИСНОВКИ	 102
 СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	 112
 ДОДАТКИ	 117

ВСТУП

Актуальність теми. У контексті глобалізації та зростаючої конкуренції серед підприємств різних галузей, питання підвищення ефективності господарської діяльності стає все більш актуальним. Особливо важливим це є для комунальних підприємств, які забезпечують життєво необхідні послуги значній частині населення та відіграють ключову роль у забезпеченні соціальної стабільності та розвитку інфраструктури міст і регіонів України. На прикладі обласного комунального виробничого підприємства «Дніпро-Кіровоград» у місті Кропивницький можна простежити, як важливо розробляти та впроваджувати заходи, спрямовані на підвищення їх ефективності.

Актуальність дослідження полягає у постійній потребі оптимізації роботи підприємств житлово-комунального господарства (ЖКГ), які стикаються з численними викликами: від застарілих технологій і обладнання до необхідності адаптації до сучасних екологічних та економічних стандартів. Значущість вивчення даної проблематики також підкреслюється поточною економічною ситуацією в Україні, де критично важливо використовувати наявні ресурси з максимальною віддачею.

Проблема, яка потребує вирішення, полягає у необхідності знаходження балансу між фінансовою ефективністю підприємства та якістю послуг, що надаються населенню. На сучасному етапі діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» спостерігаються такі виклики, як підвищення тарифів на послуги без відповідного зростання їх якості, що спонукає до детального аналізу та пошуку шляхів оптимізації процесів.

Цілі даного дослідження полягають у виявленні прогалин та недоліків у поточній моделі управління підприємством, аналізі діючих механізмів контролю за використанням ресурсів та розробці конкретних заходів для їх ефективнішого використання. Важливою частиною дослідження є також розробка рекомендацій, що дозволять підприємству виходити на новий рівень якості послуг, що сприятиме покращенню загальної задоволеності споживачів і довіри до управління підприємством.

Дослідження цієї теми важливе не тільки для керівництва ОКВП «Дніпро-Кіровоград», але й для ширшої спільноти фахівців у сфері управління житлово-комунальним господарством, а також для розробників політики в даній галузі, оскільки забезпечує інсайти для прийняття рішень на різних рівнях.

Теоретичні і прикладні аспекти функціонування комунальних підприємств є об'єктами наукового інтересу багатьох українських науковців, зокрема Авер'янов В., Атаманчук Г., Бабаєв В., Білянський О., Вакуленко В., Григораш О.В., Григорович А., Терещенка О.О. та Конєвої Т.А., Крамаренко Г., Коцюрби О.Ю., Куш О., Лаврененко В.В., Мельник С., Олександренко І.В., Плакида С.І., Погорєлова В.С., Пінчук Т.А., Сарапіна О.А., Стефанович Н.Я., Багацької К.В., Забаштанська Т.В., Загірняк Д.М., Глухової В.І., Шрам Т.В. Питання функціонування комунальних підприємств досліджували Жулин О.В., Зеленюк-Джунь Л.В., Килимник І.І., Яремко І.А. та ін. Аналіз та оцінку прозорості діяльності комунальних підприємств проводили Дідур С., Глухова В. та ін. Проте наразі відсутні ґрунтовні дослідження щодо розробки дієвих заходів підвищення ефективності підприємств ЖКГ, особливо в умовах війни в Україні.

Мета та завдання дослідження. Метою даного дослідження є розробка ефективних заходів для підвищення ефективності господарської діяльності обласного комунального виробничого підприємства «Дніпро-Кіровоград» в місті Кропивницький, що сприятиме оптимізації ресурсовикористання, покращенню якості наданих послуг та підвищенню загальної задоволеності споживачів.

Відповідно до поставленої мети, у цій роботі поставлені наступні завдання:

- визначити сутність та зміст ефективності функціонування підприємства;
- дослідити специфіку функціонування підприємств ЖКГ;

- розглянути сучасні підходи до управління ефективністю функціонування організацій та її оцінки;
- вивчити загальну характеристика ОКВП «Дніпро-Кіровоград»;
- здійснити оцінку ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград»;
- провести аналіз чинників, які впливають на ефективність діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград»;
- розробити заходи щодо підвищення ефективності функціонування підприємства;
- надати комплексну програму стратегії щодо підвищення ефективності ОКВП «Дніпро-Кіровоград».

Об'єктом дослідження є ОКВП «Дніпро-Кіровоград».

Предметом дослідження є процеси управління та організації діяльності обласного комунального виробничого підприємства «Дніпро-Кіровоград» в місті Кропивницький, зокрема методи та інструменти, які застосовуються для підвищення ефективності його господарської діяльності.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в наступному:

уточнено:

- сутність, роль та зміст ефективності функціонування підприємства;
- сутність ефективності діяльності підприємств та сформовано авторське визначення даного поняття як «показник діяльності господарюючого суб'єкта, що відображає ступінь реалізації ним заснованих на реальних потребах цілей у вигляді визначення співвідношення фактично одержаних результатів до вартості витрачених на їх досягнення ресурсів з урахуванням специфіки умов функціонування».

набули подальшого розвитку:

- специфічні аспекти, які значно впливають на функціонування підприємств ЖКГ в Україні в умовах війни;
- комплекс основних причин кризового стану підприємств ЖКГ України;

- етапи основної стадії процедури оцінки ефективності діяльності підприємства ЖКГ в умовах війни в Україні;

- концептуальна система маркетингу, що запропонована до впровадження у діяльність ОКВП «Дніпро-Кіровоград».

удосконалено:

- авторський варіант класифікації факторів, що впливають на рівень ефективності діяльності підприємств ЖКГ, який на відміну від існуючих при його застосуванні запропонованої класифікації факторів, що впливають на ефективність діяльності підприємств галузі житлово-комунального господарства, що сприяє чіткій структуризації потребують розрахунку показників результативності функціонування компаній, а використання її на стадіях планування та прогнозування розвитку забезпечить можливість оперативного визначення ймовірності виникнення ризикових наслідків у вигляді візуалізації, при цьому декомпозицію факторів можна проводити з урахуванням масштабів конкретної організації та інших її специфічних особливостей;

- варіант алгоритму оцінки ефективності функціонування підприємств ЖКГ;

- інформаційну підсистему маркетингу ОКВП «Дніпро-Кіровоград»;

- комплексну програму стратегії щодо підвищення ефективності ОКВП «Дніпро-Кіровоград».

Практичне значення одержаних результатів.

1. Результати дослідження дозволять вдосконалити процеси управління на підприємстві «Дніпро-Кіровоград», забезпечивши ефективнішу координацію робіт та розподіл ресурсів.

2. Рекомендації, розроблені на основі дослідження, сприятимуть кращому використанню матеріальних, фінансових та людських ресурсів, що призведе до зменшення витрат і збільшення продуктивності.

3. Аналіз і впровадження новітніх практик управління та технологій дозволять підняти рівень якості комунальних послуг, що надаються населенню, тим самим підвищивши загальне задоволення клієнтів.

4. Результати дослідження допоможуть керівництву підприємства формувати довгострокові стратегії розвитку, засновані на чіткому розумінні поточних операційних викликів і можливостей.

5. Запропоновані методи та підходи до управління можуть включати інноваційні рішення, такі як цифровізація процесів, використання аналітичних інструментів для кращого планування і контролю, що додатково сприятиме зростанню загальної продуктивності підприємства.

Застосування розроблених рекомендацій не тільки сприятиме підвищенню ефективності конкретного підприємства, а й може бути використане як модель для інших підприємств житлово-комунальної сфери по всій Україні.

Апробація результатів та публікації. У тезах, представлених на II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів і загроз» (16 травня 2024 р., м. Кропивницький), висвітлені окремі результати наукового дослідження на тему: «Перспективи інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств ЖКГ України».

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний її обсяг становить 117 сторінок друкованого тексту, містить 16 таблиць і 19 рисунків, список використаних джерел містить 42 джерела.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЖКГ

1.1. Сутність та зміст ефективності функціонування підприємства

Перехід до ринкової економіки визначив здобуття підприємствами можливості самостійного управління та ведення господарської діяльності, прав на розпорядження ресурсною базою, що зумовило, в свою чергу, їхню повну відповідальність за наслідки прийнятих рішень та вчинених дій. Зазначені умови доводять пряму залежність перспектив розвитку сучасних компаній від рівня організації основних та допоміжних процесів. Цей факт обґрунтовує особливу актуальність дослідження та обліку результатів виробничо-господарської діяльності підприємств, встановлення причинно-наслідкових зв'язків між ними та обсягом витрачених ресурсів, що у сукупності утворює базу для встановлення та формування цільових показників у майбутньому періоді функціонування, а також прогнозування стану господарюючого суб'єкта у довгостроковій перспективі.

Обґрунтування результативності та економічної доцільності компанії здійснюється, як правило, за допомогою визначення комплексу абсолютних та відносних показників, у зв'язку з чим необхідно розрізняти поняття «ефекту» та «ефективності» діяльності підприємств.

У широкому значенні ефект (від латів. «effectus» - «виконання», «дія») має на увазі результат, наслідок будь-яких дій. Розглядаючи сутність визначення «ефект» з філософської точки зору, можливе трактування його як усвідомленої мети (бажаного результату) та підсумку реалізації певного процесу, діяльності (фактичного результату), що визначає синонімічність категорій «ефект», «результат» і «підсумок», що виражаються за допомогою використання абсолютних величин (речових, соціальних, фінансових тощо). Так, у широкому сенсі під ефектом діяльності підприємства, незалежно від форми власності та галузевої приналежності, прийнято розуміти значення кінцевого результату, представленого безпосередньо обсягом випуску

продукції (послуг), величиною скорочення суми витрат (економії), покращенням критеріїв здоров'я населення (скорочення травм на виробництві, зростання середньої тривалості життя) тощо, при цьому дані показники можуть бути як позитивними (економія витрат), так і негативними (втрати інвесторів). При цьому слід врахувати, що в деяких випадках поняття, що розглядаються, все ж таки розмежовуються: під економічним результатом мають на увазі сукупний результат діяльності господарюючого суб'єкта (який, як правило, є виручкою, доходом - брутто), економічним ефектом – чистий результат (виражається як правило, прибутком - нетто) [14].

Однак найчастіше наявність інформації про значення показників, що відображають безпосередньо сукупний результат або ефект, є недостатнім для проведення комплексної оцінки результативності функціонування компанії через відсутність у їх складі даних про величини обсягу ресурсів, витрачених для досягнення одержаних результатів. У зв'язку з чим формується необхідність встановлення ступеня ефективності діяльності підприємства.

Визначення сутності ефективності функціонування підприємств є високо актуальним питанням як серед українських, так і серед зарубіжних економістів.

Вперше використання досліджуваної дефініції в економічній літературі було здійснено стосовно певних заходів державного масштабу щодо покращення економічної обстановки країни засновниками політекономії У. Петті і Ф. Кене, такими, що ототожнюють ефективність з терміном «результативність». Як окрема економічна категорія «ефективність» почала розглядатися у першій чверті XIX століття в Англії завдяки заслугам економіста Д. Рікардо, який відокремив дане поняття за рахунок вказівки специфіки його розрахунку – за допомогою відношення отриманих результатів діяльності до окремої групи витрат. Г. Емерсон надає ефективності значення основи оцінки результативності господарської діяльності підприємства та бази на формування заробітної плати

працівників, визначаючи даний термін як виробництво затребуваного продукту окремим працівником за встановлений час [15]. А. Маршалл у роботі «Принципи економічної науки» визначає ефективність як сукупний потік доходів та витрат від виробничої діяльності.

Вітчизняні вчені Іванілов О.С., Карпюк Г.І. крім вказівки сутності ефективності в порівнянні отриманих результатів та витрачених на їх досягнення ресурсів, також відзначають тісний зв'язок її рівня з конкурентоспроможністю компанії. Лондар С.Л., Тимошенко О.В. формулюють повніше визначення, трактуючи ефективність як ступінь результативності здійснюваної діяльності по відношенню до цілей інноваційного розвитку компанії, що визначається через відношення фактичного ефекту до витрат за умови оптимізації вартості [18].

Сукупність наведених варіантів трактувань категорії «ефективність» характеризує витратний підхід, заснований на визначенні ефекту, одержуваного з кожної одиниці сукупних витрат підприємства чи окремого виду витрат. У цьому випадку встановити загальний рівень ефективності діяльності суб'єкта господарювання можливий за допомогою розрахунку відношення обсягу реалізованої продукції (або прибутку від її реалізації) до вартості споживаних ресурсів (витрат на їх придбання). Однак представлений варіант визначення ефективності діяльності не враховує специфіку використання його ресурсного потенціалу, а також відповідність отриманих результатів запланованим показниками.

Прихильники ресурсного підходу, у свою чергу, стверджують, що ефективність діяльності підприємства є ефективність використання наявних у нього ресурсів: кадрових, матеріально-технічних, фінансових і тощо. Зокрема, Олександренко І.В. досліджувану дефініцію визначає як результат соціально-економічних явищ, виробничих процесів, його оцінку щодо витрачених на нього одержання ресурсів [22]; Савіна Г.Г., Скібіна Т.І. - як дохід з використання ресурсів, що є у господарюючого суб'єкта та використовуваних ним у процесі досягнення цільових показників (планового прибутку) [29]. Аналогічно, у сучасному міжнародному

стандарті управління ISO:9001- 2015 ефективність розглядається як співвідношення досягнутого результату та використаних ресурсів. Однак у цьому випадку, аналогічно витратного підходу, відсутній облік співвідношення фактичних результатів діяльності та цільових показників [1].

Відрізняється думка у економістів, які передбачають визначення ефективності діяльності підприємств відповідно до ступеня досягнення суб'єктів господарювання поставлених цілей. Основою формування даного підходу стали дослідження, що проводяться наприкінці XIX століття в рамках розвитку нового напрямку соціології – праксеології, передбачає, що діяльність можна назвати ефективною за таких умов:

- результативності та продуктивності - абсолютного досягнення поставленої мети;

- точності та адекватності – максимальному наближенні до встановленого стандарту (нормам);

- мінімізації ризиків – забезпеченні можливості прогнозування негативних наслідків та необґрунтованих витрат;

- надійності – підвищення об'єктивної гарантії досягнення ключових цілей;

- послідовності – логічного поетапного опису реалізації основних процесів у рамках діяльності господарюючого суб'єкта [8, 10].

Одним із основоположників праксеології, Д. Дьюї, як базових критеріїв ефективної діяльності підприємства пропонується застосовувати показники ефективності, вигідності та економічності. Надалі аналізований підхід отримав відбиток у працях багатьох зарубіжних дослідників. Наприклад, Д. Хан пропонує розглядати ефективність як здатність «правильного» виконання робіт задля досягнення поставленої мети; П. Друкер приділяє увагу розмежування термінів «результативність» (наслідок виконаних робіт та реалізованих функцій) та «ефективність» (правильність виконання робіт та реалізації функцій при досягненні

цільових установок), при цьому відзначаючи їх важливе значення в комплексній оцінці функціонування підприємства [38, 39].

Істотний внесок у розвиток досліджуваного підходу зробили вітчизняні вчені-економісти Так, Безус В.О., Григораш О.В., Плакида С.І., Мочерний С.В. ототожнюють ефективність зі ступенем відповідності досягнутих результатів очікуваням за умови оптимальності здійснених витрат [5, 8, 10]. Савіна Г.Г., Скібіна Т.І. пропонують більш розгорнуте трактування ефективності, визначаючи її як наявність у підприємства здатності формулювання цілей, заснованих на існуючих реальних потребах, що співвідносяться з витратами при обліку сукупності умов середовища функціонування [29].

Грунтуючись на наведеному аналітичному огляді підходів до трактуванні поняття «ефективність діяльності підприємства», можна зробити наступні висновки:

- багато авторів обґрунтовують складність та комплексність поняття ефективності, причому кожен з них при визначенні його сутності враховує лише окремі характерні складові (результативність, ефект, ресурсомісткість, доцільність і т.д.);

- ступінь ефективності функціонування підприємства може бути охарактеризовано комплексом показників, проте межі їх практичної застосування не позначені;

- у більшості наведених визначень не враховується вплив комплексу факторів довкілля на діяльність підприємства у процесі досягнення цільових показників.

Синтезуючи підходи до визначення сутності ефективності діяльності підприємств та враховуючи їх обмеження, сформулюємо значення даного поняття як «показник діяльності господарюючого суб'єкта, що відображає ступінь реалізації ним заснованих на реальних потребах цілей у вигляді визначення співвідношення фактично одержаних результатів до вартості витрачених на їх досягнення ресурсів з урахуванням специфіки умов функціонування».

На підставі викладеного складемо загальну матрицю оцінки ефективності функціонування підприємств (Таблиця 1.1).

Таблиця 1.1 – Загальна матриця оцінки ефективності функціонування підприємств

Частина	Ділене Дільник	Потреби (беззбитковість)	Цільовий показник (прибуток)	Результат (ефект)
	Результат	Ступінь задоволеності		
	Потреби		Доцільність	
	Ціль			Результативність
	Витрати			Економічність

*Складено на основі [4, 5, 8, 10, 29]

Таким чином, представлений варіант трактування досліджуваної категорії та сформована загальна матриця оцінки в якості її основних характеристик дозволяють виділити економічний та соціальний та аспекти (Рисунок 1.1).

Рисунок 1.1 – Ключові аспекти ефективності діяльності підприємств

*Складено автором

Згідно з наведеною схемою, з економічного погляду, визначення ефективності полягає у співвіднесенні результатів діяльності підприємств із витратами на необхідні ресурси: трудові, матеріально-технічні, природні разом із відповідними витратами обігу тощо.

Зміст економічної ефективності, на нашу думку, візуально можливо представити у вигляді наступної схеми (Рисунок 1.2).

Рисунок 1.2. - Зміст економічної ефективності

**Авторська розробка*

Отже, розробка та реалізація заходів щодо підвищення економічної ефективності сприяють формуванню умов, необхідних для вдосконалення матеріальної бази сучасних підприємств через збільшення продуктивності праці, фондівіддачі, економічного використання засобів виробництва та поліпшення якісних характеристик продукту, що випускається (надання послуг).

Проведений аналіз економічної літератури вітчизняних науковців, зокрема Андренко О.А., Гавриличенко Є.В., Багацька К.В., Безус В.О., Величко В.В., Гайденко С.М., Гайденко С.М., Григораши О.В., Плакида С.І., Дідур С., Глухова В., Кравченко Х., Іванілов О.С., Карпюк Г.І., Килимник І.І., Савіна Г.Г., Скібіна Т.І., Сарапін О.А., Стефанвич Н.Я., Пінчук Т.А., Шрам Т.В., Терещенко О.О., Конєва Т.А. Фатхутдінов Р.А. Філіпова О.С., показав, що для оцінки економічної ефективності діяльності підприємств в більшості випадків застосовують такі групи показників (Таблиця 1.2).

Таблиця 1.2 - Система показників економічної ефективності
діяльності підприємств

Група показників	Показник	Зміст
Ефективність використання трудових ресурсів	Виробіток	Обсяг продукції (послуг), що випускається в одиницю робочого часу (одним працівником)
	Трудомісткість	Витрати праці виробництва одиниці продукції
Ефективність використання основних виробничих фондів	Фондовіддача	Обсяг реалізованої продукції, що припадає на 1 грн. у вартості основних виробничих фондів
	Фондомісткість	Вартість основних виробничих фондів, необхідних для випуску товарної продукції, вартістю 1 грн.
	Фондоозброєність	Вартість основних виробничих фондів, необхідних для оснащення праці 1 працівника
	Коефіцієнт інтенсивності	Співвідношення фактичного обсягу виробленої продукції та встановленої потужності виробничого обладнання
Ефективність використання оборотних коштів	Оборотність	Кількість оборотів, скоєних оборотними коштами в одиницю часу
	Тривалість обороту	Строк, за який оборотні кошти завершують повний цикл обороту та повертаються до підприємства у вигляді виручки від реалізації продукції (послуг)
	Матеріаломісткість	Сукупні витрати матеріальних ресурсів виробництва одиниці продукції
	Матеріаловіддача	Обсяг виробленої продукції з матеріальних ресурсів вартістю 1 грн.
Рентабельність	Рентабельність продукції	Співвідношення чистого прибутку, отриманої від реалізації продукції, та повної її собівартості
	Рентабельність продаж	Співвідношення прибутку від продажу та виручки від продукції (послуг)
	Рентабельність майна	Співвідношення чистого прибутку та середньої величини чистих активів
	Рентабельність власного капіталу	Співвідношення чистого прибутку та середнього величини власного капіталу підприємства

*Складено за джерелами: [1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 36, 37, 41, 42].

Під час проведення комплексної оцінки ефективності діяльності підприємства необхідно, в першу чергу, також враховувати його галузь функціонування. Наприклад, у харчовій промисловості в аналізі основних показників суттєве значення мають витрати на переробку сировини, ефективність процесу організації зберігання матеріально-сировинних ресурсів тощо. У сфері надання житлово-комунальних послуг, в свою чергу, значний вплив на рівень ефективності діяльності підприємства надають показники використання трудових ресурсів тощо. Іншими словами, визначення економічної ефективності функціонування сучасного підприємства передбачає невід'ємний облік специфіки його галузевої власності, оптимізації якого сприяє систематизація відповідних даних, при цьому на сьогодні загальноприйнятого способу їхнього групування немає.

З метою вдосконалення процесу визначення ступеня ефективності діяльності підприємств ми пропонуємо наступний варіант їхньої класифікації:

- за ступенем узагальнення та масштабом оцінки: узагальнюючі та приватні;
- за фактом фактичного споживання ресурсів: ефективність застосованих та спожитих ресурсів;
- залежно від економічного змісту: вартісні та натуральні;
- за складом: одно- та багатоеlementні;
- по можливості математичного вираження: кількісні та якісні;
- за належністю до середовища функціонування: зовнішні та внутрішні;
- за видами аналізованих ресурсів: ефективність використання основних фондів, оборотних коштів, трудових та фінансових ресурсів;
- відповідно до періоду розрахунку: фактичні, планові;
- за межами прогнозування: мінімальні, максимальні, оптимальні.

Подібний варіант угруповання показників у своїх працях також наводять багато українських вчених Безус В.О., Гайденок С.М., Григораш О.В., Плакида С.І., Мочерний С.В., Олександренко І.В., пропонуючи

застосовувати найбільш традиційні з них, широко поширені в Україні та за кордоном. Ця класифікація є докладною, у зв'язку з чим відрізняється високим обсягом розрахунків та значною трудомісткістю, що визначає суттєву тривалість процесу оцінки економічної ефективності і, безумовно, не є оптимальним методом, наприклад, для малих підприємств, при цьому забезпечуючи глибший і якісний аналіз великих компаній.

Є ряд вчених, які пропонують спрощену класифікацію показників економічної ефективності, засновану на їх групуванні за видами та джерелам виникнення витрат (Рисунок 1.3) [19, 29, 36].

Рисунок 1.3 – Класифікація показників ефективності діяльності підприємств

*Складено за джерелам [19, 29, 36].

Дана класифікація показників економічної ефективності, на наш погляд, оптимальна за умови наявності значного обсягу інформації бухгалтерського та управлінського обліку, у зв'язку з чим, аналогічно попередньому варіанту групування, забезпечує більш глибокий та якісний аналіз для великих компаній, відрізняючись при цьому значною трудомісткістю розрахунків, що визначає суттєву тривалість процесу оцінки економічної ефективності та, безумовно, не є оптимальним методом для малих (у деяких випадках, і середніх) підприємств.

Викладене вище дозволяє обґрунтувати доцільність практичного застосування класифікації показників ефективності, яку пропонує автор (Рисунок 1.4).

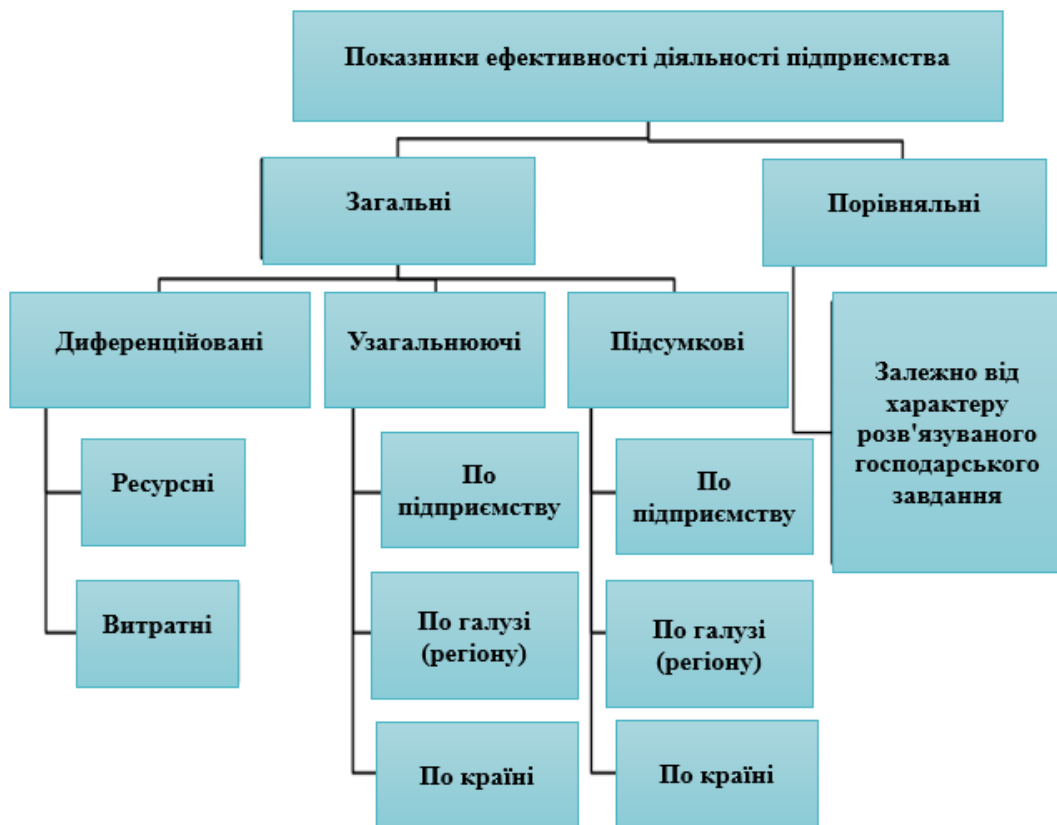

Рисунок 1.4 - Класифікація показників ефективності діяльності підприємств

*Складено автором

До складу диференційованих показників загальної економічної ефективності виробництва відносяться показники, що відображають використання ресурсів різних груп (трудових, матеріальних, фінансових тощо) та витрат на їх застосування.

Узагальнюючі та підсумкові показники характеризують використання виробничих фондів та капітальних вкладень, матеріальних витрат, темпи зростання прибутку, відносну економію витрат живої праці, матеріальних ресурсів, виробничих фондів відповідно до об'єкту оцінки (підприємство, галузь, держава).

Комплекс порівняльних показників включає величину чистого дисконтованого доходу, річного економічного ефекту, коефіцієнта

порівняльної ефективності та рентабельності інвестицій, внутрішню норму прибутковості тощо.

На наш погляд, наведений підхід до класифікації показників економічної ефективності діяльності підприємств є найбільш оптимальним для сучасних компаній, незалежно від їхньої галузевої приналежності, організаційно-правової форми та масштабу, що обґрунтовано низкою причин:

- склад показників ефективності визначається специфікою основних видів діяльності підприємства;

- є можливість виробляти декомпозицію показників ефективності до рівня, відповідного масштабам підприємства;

- застосування цієї класифікації значно знижує трудомісткість підготовки звітної документації: можливе використання показників щодо кожного виду ресурсів, джерела виникнення витрат, конкретного господарського завдання.

Незважаючи на ключове значення економічного аспекту у визначенні ефективності діяльності підприємств, на сьогоднішній день значна увага приділяється встановленню соціальної ефективності. Цей факт обумовлений необхідністю вирішенню задачі придбання та нарощування конкурентних переваг сучасними компаніями, що є неможливим без забезпечення гідних умов праці персоналу – ключового ресурсу будь-якої організації, незалежно від галузі її функціонування, масштабів виробництва та інших показників.

Соціальний аспект ефективності діяльності полягає в рівні організації соціальної інфраструктури, яка не приймає прямої участі в основних виробничих процесах, але створює умови для їх реалізації та розвитку.

Соціальна інфраструктура є комплексом спеціальних підрозділів, основні функції яких спрямовані на створення умов праці працівникам підприємства, відповідних чинним стандартам у цій галузі (житлово-

комунальне господарство, їдальні, дитячі садки, санаторії, спортивні комплекси тощо.

Напрями діяльності, що зумовлюють необхідність формування в компанії соціальної інфраструктури, представлені на рисунку 1.5.

Рисунок 1.5 - Завдання соціальної інфраструктури підприємства

*Складено автором

Таким чином, підвищення соціальної ефективності діяльності підприємства за допомогою формування та розвитку соціальної інфраструктури забезпечує зростання ефективності системи матеріальних та моральних мотивацій учасників виробничої діяльності, а, отже, і функціонування підприємства у цілому.

Для визначення соціальної ефективності на підприємствах, як правило, потрібна наступна інформація:

- рівень життя конкретних співробітників (величина заробітної плати, що стимулює виплати, стан здоров'я тощо);
- індекс розвитку особистості (оцінка особистісних та професійних характеристик працівника, визначення його потенціалу);
- прогресивність кар'єрного зростання та наявність можливості професійного розвитку (організація заходів щодо підвищення кваліфікації персоналу, їх результативність, показник плинності кадрів);

- рівень організації робочих місць, наявність можливості автоматизації виробничих операцій, ступінь безпеки умов праці працівників.

Іншими словами, соціальна ефективність характеризує співвідношення отриманого соціального ефекту (результату) та витрат, зроблених для його досягнення, а також відповідність фактично наявних умов праці та потенційних можливостей компанії очікуванням працівників. Відповідно, максимально високий рівень даного показника свідчить про значну задоволеність співробітниками компанії їх робочим місцем, що зумовлює підвищення їх мотивації до праці, скорочення плинності кадрів, збільшення загальної ефективності функціонування підприємства.

Необхідно відзначити, що підвищення економічної та соціальної ефективності в сучасних умовах можливе лише за умови техногенного природомісткого розвитку. Так, в останні десятиліття багато дослідників-економістів наголошують на особливій актуальності всебічної екологізації.

Ми пропонуємо здійснення обліку в сукупних виробничих витратах витрат за реалізацію екологічних та ресурсозберігаючих заходів, а також шкоди від забруднень та інших погіршень якості навколишнього природного середовища, тому що виключно при забезпеченні повного бухгалтерського обліку екологічних факторів можуть бути сформовані резерви для стимулювання розвитку ринків збуту екологічно чистої продукції. Отже, екологічну ефективність можна визначити як ступінь досягнення екологічних цілей підприємства, спрямованих на оптимальний захист навколишнього середовища, і співвідношення одержуваного ефекту із відповідними витратами.

Узагальнюючи викладене вище, на наш погляд, можна зробити висновок, що для забезпечення сталого розвитку у довгостроковій перспективі керівництву сучасних підприємств доцільно приділяти суттєву увагу показниками соціальної та екологічної ефективності, що безпосередньо визначають сукупну економічну ефективність функціонування підприємства.

1.2. Специфіка функціонування підприємств ЖКГ

Рівень організації діяльності підприємств, що надають житлово-комунальні послуги, в даний час є одним із ключових факторів, що визначають якість життя населення, при цьому значна кількість населених пунктів України характеризується значними проблемами у сфері житлово-комунального господарства. На сьогоднішній день житлово-комунальне господарство (ЖКГ) України - це одна з базових галузей, які забезпечують населення життєво важливими послугами, що визначає його як важливий елемент, як соціальної, так і економічної сфери (Рисунок 1.6).

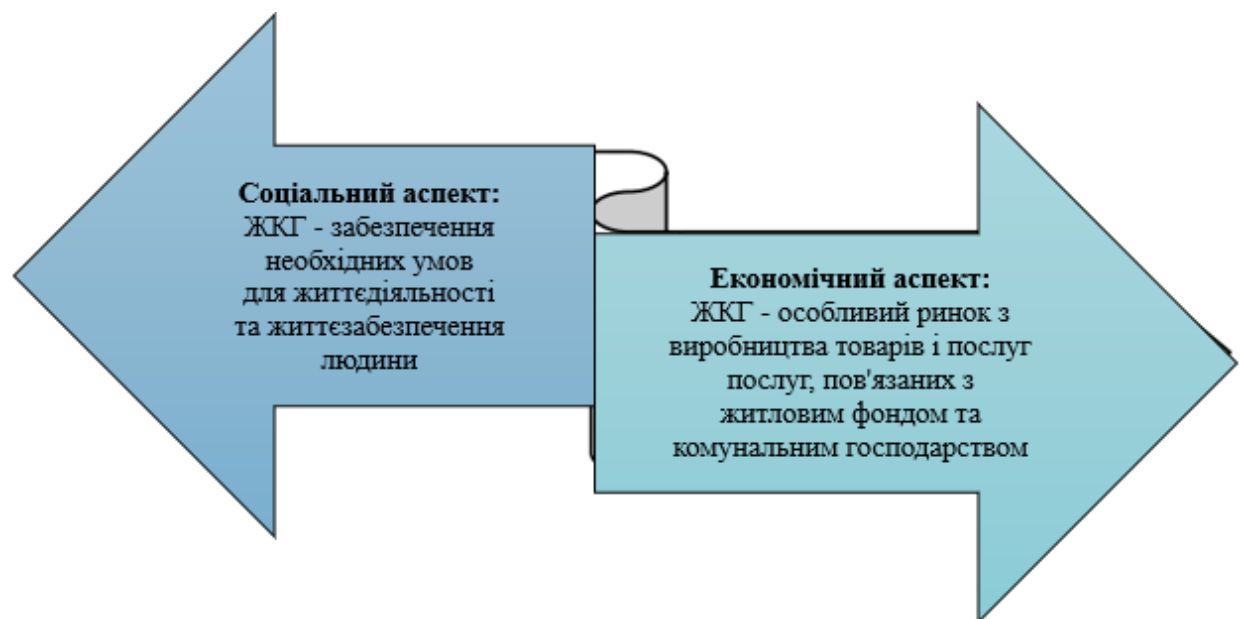

Рисунок 1.6 – Сучасне значення ЖКГ в Україні

**Складено автором*

Комунальне підприємство – підприємство, що діє на основі комунальної власності територіальної громади, або підприємство, у статутному капіталі якого частка комунальної власності територіальної громади становить 50 і більше відсотків.

Як показали результати аналізу літературних джерел, на практиці найчастіше застосовують два ключові підходи до трактування даного терміна:

1. У вузькому значенні: житлово-комунальне господарство – це комплекс елементів житлового фонду (сукупність усіх житлових приміщень

на території України, незалежно від форми власності) та пов'язаних з ним інженерних систем (водо-, тепло-, газо-, електрокомунікацій);

2. У широкому розумінні: житлово-комунальне господарство – це відокремлена галузь сфери послуг, функціонування якої спрямоване на забезпечення умов життєдіяльності населення – комфортності житла, інженерних мереж (систем комунікацій), якості та надійності транспортного сполучення, зв'язку тощо, тобто факторів, що впливають на соціальні показники населених пунктів (стан здоров'я, якість життя тощо).

Узагальнивши викладене вище, доцільно визначати ЖКГ як галузь народного господарства, що включає сукупність підприємств, основні функції яких полягають у задоволенні потреб населення щодо надання комунальних послуг.

Становлення та розвиток ринкової економіки в Україні, необхідність вдосконалення господарських зв'язків та виробничих структур підприємств, впровадження сучасних методів управління визначили наприкінці 1990-х – на початку 2000-х рр. доцільність зміни інституційних засад ЖКГ, зокрема:

- оптимізовано структури управління підприємствами ЖКГ за рахунок скорочення кількості ланок та поділу функції замовника та підрядника;

- на державному рівні сформовано нормативну базу, необхідну для створення товариств власників житла;

- здійснено переведення господарських зв'язків суб'єктів правовідносин у комунальній сфері на договірну основу;

- реалізовано впровадження у практичну діяльність компаній сфери ЖКГ інструментів конкурентної боротьби за допомогою проведення торгів та тендерів і т.д., що сприяє розвитку конкурентних переваг підприємств, впровадження ресурсозберігаючих та інноваційних технологій, формування та реалізації соціально орієнтованої політики, покращення якості комунальних послуг.

Зокрема треба зазначити, що функціонування підприємств ЖКГ в Україні в умовах війни має кілька специфічних аспектів, які значно впливають на їхню сучасну діяльність:

1. Адаптація до пошкоджень інфраструктури. Багато міст і регіонів України зазнали значних пошкоджень через бойові дії. Підприємства ЖКГ повинні оперативно реагувати на пошкодження житлових будинків, водопроводів, каналізаційних систем та електромереж. Це включає тимчасові ремонти і відновлення повноцінної роботи систем.

2. Забезпечення безпеки персоналу та жителів. У зонах активних бойових дій підприємства ЖКГ мають забезпечити безпеку своїх працівників та місцевих жителів. Це може включати організацію укриттів, навчання персоналу діям у надзвичайних ситуаціях, а також забезпечення аварійних служб з необхідним обладнанням.

3. Координація з державними органами та військовими. Ефективна робота ЖКГ у воєнний час вимагає тісної координації з державними органами управління та збройними силами, щоб гарантувати безпеку інфраструктурних об'єктів і життєво важливих послуг.

4. Логістика і ресурси. Постачання необхідних матеріалів для ремонту та обслуговування може бути ускладнене через руйнування транспортної інфраструктури та безпекові проблеми. Тому підприємства ЖКГ мають знайти надійні шляхи постачання та оптимізувати використання наявних ресурсів.

5. Підтримка населення. В умовах війни значно зростає потреба в комунальних послугах, особливо у забезпеченні теплом, водою та електроенергією. Підприємства ЖКГ зобов'язані забезпечити ці послуги навіть у надзвичайних умовах, що може включати встановлення генераторів, бурильних установок для води та інших автономних систем. Ці та інші виклики вимагають гнучкості, інновацій та неперервного планування з боку управління ЖКГ для адаптації до постійно змінюваних умов воєнного стану.

Важливим аспектом у питанні сучасної специфіки функціонування підприємств ЖКГ України варто зазначити залучення інвестицій і

кредитування від Європейського Союзу (ЄС), що має важливе значення для підприємств ЖКГ в Україні, особливо в контексті модернізації інфраструктури та підвищення ефективності послуг. Ми пропонуємо основні аспекти цього процесу:

1. Модернізація та реконструкція. Європейські інвестиції та кредити часто спрямовані на оновлення застарілої інфраструктури. Це може включати заміну труб водопостачання та каналізації, модернізацію систем опалення, впровадження сучасних технологій очистки води, а також енергоефективність житлових комплексів.

2. Енергоефективність та сталий розвиток. Європейські інвестиції та кредити підтримують проекти, які сприяють зниженню витрат на енергію та зменшенню викидів вуглекислого газу. Проекти можуть включати встановлення індивідуальних теплових пунктів, утеплення будівель, встановлення сонячних панелей та вітряних турбін.

3. Покращення якості послуг. Завдяки фінансуванню з ЄС підприємства ЖКГ можуть покращити якість послуг, що вони надають. Це включає автоматизацію процесів управління, впровадження систем дистанційного моніторингу та контролю за споживанням ресурсів, що також допомагає зменшити втрати і зловживання.

4. Комплексна підтримка місцевих громад. Інвестиції та кредити можуть використовуватися для фінансування інфраструктурних проектів, які покращують життя місцевих громад, таких як розвиток громадського транспорту, покращення благоустрою територій та доступу до чистої води.

5. Підготовка кадрів та передача знань. Європейські програми часто включають компонент побудови потенціалу, який дозволяє персоналу ЖКГ проходити навчання та стажування, підвищуючи їх кваліфікацію та здатність ефективно управляти та впроваджувати нові технології.

Відтак, залучення інвестицій та кредитування з ЄС не тільки сприяє технічному оновленню та підвищенню ефективності українських підприємств ЖКГ, але й має важливе значення для інтеграції України в європейські економічні та екологічні стандарти.

Основні сектори сучасного ЖКГ охоплюють широкий спектр послуг, які забезпечують необхідні умови для повсякденного життя населення. Ось основні сектори ЖКГ:

1. Водопостачання та водовідведення. Цей сектор відповідає за забезпечення населення і промисловості чистою питною водою та обробку стічних вод перед їх випуском у навколишнє середовище.

2. Теплопостачання. Включає виробництво, транспортування та розподіл теплової енергії для опалення житлових та комерційних будівель, а також для гарячого водопостачання.

3. Електропостачання. Забезпечення надійного та безперервного постачання електричної енергії для домогосподарств, комерційних та промислових споживачів.

4. Газопостачання. Розподіл природного газу для опалення, приготування їжі та інших потреб споживачів.

5. Управління твердими відходами. Збір, транспортування, переробка та утилізація твердих відходів, які генеруються домогосподарствами та комерційними підприємствами.

6. Благоустрій територій. Підтримка чистоти і порядку в громадських місцях, включаючи обслуговування парків, вулиць, тротуарів та інших відкритих просторів.

7. Дорожнє господарство. Будівництво, ремонт і обслуговування доріг, мостів та іншої інфраструктури, що забезпечує транспортну доступність.

Ці сектори ЖКГ є важливими для забезпечення стабільного і комфортного життя міських і сільських населених пунктів України, а також для підтримання здоров'я та безпеки населення.

Ієрархічність та багатoeлементність виробничої структури ЖКГ, а також суттєвий ступінь монополізації ринку житлово-комунальних послуг обумовлює низку проблем у функціонуванні підприємств цієї галузі:

- низький ступінь спостереження внаслідок просторового розосередження;

- трудомісткість організації процесу управління, що визначає низьку ефективність функціонування підприємств;

- регулярне підвищення тарифів на комунальні послуги, що найчастіше супроводжується їхньою незадовільною якістю;

- невідповідність показників надійності та екологічної безпеки законодавчо встановлених нормативів внаслідок старіння основних фондів підприємств ЖКГ за відсутності у споживачів можливості зміни постачальника послуг або повної відмови від них [29].

Таким чином, специфічні особливості підприємств ЖКГ як об'єкта управління разом із суттєвим зносом матеріально-технічної бази та значним ступенем схильності сектору ЖКГ впливу комплексу соціально-економічних факторів (війна, зміна нормативно-законодавчої бази, методик розрахунку тарифів на житлово-комунальні послуги, якості життя населення) часто зумовлюють незадовільну якість житлово-комунальних послуг, що формує проблему на рівні держави (Рисунок 1.7) [30].

Рисунок 1.7 - Комплекс основних причин кризового стану підприємств ЖКГ України [30]

Понад тридцятирічний довоєнний досвід розвитку вітчизняної галузі ЖКГ свідчить про негативні фінансові показники й збитковість операційної діяльності переважної більшості організацій та підприємств ЖКГ [34].

Аргументувати загальнодержавний масштаб проблем у сфері ЖКГ також можливе на підставі порівняльного аналізу наступних показників.

Проаналізуємо тенденції змін чисельності комунальних підприємств по Україні (таблиця 1.3)

Таблиця 1.3 - Динаміка чисельності комунальних підприємств в Україні

Юридичні особи	2018	2019	2020	2021
Юридичні особи України, всього	1 235 024	1 298 435	1 350 627	1 395 448
Комунальні підприємства	11 640	12 842	13 883	14 174
Питома вага комунальних підприємств, %	0,94	0,99	1,03	1,02
Комунальні організації (установи) органів державної влади	61 782	60 508	59 103	58 887
Питома вага комунальних організацій, %	5,00	4,66	4,38	4,22
Абсолютний приріст (цепний): комунальних підприємств	x	1 202	1 041	291
комунальних організацій	x	-1 274	-1 405	-216

**Джерело: складено за даними [31].*

В Україні існує 14174 комунальних підприємств, кількість яких щороку збільшується, та 58887 комунальних організацій (установ) органів державної влади в Україні, що в 4 рази більше в порівнянні з підприємствами. Чисельність комунальних організацій (установ) органів державної влади щороку по Україні в цілому скорочується, чисельність комунальних підприємств, навпаки, щорічно збільшується [30].

Створення комунальних підприємств у великій кількості саме після виборів підтверджує, що органи місцевого самоврядування мають на меті іноді не забезпечення добробуту громадян, а реалізацію корупційних інтересів чиновників. Значна кількість комунальних підприємств, відсутність дієвого контролю з боку держави та занижка увага громадськості до питань формування і використання ресурсів комунальних підприємств перешкоджають ефективному моніторингу їхньої діяльності. Незважаючи на велику кількість комунальних підприємств, офіційна фінансова звітність багатьох із них не оприлюднюється на офіційних сайтах місцевих органів влади. В умовах діджиталізації недостатнє оприлюднення даних щодо діяльності комунальних підприємств негативно впливає на загальну прозорість їх фінансового стану та в цілому місцевих фінансів [11].

Головною причиною низької ефективності комунальних підприємств є тарифні обмеження та низька ділова активність (недостатній рівень доходів порівняно з ресурсами, задіяними для отримання такого доходу), невідповідність понесених витрат з можливими обсягами доходів, неефективне управління активами. Для приватного підприємства це є сигналом до посилення контролю і оптимізації витрат, перегляду системи управління фінансами. Для керівництва комунальних підприємств погіршення фінансових результатів, як правило, не має жодних наслідків. Відсутність реального впровадження реформи корпоративного управління на комунальних підприємствах пояснюється як небажанням зменшувати корупційні можливості, пов'язані з їх діяльністю, так і ризиком втрати оперативного контролю над суб'єктом, за діяльність якого влада несе політичну відповідальність. Результативність аналізу діяльності комунальних підприємств певною мірою залежить від функцій і завдань, що покладені на ці підприємства, а також від їх суспільного значення в життєзабезпеченні міста чи громади. Відповідно, системне розділення комунальних підприємств на певні класи і групи допоможе місцевій владі здійснювати адекватну оцінку ефективності їх діяльності [11].

Представлені вище проблеми у діяльності підприємств галузі ЖКГ істотно впливають на результуючі показники функціонування цієї сфери в цілому.

Вважаємо, що для визначення рівня ефективності функціонування підприємств сфери ЖКГ доцільно дослідити тенденції зміни групи показників. Одним із базових показників при визначенні результативності функціонування підприємств ЖКГ є рівень сальдованого фінансового результату. Також ключовий показник досліджуваної групи – рентабельність.

Для оцінки ефективності функціонування підприємств сфери ЖКГ, окрім сальдованого фінансового результату і рентабельності, слід включити також інші ключові показники. Ось декілька важливих з них:

1. Рівень задоволеності клієнтів. Оцінка задоволеності користувачів послугами ЖКГ, що може включати опитування споживачів або аналіз скарг і звернень.

2. Ефективність використання ресурсів. Аналіз споживання води, електроенергії, газу тощо на одиницю продукції або на одного абонента, що відображає ефективність управління ресурсами.

3. Час відновлення послуг після аварій. Міра швидкості реагування на аварії та час, необхідний для відновлення послуг, що є індикатором оперативності та надійності.

4. Індекс технічного стану обладнання. Оцінка стану інфраструктури та обладнання, яка може включати регулярні перевірки та технічне обслуговування.

5. Показники фінансової стабільності. Це можуть бути коефіцієнти ліквідності, заборгованість, структура капіталу та інші показники, які дозволяють оцінити фінансову здатність підприємства виконувати свої зобов'язання.

6. Рівень технічних втрат. Індикатори, що вимірюють втрати ресурсів під час їх транспортування та розподілу (наприклад, втрати води у водопровідних мережах або втрати тепла в системах централізованого теплопостачання).

7. Рівень аварійності на мережах та обладнанні. Статистика аварій і поломок, яка показує надійність систем та якість обслуговування.

8. Екологічні показники. Моніторинг впливу діяльності на довкілля, включаючи рівень викидів, обсяги перероблених відходів тощо.

Ці показники дозволяють всебічно оцінити діяльність підприємств ЖКГ, враховуючи не тільки їхню фінансову ефективність, але й якість послуг, стабільність роботи, ресурсну ефективність, екологічний вплив та загальне задоволення споживачів.

Вважаємо, що до ключових пріоритетів розвитку, слід відносити:

- досягнення відповідності показників якості та надійності житлово-комунальних послуг, що надаються населенню, встановленим вимогам;

- невід'ємність проведення модернізації матеріально-технічної бази з метою підвищення енергетичної ефективності об'єктів житлово-комунального господарства;

- забезпечення дотримання інтересів кожного з учасників процесу надання житлово-комунальних послуг населенню.

На підставі викладеного вище, з метою оптимізації та покращення якості інформаційного забезпечення процесу визначення ступеня ефективності діяльності підприємств ЖКГ, а також забезпечення мінімізації ризику настання негативних наслідків через вплив умов внутрішнього та зовнішнього середовища, на наш погляд, доцільно згрупувати основні фактори, що суттєво впливають на досліджуваний показник, в такий спосіб:

1. Зовнішні чинники:

- політичні чинники;
- характер циклу ділової активності та структурних змін соціально-економічної сфери;
- кон'юнктура ринку;
- специфіка місцевого самоврядування;

2. Внутрішні чинники:

- кадрові ресурси;
- виробничі ресурси;
- рівень організації виробництва;
- якість інформаційного забезпечення (Рисунок 1.8).

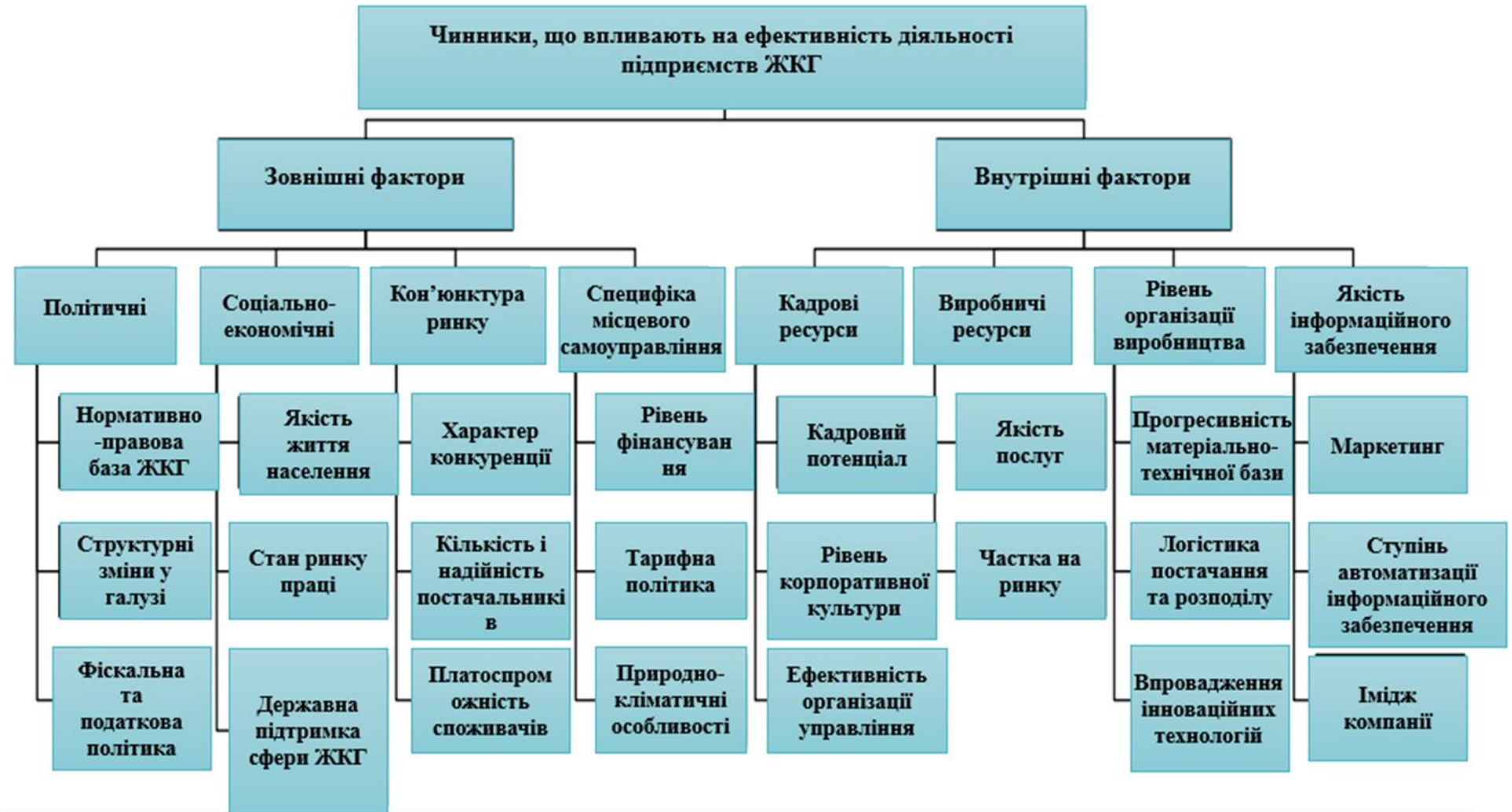

Рисунок 1.8 - Авторський варіант класифікації факторів, що впливають на рівень ефективності діяльності підприємств ЖКГ

*Складено автором

Так, застосування запропонованої класифікації факторів, що впливають на ефективність діяльності підприємств галузі житлово-комунального господарства, що сприяє чіткій структуризації потребують розрахунку показників результативності функціонування компаній, а використання її на стадіях планування та прогнозування розвитку забезпечить можливість оперативного визначення ймовірності виникнення ризикових наслідків у вигляді візуалізації, при цьому декомпозицію факторів можна проводити з урахуванням масштабів конкретної організації та інших її специфічних особливостей.

1.3. Сучасні підходи до управління ефективністю функціонування організацій та її оцінки

Сучасна економічна література містить безліч різних підходів до управління ефективністю діяльності підприємств.

Наприклад, вітчизняні дослідники, а також зарубіжні вчені І. Ансофф і П. Друкер у своїх працях з основних питань теорії та практики економічної науки, визначаючи сутність ключових категорій, ототожнюють ефективність функціонування компанії з ефективністю менеджменту у ній [19, 22, 38, 39]. При цьому слід зазначити, що на сьогоднішній день з огляду на достатньо суттєві розмірності та різноманіття критеріїв ефективності, а також часті факти відсутності можливості проведення кількісних порівнянь визначених параметрів об'єкта дослідження, визначення ефективності діяльності провадиться на підставі результатів аналізу фінансово-економічного стану суб'єкта господарювання.

Трудомісткість забезпечення достатнього рівня ефективності господарської діяльності в умовах посилення конкуренції, прискорення науково-технічного прогресу, що тягне за собою збільшення темпів, що вносяться у внутрішнє та зовнішнє середовище суб'єкта господарювання суттєвих змін, протягом тривалого періоду представляли собою один із ключових напрямів дослідження вчених-економістів, що буквально відбито

у працях К.Р. Макконелла та С.Л. Брю: «...Економікою досліджуються підходи до ефективного використання обмежених ресурсів або управління ними, що обумовлюється метою максимізації задоволеності членів суспільства...».

Сукупність зазначених факторів обґрунтувала необхідністю пошуку методів раціональної організації управління підприємствами та їх розвитком, що забезпечують досягнення поставленої мети з мінімальними витратами та максимізацією вигод. Проаналізуємо найчастіше застосовувані нині моделі управління ефективністю функціонування відповідно до їх хронології формування та впровадження у практичну діяльність сучасних компаній.

1. Піраміда ефективності К. МакНейра, Р. Ланча та К. Кроса, представлена у 1990 році (Рисунок 1.9).

Рисунок 1.9 - Піраміда ефективності К. МакНейра, Р. Ланча та К. Кроса

Основною ідеєю даної моделі є невід'ємність причинно-наслідкових зв'язків комплексу результуючих фінансових та окремих якісних показників діяльності компанії з її клієнтоорієнтованою корпоративною стратегією. Цей факт обумовлює доцільність дотримання принципів загального управління якістю, високого рівня розвитку промислового інжинірингу та обліку, що базуються на «діях» - операціях, виконуваних працівниками та виробничим обладнанням, з метою задоволення потреб клієнтів [38].

Візуалізація оцінки ефективності діяльності у вигляді піраміди сприяє зниженню трудомісткості процесу управління функціонуванням підприємства за рахунок декомпозиції відповідних цільових показників:

- верхній рівень управління – формулювання керівництвом компанії корпоративного бачення;

- другий рівень – конкретизація цілей підрозділів щодо певного ринку (ринкового сегмента) та фінансових показників, визначення споживачами та акціонерами параметрів оцінки ефективності;

- третій рівень – конкретизація цілей другого рівня за параметрам якості, термінам поставок, тривалості виробничого циклу та показників втрат від шлюбу, що визначає міжфункціональні напрями діяльності, що інтегрують декілька служб підприємства;

- нижній, четвертий рівень – область операцій, оперативна оцінка дії (щоденна, щотижнева, щомісячна).

Так, шаблі піраміди відображають структуру підприємства, результативність якої може бути забезпечена за умови раціональної організації двосторонніх комунікацій, необхідної для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень та потребує високого рівня компетентності керівництва та спеціалістів компанії.

2. EP²M-модель стратегічних карт К. Адамса та П. Робертса, розроблена 1993 року (Рисунок 1.10). Застосування цієї моделі передбачає управління ефективністю діяльності компанії відповідно до наступних блоків параметрів:

- показники обслуговування споживачів та ринкового сегменту (ринку);
- організація управління змінами та стратегією підприємства;
- результативність інноваційної діяльності у напрямку вдосконалення внутрішніх процесів (підвищення рівня рентабельності);
- ступінь самостійності співробітників та впливу власників [21].

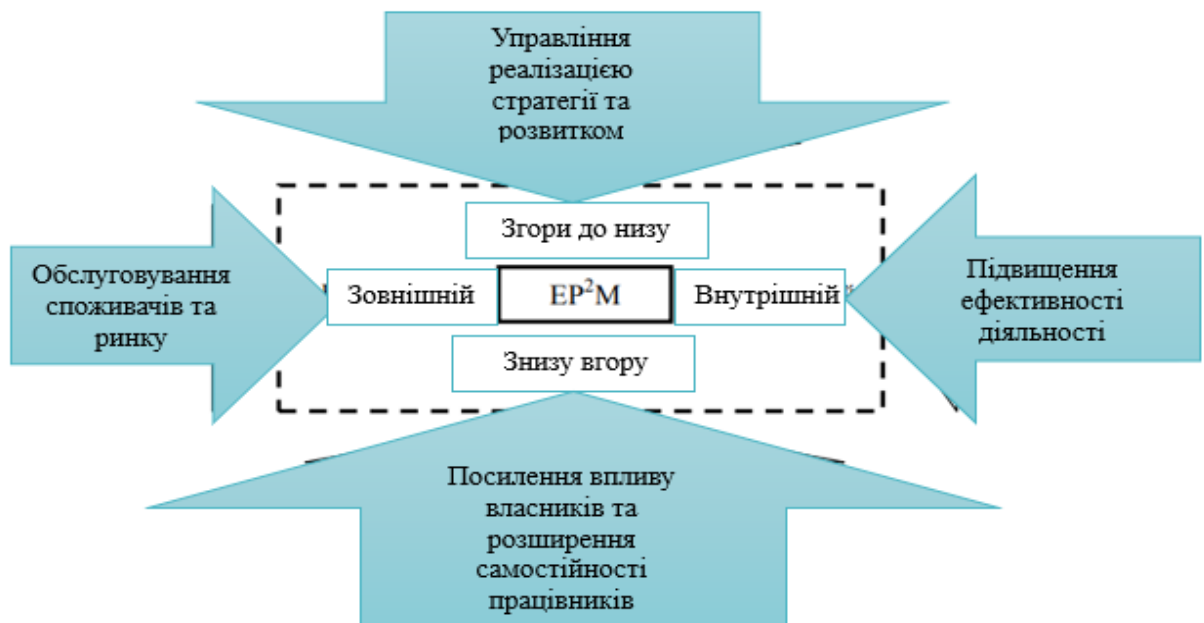

Рисунок 1.10 - EP²M-модель К. Адамса та П. Робертса [21].

Ключовою перевагою даного підходу, на наш погляд, є комплексність мети впровадження EP²M-моделі: поряд із забезпеченням реалізації стратегії підприємства значну увагу приділено формуванню культури безперервних змін та вдосконалення, збільшення ступеня самостійності і, отже, посилення почуття відповідальності у працівників. До недоліків слід віднести широкий спектр показників, що підлягають дослідженню та аналізу.

3. BSC-модель Нортон-Каплана, опублікована 2001 року (Рисунок 1.11).

Рисунок 1.11 - BSC-модель Нортон-Каплана

Спочатку ця модель була впроваджена у сферу банківських послуг та ґрунтувалася на застосуванні системи збалансованих показників (рахункових карт, комплексу оціночних індикаторів тощо), являючи собою інструмент стратегічного управління ефективністю за допомогою вираження комплексу цілей та завдань підприємства у вигляді сукупності цільових показників. Аналогічно попередньої моделі, BSC-модель Нортон-Каплан включає параметри взаємовідносин з клієнтами, управління внутрішніми процесами, фінансовим механізмом, при цьому показники трудового потенціалу представлені параметрами розвитку та навчання персоналу [40].

Комплекс переваг застосування цього підходу до управління ефективністю включає можливість обліку фінансових показників та нематеріальних активів, декомпозиція стратегії та місії компанії з метою та дії окремих підрозділів та співробітників, повномасштабна ув'язка загальної стратегії підприємства з оперативними завданнями. До числа недоліків слід віднести високий рівень індивідуальності (розробка моделі, як правило, здійснюється для конкретного підприємства відокремлено), а також тривалість та трудомісткість процесу впровадження.

4. BSC-модель Лоренца Мейсела, альтернативний варіант попереднього підходу, аналогічно містить блоки взаємин з клієнтами, управління внутрішніми процесами та фінансовим механізмом, при цьому під трудовим потенціалом мається на увазі сукупність таких факторів, як організація навчання та розвитку працівників, рівень їх компетентності, організаційної культури, а також інноваційна складова. Базовою концепцією цієї моделі є основна роль персоналу як ключового ресурсу та його значний вплив на загальний рівень ефективності діяльності компанії, що сприяє підвищенню мотивації працівників у їхньому прагненні до досягнення запланованих результатів діяльності. Однак при цьому аналізований підхід, аналогічно попередньому, відрізняється суттєвою трудомісткістю під час впровадження.

5. Система оцінки та управління ефективністю на основі показника економічної доданої вартості EVA (Economic Value Added - чистий операційний прибуток після оподаткування з вирахуванням витрат за капітал) – розроблена американськими економістами Дж. Стюартом та Б. Штерном концепція, в рамках якої єдиною основою для моделювання, координації, реалізації та оцінки прийнятих управлінських рішень є додана вартість до інвестицій акціонерів, що дозволяє визначити оптимальність доходу компанії за порівняно з альтернативними варіантами інвестиційних вкладень та напрямів діяльності, тобто встановити величину економічного прибутку, що дорівнює сумі втрачених вигод у разі відсутності можливості здійснення капітальних вкладень альтернативними способами з рівним ступенем ризику (Формула 1.1) [21].

$$\mathbf{EVA = NOPAT - CC \times CE}, \text{ де} \quad (1.1)$$

EVA – економічна додана вартість;

NOPAT – чистий операційний прибуток за вирахуванням податку;

CC – середньозважена вартість капіталу;

CE – вартісна оцінка капіталу (інвестицій).

Однак слід враховувати, що застосування показника EVA як базового для оцінки ефективності діяльності підприємства є недоцільним, що зумовлено невід'ємністю процесу дисконтування значень одержуваного економічного ефекту та зниженням ступеня достовірності визначених показників ефективності при розрахунку їх шляхом чистого операційного прибутку. Цей факт обумовлює можливість застосування моделі Стюарта Штерна виключно як доповнення до таких показників ефективності, як інтегральний економічний ефект, термін окупності, індекс прибутковості тощо. Крім того, найчастіше зустрічаються відмінності в підходах до трактування досліджуваного показника та його розрахунків, що, як правило, викликане проблемою інтерпретації англomовних термінів, їх застосування у вітчизняній економічній практиці, що відрізняється специфікою податкового законодавства.

Одним із таких аналітичних інструментів є збалансована система показників (англ. *balanced scorecard*, далі – BSC), розроблена Р. Капланом та Д. Нортоном [41, 42], яка широко застосовується підприємствами різних галузей і форм власності для вимірювання ефективності реалізації стратегії розвитку підприємств. Більше ніж двадцятирічний світовий досвід застосування збалансованої системи показників свідчить, що вона є дієвим інструментом стратегічного управління, який дозволяє встановлювати стратегічні цілі та оцінювати ефективність діяльності підприємства з точки зору реалізації стратегії за допомогою визначених ключових показників результативності [42].

Таким чином, проведений аналіз показав, що кожна з представлених моделей характеризується певними перевагами та недоліками, які необхідно враховувати під час вибору підходу до управління ефективністю діяльності підприємства у сучасних умовах (Таблиця 1.4). Кожна з наведених моделей характеризується власною специфікою, що зумовлює певні переваги та недоліки при її використанні, отже, при практичному впровадженні представлених вище підходів до управління ефективністю функціонування сучасних підприємств необхідно оцінювати сукупність факторів

внутрішнього та зовнішнього середовища компанії, їх масштаби та напрямки діяльності.

Таблиця 1.4 - Основні моделі оцінки ефективності підприємства

№ п / п	Модель	Переваги	Недоліки
1	Піраміда ефективності К. МакНейра, Р. Ланча та К. Кроса	Формування стратегії з умовою її прийнятності для всіх підрозділів та компанії в цілому; декомпозиція стратегії до оперативних цілей для конкретного підрозділу та співробітника.	Необхідність високого рівня компетентності керівництва та спеціалістів компанії.
2	EP ² M-модель К. Адамса та П. Робертса	Комплекс забезпечення реалізації стратегії та формування культури безперервних змін; збільшення ступеня самостійності та посилення почуття відповідальності у співробітників.	Значна кількість підлягають дослідженню та аналізу показників.
3	BSC-модель Нортон Каплана	Можливість обліку ключових фінансових показників; декомпозиція стратегії та місії компанії в цілі та дії окремих підрозділів та співробітників; повномасштабна ув'язка загальної стратегії підприємства з оперативними завданнями.	Високий ступінь індивідуальності; тривалість процесу впровадження.
4	BSC-модель Л. Мейсела	Висока мотивація працівників, обґрунтована основною роллю персоналу як ключового ресурсу та його значним впливом на загальний рівень ефективності діяльності компанії.	Трудомісткість процесу впровадження.
5	Система оцінки та управління ефективністю на основі показника EVA	Можливість прогнозування величини економічної доданої вартості та визначення суми втрачених вигод.	Відсутність обліку наслідків процесу дисконтування, як слідство – зниження ступеня достовірності визначених показників ефективності; проблема інтерпретації англійських термінів.

Зокрема, для сучасної компанії сфери ЖКГ, на наш погляд, доцільним є застосування підходу Нортон-Каплана, що обґрунтовано необхідністю врахування ключових фінансових параметрів діяльності підприємства

комунальної галузі, а також значною роллю персоналу у досягненні цільових показників функціонування. Однак, поряд із визначенням пріоритетних моделей управління ефективністю, важливе значення у діяльності підприємств сфери ЖКГ має також процес її оцінки, спрямований на встановлення відповідності отриманих результатів функціонування плановим параметрам та розробку необхідних коригувальних заходів у разі виявлення відхилень фактичних показників від цільових. Процедура оцінки ефективності діяльності організацій ЖКГ, будучи послідовністю певних етапів проведення аналітичного дослідження складається з трьох ключових стадій: підготовчої, основної та заключної [41].

Так, у рамках підготовчої стадії необхідно здійснити формулювання цілей проведення процедури оцінки та спектру завдань, вимагають рішення для досягнення зазначених цільових установок, що в сукупності визначить об'єкт та предмет дослідження (об'єкт - підприємство загалом чи конкретний структурний підрозділ; предмет – структура компанії, конкретна функція, процес тощо).

Також на підготовчій стадії процедури оцінки необхідно розробити програму даного процесу, обмежену конкретними термінами виконання робіт, що є обов'язковою умовою проведення аналітичного дослідження, при порушенні якого виникає ризик втрати актуальності одержуваних результатів. В свою чергу, необґрунтоване прискорення оціночних заходів також негативно впливає на результати процедури, знижуючи її загальну якість та скорочуючи ступінь достовірності висновків.

Не менш значущим на підготовчій стадії оцінки ефективності діяльності підприємства ЖКГ є визначення фахівців, задіяних надалі у проведенні процедури оцінки: як правило, до складу відповідної комісії входять представники керівництва компанії, а також співробітники мерії міста, професійна діяльність яких безпосередньо здійснюється у сфері комунального господарства, та експерти, що залучаються.

Один з ключових етапів аналізованої стадії представлений процедурою вибору методів та прийомів проведення оцінки ефективності

діяльності компанії, що характеризуються значною безліччю і вимагають систематизації та групування. При цьому слід враховувати, що незалежно від специфіки діяльності підприємства, його галузевої приналежності та масштабу, кожна з використовуваних методик аналітичного дослідження формується в конкретних умовах та призначається для вирішення певного ряду завдань.

Безумовно, формування найточнішої оцінки ефективності діяльності суб'єкта господарювання, особливо, в умовах посилення конкуренції та високої динаміки ринкових відносин, а також з урахуванням специфіки функціонування підприємств сфери ЖКГ можливо виключно із застосуванням формалізованих економік математичних методів, які, у свою чергу, також характеризуються безліччю підходів до класифікації.

Іванілов О.С. у своїх працях наводить класифікацію економіко-математичних методів оцінки ефективності за критерієм способу обробки інформації: експертні методи та автоматизовані системи оцінки. У свою чергу, експертні методи поділяються на класичні (якісні та кількісні), статичні (дискримінаційний, кореляційний, регресійний, факторний аналіз, метод головних компонент) та методи прийняття рішень (математичне програмування, теорія ігор), а автоматизовані системи оцінки включають нейромережеві (нейронні мережі, генетичні алгоритми, методи математичної кібернетики) та нечіткі методи (нечітко-множинні, нечітко-продукційні) [14].

Слід зазначити, що для забезпечення максимальної точності у формуванні оцінки ефективності діяльності підприємства доцільно оптимально поєднувати методи, що належать до різних груп представлених класифікацій, а також організовувати процедуру оцінки ефективності діяльності підприємства відповідно до принципів системності, комплексності, достовірності, об'єктивності, релевалентності, науковості, адекватності та оперативності.

Також на підготовчій стадії процедури оцінки, як правило, здійснюється збір та первинна обробка інформації для проведення основного етапу процедури оцінки.

Основна стадія передбачає реалізацію чотирьох етапів аналітичного дослідження: аналізу середовища діяльності підприємства, аналізу результатів діяльності суб'єкта господарювання за звітний період, аналізу ефективності використання ресурсів підприємства, формування узагальнюючої системи показників ефективності підприємства ЖКГ (Рисунок 1.12).

Перший етап основної стадії полягає в аналізі внутрішнього та зовнішнього середовища суб'єкта господарювання та визначення ступеня впливу на результуючі показники відповідних факторів (наведені на рисунку 1.8 п. 1.2).

Далі необхідно провести аналіз загальних показників діяльності (виручка, собівартість послуг, показники прибутку), а також приватних критеріїв, характерних для підприємств, що функціонують у сфері ЖКГ [37].

Аналіз середовища діяльності підприємства	- оцінка факторів зовнішнього середовища; - аналіз факторів внутрішнього середовища; - оцінка організаційно-управлінської структури.
Аналіз результатів діяльності підприємства	- аналіз загальних показників ефективності діяльності; - аналіз приватних показників діяльності.
Аналіз ефективності використання ресурсів	- аналіз використання основних виробничих фондів; - аналіз використання оборотних фондів тощо.
Проектування узагальненої системи показників ефективності підприємства ЖКГ	формування загальної оцінки рівня ефективності діяльності підприємства ЖКГ.

Рисунок 1.12 - Етапи основної стадії процедури оцінки ефективності діяльності підприємства ЖКГ

На третьому етапі основної стадії процедури оцінки проводиться дослідження рівня раціональності використання ресурсів компанії:

основних та оборотних фондів, трудового потенціалу працівників тощо. (Таблиця 1.2 п. 1.1). Основна стадія завершується синтезом отриманих даних та формуванням загальної системи показників функціонування підприємства ЖКГ. На завершальній стадії аналітичного дослідження здійснюється узагальнення результатів проведеної процедури оцінки рівня ефективності функціонування підприємства ЖКГ з урахуванням умов зовнішнього середовища компанії, її масштабу та специфіки послуг (керівні компанії, транспортні підприємства, підприємства комунального обслуговування, комунальної енергетики тощо), що в подальшому є основою для прийняття рішень щодо розробки рекомендацій, спрямованих на вдосконалення діяльності об'єкта дослідження. На наш погляд, повинен розроблятися загальний алгоритм оцінки ефективності функціонування підприємств сфери житлово-комунального господарства (Рисунок 1.13).

За незадовільних результатів оцінки ефективності діяльності підприємства (невідповідність фактичних показників плановим) необхідно визначити джерела та причини виявлених відхилень, розробити коригувальні заходи та повторно провести процедуру оцінки, починаючи з етапу аналізу довкілля компанії.

Таким чином, у рамках першого розділу кваліфікаційної магістерської роботи:

- проаналізовано основні підходи до визначення сутності категорії «ефективність», на основі синтезу яких представлено авторське трактування значення досліджуваного поняття: «показник діяльності суб'єкта господарювання, що відображає ступінь реалізації ним заснованих на реальних потребах цілей у вигляді визначення співвідношення фактично одержаних результатів до вартості витрачених їх досягнення ресурсів з урахуванням специфіки умов середовища функціонування»;

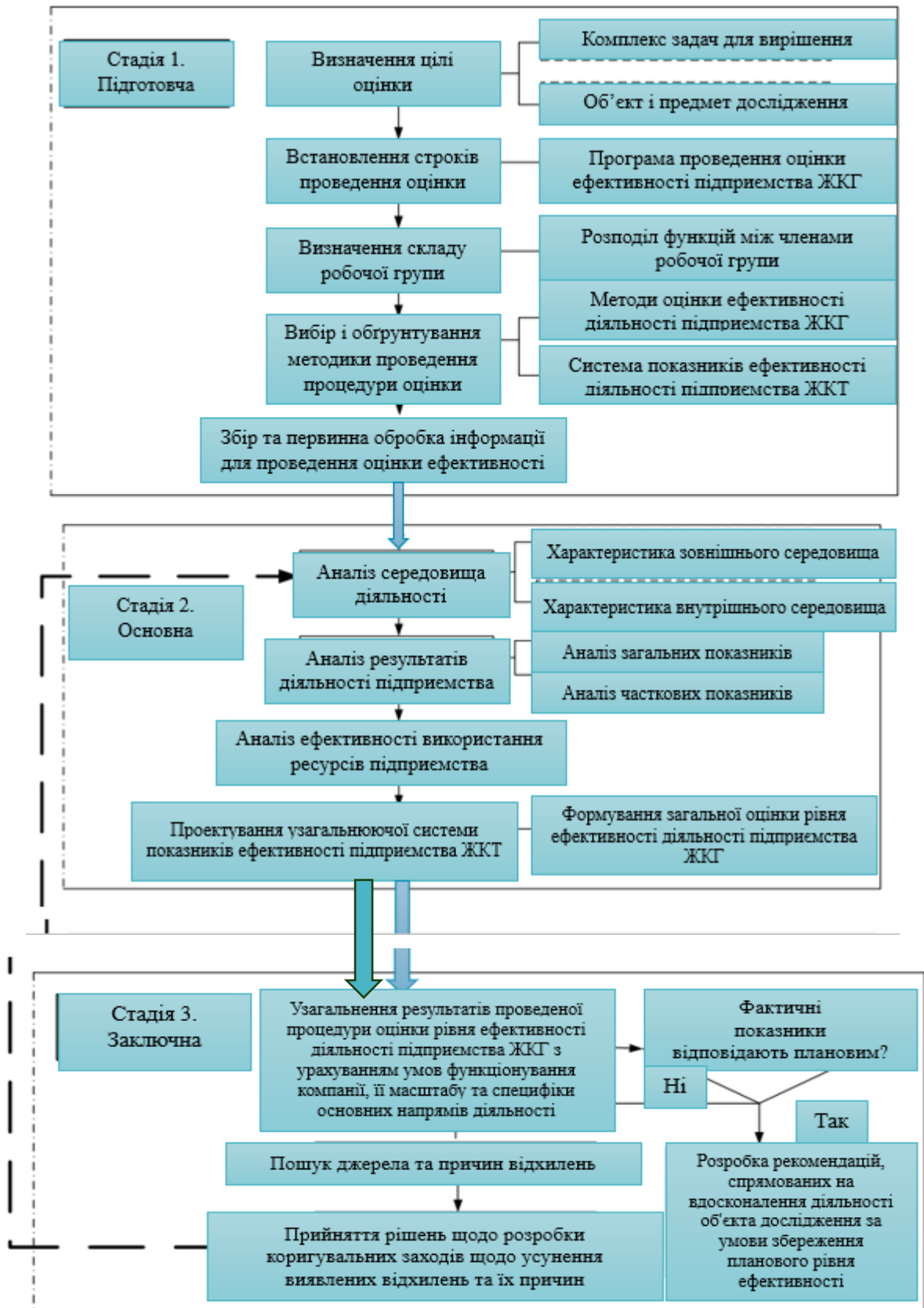

Рисунок 1.13 - Авторський варіант алгоритму оцінки ефективності функціонування підприємств ЖКГ

*Складено автором

- з метою оптимізації та покращення якості інформаційного забезпечення процесу визначення ступеня ефективності діяльності підприємств ЖКГ, а також забезпечення мінімізації ризику настання негативних наслідків через вплив умов внутрішньої та зовнішньої середовища, розроблено класифікацію основних факторів, що надають суттєвий вплив на ефективність функціонування організацій ЖКГ;

- запропоновано варіант загального алгоритму оцінки ефективності функціонування організації сфери житлово-комунального господарства.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОКВП «ДНІПРО-КІРОВОГРАД»

2.1. Загальна характеристика ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

ОКВП «Дніпро-Кіровоград», відоме також як Обласне комунальне водопостачальне підприємство «Дніпро-Кіровоград», є ключовим постачальником води в Кіровоградській області, Україна. Це підприємство відіграє важливу роль у забезпеченні населення і промислових об'єктів регіону питною та технічною водою. Ось декілька основних аспектів діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград»:

1. Водозабір та очищення. Підприємство забезпечує збір, очищення і розподіл води. Вони використовують різноманітні технології для очищення води, забезпечуючи її відповідність стандартам безпеки.

2. Постачання води. Основна діяльність підприємства полягає у забезпеченні стабільного постачання чистої питної води жителям області. Це включає управління мережами водопроводів і підтримку належного тиску та якості води в системі.

3. Каналізаційні послуги. Багато водопостачальних компаній також керують системами водовідведення і очистки стічних вод. ОКВП «Дніпро-Кіровоград» може також займатися цими питаннями, очищаючи стічні води перед їх поверненням у природні водойми.

4. Тарифи та оплата послуг. Підприємство встановлює тарифи на водопостачання та каналізацію згідно з регулятивними вимогами та економічною обґрунтованістю.

5. Сучасні технології та розвиток. У відповідь на зростаючі вимоги до якості водопостачання та екологічні стандарти, підприємство інвестує в модернізацію своїх об'єктів і технологій.

Загалом ОКВП «Дніпро-Кіровоград» має важливе значення для життєдіяльності м.Кропивницький та регіону, забезпечуючи важливі

комунальні послуги та сприяючи охороні здоров'я та добробуту місцевого населення.

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» виконує важливу роль у забезпеченні водопостачання та водовідведення в регіоні. Підприємство пропонує широкий спектр послуг, як для фізичних, так і для юридичних осіб, включаючи аналіз якості води, технічні обстеження, заміну водолічильників, а також відновлення послуг після сплати боргів.

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» стикається з проблемою фінансування, оскільки поточні тарифи не покривають повної вартості послуг. Так, тариф на водопостачання покриває лише 63% вартості, а тариф на водовідведення — 86%, що змушує підприємство звертатися за фінансовою підтримкою до місцевих громад та вітчизняних і іноземних інвесторів. Що стосується фінансової стійкості, підприємство надає детальні фінансові звіти за різні періоди, що дозволяє оцінювати його фінансовий стан та результати діяльності.

Для зручності споживачів, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» впроваджує ряд онлайн-послуг, які можна замовити через особисті кабінети на сайті підприємства. Це включає реєстрацію нових акаунтів, передачу показників лічильників, оплату послуг та інші функції.

Вся інформація та контактні дані доступні на офіційному сайті ОКВП «Дніпро-Кіровоград», де можна отримати деталі про послуги та умови їх надання. Офіційний сайт підприємства [24].

Історія водопостачання у місті Кропивницький почалася у 1966 році, коли розпочалося будівництво водопроводу. Відповідальним за цей проєкт було призначено будівельно-монтажне управління СУ-2 «Гідроспецбуд» під егідою тресту «Дніпроспецбуд». Перший етап водогону було запущено у 1973 році, після семи років інтенсивних робіт. Наступним важливим кроком стало створення Служби експлуатації районного водопроводу «Дніпро-Кіровоград» 12 вересня 1972 року. Служба, складена з 12 фахівців, займалася підготовкою обладнання та навчанням персоналу до здачі об'єкту в експлуатацію. Для забезпечення більшої надійності водопостачання, у

1980-х роках було рішено прокласти другу нитку водогону. Ця додаткова лінія зі сталевими трубами діаметром 1200-1400 мм була спроектована для усунення проблем на ділянках з нестабільною подачею. На ділянці «Світловодськ-Олександрія» було навіть додано третю нитку. Проект завершився у 1995 році з будівництвом другої нитки основного водоводу, що суттєво підвищило надійність системи, знизило тиск у водопроводах та забезпечило наявність достатніх резервів для місцевих потреб [24].

Наразі денний обсяг водопостачання міста становить 55-60 тисяч кубометрів, з яких 45-50 тисяч поступає з районного водогону «Дніпро-Кіровоград», а ще 10 тисяч - з локальних джерел. Очищена вода згаданого водогону направляється до чотирьох резервуарів з об'ємом по 10 тисяч метрів кубічних у Зоні І. До 1947 року у м. Кіровоград відсутня була каналізація, і населення використовувало вигрібні ями, звідки відходи транспортували на поля фільтрації. У 1958 році завершилося будівництво першої черги міської каналізаційної системи з об'ємом 8,4 тис. куб. м на добу, що включало 12 км каналізаційних мереж та дві насосні станції. Друга черга завершена у 1973 році, додавши 104 км мереж та очисні споруди з повною біологічною очисткою до 30 тис. куб. м на добу. У 1989-1990 роках розширили потужність до 60 тис. куб. м, а в 1991 році розпочали зведення третьої черги потужністю 100 тис. куб. м, проте її будівництво було зупинено.

Наразі ОКВП «Дніпро-Кіровоград» зосереджено на забезпеченні водопровідно-каналізаційних потреб та покращенні житлових умов населення області. Важливість підприємства виходить за межі лише прибуткової діяльності, оскільки воно також підтримує соціальні та економічні інтереси місцевих громад. ОКВП «Дніпро-Кіровоград» є суб'єктом підприємницької діяльності та спеціалізується у водопровідно-каналізаційному господарстві (Рис. 2.1). [24]

Рисунок 2.1 – Логотип ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» відіграє ключову роль у розвитку водопровідно-каналізаційної інфраструктури Кіровоградської області. Ось основні завдання підприємства, які допомагають забезпечувати стійке управління ресурсами і служать сприянням регіональному розвитку:

1. Реалізація єдиної політики держави і регіону в сфері комунального господарства, зокрема водопостачання та водовідведення.
2. Здійснення наукових досліджень та інвестиційних проєктів, спрямованих на підвищення ефективності галузі.
3. Підвищення ефективності управління через вдосконалення структур керівництва і методів господарювання.
4. Розвиток ринкових відносин, що сприятиме конкурентній боротьбі та підвищенню якості наданих послуг.
5. Раціональне та ефективне використання майна, яке належить територіальним громадам, для забезпечення потреб у житлово-комунальній сфері.

Ці завдання допомагають ОКВП «Дніпро-Кіровоград» сприяти соціально-економічному розвитку регіону, гарантуючи стабільні та якісні комунальні послуги [25]

Засновником ОКВП «Дніпро-Кіровоград» є Кіровоградська обласна рада. Департамент житлово-комунального господарства Кіровоградської обласної державної адміністрації, що відповідає за формулювання галузевої політики ОКВП "Дніпро-Кіровоград". Юридична адреса підприємства: 25009, місто Кропивницький, вулиця 50 років Жовтня, будинок 19А, код ЄДРПОУ 03346822 [25].

Основний напрямок діяльності підприємства - централізоване водопостачання та водовідведення. Об'єкти ОКВП "Дніпро-Кіровоград"

становлять цілісний майновий комплекс, який включає гідротехнічні споруди і трубопроводи магістрального районного водопроводу "Дніпро-Кіровоград". Крім того, підприємство обслуговує водопровідно-каналізаційні споруди і мережі міст Світловодська, Олександрії, Знам'янки, Кропивницького, а також селищ міського типу Дмитрово та Пантаївка. ОКВП "Дніпро-Кіровоград" відповідає за обслуговування водопровідно-каналізаційних господарств (ВКГ) Світловодська, Олександрії, Знам'янки та Кропивницького. Управління цими об'єктами здійснюється кваліфікованими працівниками, кількість яких становить 1483 чол. [25].

Організаційну структуру ОКВП «Дніпро-Кіровоград» можна продемонструвати на рисунку 2.2.

Рисунок 2.2 – Організаційна структура ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

Організаційна структура ОКВП «Дніпро-Кіровоград» складається з декількох відділів, кожен з яких відіграє важливу роль у забезпеченні стабільної роботи підприємства:

1. Головне управління:

- Очолюється Кіровоградською обласною радою, генеральним директором, під яким працюють заступники з комерційних та технічних питань.

- Фінансовий директор та директор виробничо-навчального центру також є ключовими фігурами у цьому відділі.

2. Відділ експлуатації гідротехнічних споруд:

- Керується начальником відділу, а його команда складається з інженерів і технічних робітників, які забезпечують обслуговування споруд.

3. Відділ водопостачання та водовідведення:

- Відповідає за забезпечення і контроль за водопостачанням та водовідведенням, включаючи інженерів обох спеціалізацій.

4. Технічний відділ обслуговування:

- Включає майстрів та робітників, які займаються ремонтом та технічним обслуговуванням обладнання.

5. Відділ якості води:

- Складається з головного спеціаліста з контролю якості води та лаборантів, які аналізують якість води.

6. Кадровий відділ та адміністративне обслуговування:

- Відділ кадрів відповідає за набір та управління персоналом, включаючи адміністративний персонал.

7. Відділ зв'язків з громадськістю та маркетингу:

- Включає керівника відділу та спеціалістів, які займаються громадськими відносинами та маркетингом.

Ця структура забезпечує чітку координацію всіх процесів на підприємстві, підтримуючи високий рівень надійності та якості послуг водопостачання та водовідведення для регіону.

Отже, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» є важливим комунальним підприємством, яке спеціалізується на забезпеченні водопостачання та водовідведення в Кіровоградській області, Україна. Загальна характеристика цього підприємства включає наступні аспекти:

1. Основні функції та послуги. Підприємство обслуговує значну територію, забезпечуючи жителів регіону чистою питною водою та водовідведенням. Вони займаються збором, очисткою і розподілом води, а також керують водовідведенням і очисткою стічних вод.

2. Управлінська структура. Ефективна організаційна структура ОКВП «Дніпро-Кіровоград» дозволяє ефективно управляти різними аспектами діяльності, включаючи технічне обслуговування, контроль якості води, фінансове планування, та взаємодію з громадськістю.

3. Інновації та інвестиції. Підприємство вкладає кошти у модернізацію обладнання і технологій для підвищення ефективності своїх операцій та покращення якості послуг. Вони зосереджені на інноваціях, щоб відповідати сучасним стандартам екологічності та ефективності.

4. Соціальна відповідальність та взаємодії з громадою. Підприємство активно працює над взаємодіями з місцевими громадами, забезпечуючи не тільки послуги водопостачання, але й беручи участь у соціальних проектах.

5. Фінансова стійкість та управління. ОКВП «Дніпро-Кіровоград» демонструє фінансову стійкість завдяки ретельному плануванню та управлінню. Однак вони зіткнулись з викликами, пов'язаними з фінансуванням через недостатнє покриття витрат через тарифи.

Ці аспекти вказують на те, що підприємство є ключовим учасником у забезпеченні важливих комунальних послуг у регіоні, і воно постійно прагне до покращення своєї діяльності та взаємодії з споживачами.

2.2. Оцінка ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

Аналіз фінансово-економічної діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» спрямований на глибоке вивчення основних елементів роботи підприємства. Це включає оцінку активів та пасивів, аналізуючи можливості для підвищення ринкової вартості, платоспроможності та прибутковості. Протягом 2018-2022 років для аналізу були використані дані з Балансу (Додаток 1) та Звіту про фінансові результати (Додаток 2), що дозволило

детально оцінити фінансовий стан підприємства і заповнити відповідні таблиці для подальшого аналізу. В процесі дослідження особлива увага приділяється змінам у структурі активів та пасивів, виявленню нових можливостей для збільшення ринкової вартості і оцінці ключових показників ефективності. За результатами аналізу формуються пропозиції щодо можливих шляхів оптимізації фінансових показників. Цей комплексний підхід до оцінки фінансового стану підприємства дозволяє не тільки зрозуміти поточну ефективність, але й визначити потенційні ризики, що забезпечує управлінській команді необхідні дані для прийняття виважених рішень.

Таблиця 2.1 демонструє динаміку активів балансу ОКВП «Дніпро-Кіровоград» протягом 2018-2022 років. З даних таблиці видно, що необоротні активи компанії поступово зросли. Станом на кінець 2022 року, вони збільшились на 133,257 тис. грн., що становить 8,4% порівняно з попереднім періодом. Це зростання є частиною стійкої тенденції, яка спостерігалася і в попередні роки, коли необоротні активи досягли 56,006 тис. грн. у 2022 році. Значне збільшення необоротних активів відображає кілька ключових аспектів розвитку підприємства: 1. Розширення бізнесу. 2. Модернізація обладнання. 3. Збільшення інвестиційної привабливості. 4. Компанія також активно співпрацює з міжнародними фінансовими організаціями, включно з Міжнародним банком реконструкції та розвитку, що є частиною «другого проекту розвитку міської інфраструктури». ОКВП «Дніпро-Кіровоград» розробило інвестиційну програму на 2022 рік і план розвитку на 2022-2026 роки, спрямовані на подальше підвищення ефективності та розширення своєї діяльності.

Таблиця 2.1 - Аналіз складу активу балансу ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за
2018-2022 роки

Актив	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення							
						2019/ 2018		2020/ 2019		2021/ 2020		2022/ 2021	
						тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
I. Необоротні активи													
Нематеріальні активи	9486	9499	9483	9979	9908	13	0,13	-16	-0,16	496	5,2	-71	-0,7
первісна вартість	10315	10432	10476	10602	10555	117	1,3	44	0,4	126	1,2	-47	-0,4
Накопичена амортизація	829	933	993	623	647	104	12,5	60	6,4	-310	-33,2	24	3,8
Основні засоби:	1221248	1277241	1391154	1572541	1705476	55993	4,5	114300	8,9	181387	13,1	132935	8,4
первинна вартість	5061448	5139254	5354922	5625652	5830571	77806	1,5	215738	4,1	270730	5,0	204919	3,6
Знос	3840200	3862013	3963768	4053111	4125095	21813	0,5	101755	2,6	89343	2,2	71984	1,7
Усього необоротні активи	1230734	1286740	1400637	1582520	1715777	56006	4,5	113897	8,8	181883	12,9	133257	8,4
II. Оборотні активи													
Запаси	11105	13640	14906	24397	24566	2535	22,8	1266	9,2	9491	63,6	169	0,7
Виробничі запаси	10205	12452	14771	23689	24566	2247	22,0	2319	18,1	8918	60,3	877	3,7
Товари	900	1188	135	708	-	288	32,0	-1053	088,6	572	420,6	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	44795	58416	87896	91679	135579	13621	30,4	29480	50,4	3783	4,3	63900	69,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	8899	2442	1910	8357	1571	-6457	-72,6	-532	-21,8	6447	357,5	-6786	-81,2
у тому числі з податку на прибуток	-	845	899	5165	559	-	-	54	6,3	4266	474,5	-4607	-89,2
Інша поточна дебіторська заборгованість	57223	45653	21043	11678	9304	-11570	-20,2	-24610	-53,9	-9365	-44,5	-2374	-20,3
Гроші та їх еквіваленти	20556	46339	84581	64378	2591	25783	125,4	38242	82,5	-20203	-23,9	-38592	-59,9

Готівка	5	8	23	26	21	3	60	15	187,5	3	13,1	-5	-19,2
Рахунки в банках	20529	46261	84558	64352	2547	25705	125,1	38297	82,7	-20206	-23,9	-61805	-96,1
Витрати майбутніх періодів	52	75	82	83	92	23	44,2	7	9,33	1	1,2	9	10,8
Інші оборотні активи	1072	640	4826	12452	16315	-453	-40,3	4186	654,1	7626	158,1	3863	31,1
Усього оборотні активи	143702	167205	215244	213024	190018	23503	16,3	48039	28,7	-2220	-1,1	-23006	-10,8
Активи	1374436	1453945	1615881	1795544	1905795	79509	5,7	161936	11,1	179663	11,2	110251	6,1

У 2022 році оборотні активи ОКВП «Дніпро-Кіровоград» склали 190,018 тис. грн., показуючи зниження на 10,8% порівняно з попереднім роком. Ця тенденція до зменшення спостерігалася протягом останніх трьох років і має важливе значення для фінансової стратегії компанії. Оборотні активи - це ті ресурси, які можуть швидко перетворитись в грошові кошти або використовуватися у виробничому циклі. Вони включають готівку, товарні запаси, дебіторську заборгованість та інші швидкооборотні активи. Зменшення оборотних активів може відображати стратегічний підхід підприємства до оптимізації управління оборотним капіталом. Це зниження може свідчити про здатність компанії більш ефективно використовувати свої ресурси та керувати фінансовими потоками, забезпечуючи таким чином більшу стабільність і прибутковість у своїй діяльності. У 2022 році спостерігалася значна зміна у структурі оборотних активів, де частка грошових коштів зменшилась на 59,9% порівняно з попереднім роком. Це зменшення може вказувати на фінансові труднощі, з якими стикається підприємство. Також було зафіксовано зростання частки виробничих запасів, що додатково підтверджує зміни в управлінні активами та можливе погіршення фінансового стану компанії. Ці зміни у складі оборотних активів можуть свідчити про зміщення пріоритетів у фінансовій стратегії підприємства або про потребу в оптимізації ресурсного управління.

У таблиці 2.2 можна побачити здійснений аналіз структури активу балансу ОКВП «Дніпро – Кіровоград» за 2018-2022 роки.

Таблиця 2.2 - Аналіз структури активу балансу ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за 2018-2022 роки

Актив	2018		2019		2020		2021		2022	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Нематеріальні активи	9486	0,7	9499	0,65	9483	0,58	9979	0,5	9908	0,5
первісна вартість	10315	0,75	10432	0,7	10476	0,59	10602	0,6	10555	0,6
Накопичена амортизація	829	0,06	933	0,06	993	0,04	623	0,03	647	0,03
Основні засоби:	1221248	88,85	1277241	87,9	1391154	86,1	1572541	82,51	1705476	89,5
первинна вартість	506148	368,2	5139254	353,7	5354922	331,3	5625652	295,2	5830571	305,9
Знос	-3840200	-279	-3862013	-265,8	-3963768	-245,3	-4053111	-21,3	-4125095	-216,5
Усього необоротні активи	1230734	89,5	1286740	88,5	1400637	86,6	1582520	83,1	1715777	90,0
Запаси	11105	0,8	13640	3,0	14906	0,9	24566	1,3	24566	1,3
Виробничі запаси	10205	0,7	12452	2,7	14771	0,9	24566	1,3	24566	1,3
Товари	900	0,06	1188	0,26	135		-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	44795	3,2	58416	12,9	87896	5,4	135579	7,1	135579	7,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	8899	0,64	2442	0,5	1910	0,11	1571	0,1	1571	0,08
у тому числі з податку на прибуток	-	-	845	0,05	899	0,06	559	0,04	559	0,00
Інша поточна дебіторська заборгованість	57223	4,1	45653	10,1	21043	1,3	9304	0,5	9304	0,5
Гроші та їх еквіваленти	20556	1,5	46339	10,2	84581	5,2	2591	0,14	2591	1,4
Готівка	5	0,00	8	0,0	23	0,00	21	0,0	21	0,0

Рахунки в банках	20529	1,5	46261	10,2	84558	5,2	2547	0,13	2547	1,4
Витрати майбутніх періодів	52	0,00	75	0,0	82	0,00	92	0,00	92	0,0
Інші оборотні активи	1072	0,07	640	0,06	4826	0,3	16315	0,85	16315	0,9
Усього оборотні активи	143702	10,5	167205	11,9	215244	133,3	190018	9,8	190018	9,9
Активи	1374436	100	1453945	100	1615881	100	1905795	100	1905795	100

У 2022 році розподіл капіталу на підприємстві виглядав наступним чином: 90,0% становили необоротні активи і 9,9% — оборотні. Це порівняно з 83,1% та 9,8% відповідно у 2021 році, 86,6% та 133,3% у 2020 році, 88,5% та 11,9% у 2019 році та 89,5% та 10,5% у 2018 році. Аналіз показує, що підприємство постійно підтримує високий рівень необоротного капіталу, що свідчить про інвестиції в довгострокові активи, які не призначені для швидкої конвертації в готівку. Проте, відзначається зниження відсоткових показників необоротного капіталу з року в рік, що може свідчити про певні зміни в інвестиційній стратегії або реалокатії ресурсів. З іншого боку, оборотний капітал, який включає короткострокові активи як готівку, запаси, та дебіторську заборгованість, залишається відносно низьким протягом всього аналізованого періоду. Це може вказувати на потенційні виклики з ліквідністю та потребу в ефективнішому управлінні цими ресурсами для забезпечення повсякденної операційної діяльності.

Ми спостерігаємо зростання частки дебіторської заборгованості по продукції, товарах, роботах та послугах з 3,2% у 2018 році до 7,1% у 2022 році. Це вказує на те, що кількість невиплачених рахунків від клієнтів зросла, що є тривожним сигналом для підприємства. Водночас, зменшення частки дебіторської заборгованості у взаєморозрахунках з бюджетом, яка скоротилась з 0,64% у 2018 році до 0,08% у 2022 році, є позитивним явищем. Це свідчить про зниження очікуваної суми грошей від державних чи управлінських органів, що може свідчити про покращення фінансової дисципліни підприємства у цьому аспекті.

Таблиця 2.3 - Аналіз складу пасиву балансу ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за 2018-2022 роки

Пасив	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення							
						2019/ 2018		2020/ 2019		2021/ 2020		2022/ 2021	
						тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
I. Власний капітал													
Зареєстрований (пайовий) капітал	228628	228628	233876	246435	268172	0,0	0,0	5248	2,3	12559	5,4	21737	8,8
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	5501	-	5248	11347	3394	-5501	0	-	-	6099	116,2	-7953	-70,1
Капітал у дооцінках	509222	431553	357164	241952	199984	-77669	-15,2	-74389	-17,2	-115212	-32,3	-41968	-17,3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(139645)	(97272)	(124641)	(92654)	(350466)	-42373	-30,3	27369	28,1	-31987	-25,7	257812	278,2
Неоплачений капітал	(5501)	(1298)	-	-	-	-4201	-76,4	-	-	-	-	-	-
Усього власний капітал	592704	560740	466399	395733	128710	-31964	-5,4	-94341	-16,8	-70666	-15,1	-267023	-67,5
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення													
Довгострокові кредити банків	257257	338970	565436	697868	937254	81713	31,7	226478	66,8	132432	23,4	239386	34,3
Інші довгострокові зобов'язання	311455	340338	336348	346807	347807	28883	9,2	-3990	-1,2	10459	3,1	0	0
Усього довгострокові зобов'язання та забезпечення	568712	679308	901784	1087963	1285061	110596	19,4	222476	32,7	186179	20,6	197098	18,1
III. Поточні зобов'язання і забезпечення													
Короткострокові кредити банків	4678	4967	3719	-	14022	289	6,1	-1249	-25,1	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього поточні зобов'язання та забезпечення	4678	4967	3719	-	14022	289	6,1	-1249	-25,1	-	-	-	-

а заборго- ваність за:													
довгостроко- вими зобов'язання ми	17527	35011	4179 3	5407 9	1533 18	1748 4	99,7	678 2	19,4	122 86	29 ,4	992 39	18 3, 5
товари, роботи, послуги	94768	76635	8996 6	1352 67	1457 03	- 1813 3	-19,1	133 31	17,4	453 01	50 ,3	104 36	7, 7
розрахунка ми з бюджетом	22455	37428	4511 8	4127 5	6186 4	-187 027	-8 3,3	769 0	20,5	-38 43	- 8, 5	205 89	49 ,9
Розрахунка ми зі стра- хування	2158	2827	3457	4628	4769	669	31,0	630	22,3	117 1	33 ,8	141	3, 0
розрахунки з оплати праці	8119	10572	1264 3	1751 8	1716 7	2453	30,2	207 1	19,6	487 5	38 ,6	- 348	- 1, 9
Поточні зобов'язанн я	6988	8736	1209 1	1436 3	2219 5	1748	25,0	335 5	38,4	227 2	1, 2	783 2	54 ,5
Доходи майбутніх періодів	19945	8882	9320	9023	1025 0	- 1106 3	-55,5	438	4,9	- 297	- 3, 1	122 7	13 ,6
Інші поточні зобов'язанн я	36382	28821	2959 1	3569 5	6273 6	-7561	- 20,8	770	2,6	610 4	20 ,6	270 41	76 ,7
Усього поточних зобов'язань і забезпечен ня	213020	213897	2476 98	3118 48	4920 24	877	0,4	338 01	15,8	641 50	25 ,9	180 176	57 ,7
Пасив	137443 6	145394 5	1615 881	1795 544	1909 795	7950 9	5,7	161 936	11,1	179 663	11 ,2	110 251	6,1

Таблиця 2.3 ілюструє тенденції у складі пасивів ОКВП «Дніпро-Кіровоград», зокрема щодо власного капіталу та зобов'язань на довгостроковий та короткостроковий періоди. Протягом аналізованого періоду спостерігається суттєве зниження власного капіталу: з 592,704 тис. грн. у 2018 році до 128,710 тис. грн. у 2022 році, що становить зменшення на 67,5% порівняно з попереднім роком. Основні причини цього спаду включають негативні фінансові результати діяльності підприємства, де витрати переважали прибутки, що призвело до зниження вартості активів. Крім того, значне зменшення власного капіталу також вказує на фінансові втрати, що підривають стійкість компанії та її здатність адаптуватися до змін у економічних умовах. На кінець 2022 року власний капітал компанії знизився до 128,710 тис. грн.

За період з 2018 по 2022 роки відбулося значне збільшення суми поточних зобов'язань на підприємстві, яке в 2022 році досягло 57,7% у порівнянні з попереднім роком. Це зростання підкреслює, що компанія накопичила більше короткострокових фінансових зобов'язань, які включають рахунки кредиторів, заборгованість перед постачальниками, та інші невиконані платежі, які мають бути погашені в майбутньому, зазвичай протягом року. Це збільшення загальної суми поточних зобов'язань може мати серйозні наслідки для фінансового стану підприємства. Перше, це створює фінансовий тиск і може загрожувати ліквідності підприємства, особливо якщо зобов'язання не будуть своєчасно погашені. Друге, постійне зростання зобов'язань без здатності до їх виплати може призвести до ризику банкрутства та негативно вплинути на кредитний рейтинг компанії. Третє, це може вказувати на неефективне управління боргами, що підриває загальну фінансову стійкість підприємства.

З 2018 по 2022 рік відбулося значне зростання довгострокових зобов'язань та забезпечень, зокрема в 2022 році на 18,1% порівняно з попереднім роком, досягнувши 1,285,061 тис. грн. Таке збільшення може вказувати на декілька ключових змін у фінансовій стратегії підприємства, включаючи рефінансування існуючих кредитів та модифікацію умов їхніх фінансових зобов'язань. Крім того, у 2022 році спостерігається зростання довгострокових кредитів банків на 34,3%, що в порівнянні з 2021 роком свідчить про активне залучення зовнішнього фінансування. Серед великих фінансових зобов'язань підприємства — кредит від Світового банку на суму 104 мільйони гривень, отриманий у 2014 році для реконструкції водопровідно-каналізаційних мереж та очисних споруд регіону. Це залучення коштів має на меті модернізацію інфраструктури та покращення якості комунальних послуг.

[32].

На підприємстві спостерігається тривала тенденція непокритих збитків, яка триває з 2018 року. За цей період збитки становили 139,645 тис. грн. у 2018 році, 97,272 тис. грн. у 2019 році, 124,641 тис. грн. у 2020 році,

92,654 тис. грн. у 2021 році, та значно зросли до 350,466 тис. грн. у 2022 році, що є зростанням на 278,2% порівняно з попереднім роком. Цей стійкий ріст непокритих збитків може вказувати на серйозні фінансові виклики, з якими стикається підприємство. Серед можливих причин — значні операційні витрати, високий рівень заборгованості, або неефективне управління ресурсами, що не забезпечує достатній грошовий потік для покриття поточних витрат. Неефективність може також бути пов'язана з низькою продуктивністю або неспроможністю адаптуватися до змін у ринкових умовах. Крім того, постійне зростання збитків може вказувати на неконтрольоване збільшення витрат, що не компенсується відповідним зростанням прибутків. Це, в свою чергу, призводить до збільшення боргового навантаження та погіршення фінансового стану компанії.

Через різницю у тарифах на 2024 рік підприємство матиме збитковість орієнтовно у 200 мільйонів гривень. Економічно-обґрунтованим тарифом називають 80 гривень за кубометр. Відтак, згідно з фінансовим планом підприємства «Дніпро-Кіровоград» на 2024 рік йому потрібно 200 мільйонів гривень додаткового фінансування, щоб компенсувати збитковість тарифу [33]. Зокрема, керівник комунального підприємства "Дніпро-Кіровоград" Микола Романюк під час брифінгу розповів, що додаткові гроші витратять на погашення кредиту Світового банку, купівлю реагентів та оплату електроенергії. В планах також оновлення автомобільного парку підприємства. "За нашими розрахунками, щоб покрити наші витрати, тариф на водопостачання й водовідведення має становити понад 80 гривень за кубометр" [33]. Зі слів Миколи Романюка, 2023 року тариф переглядали двічі, але не змінили. Він становить 45 гривень 97 копійок (25,21 гривні – за постачання води й 20,76 гривні за водовідведення). "Нині діє тариф 2021 року. А реагенти, електроенергія, паливно-мастильні й інші матеріали відтоді здорожчали. Відповідно, чинний тариф на 70% покриває витрати підприємства на водопостачання і на 90% – витрати на водовідведення. Це призводить до збитків". 2023 року додаткове фінансування підприємству надали місцеві ради Кропивницького, Знам'янки, Смоліного та Кіровоградська обласна рада, сказав його керівник. "Їх фінансова підтримка

здебільшого пішла на погашення кредиту Світового банку за 2022 рік та перше півріччя 2023-го. Заборгованість за кредит нині складає 104 мільйони гривень. Але реконструкція об'єктів підприємства за гроші Світового банку триває – три з дев'яти завершили, три – на стадії завершення, решту плануємо завершити до червня 2024 року". Зі слів Миколи Романюка, каналізаційні споруди, реконструкцію яких завершили на 90%, працюють у ручному режимі, стоки, які скидають в річку Інгул, відповідають гранично допустимим екологічним показникам, економія електроенергії 2023 року відносно 2022-го сягнула 50 мільйонів гривень – це майже один кіловат [33].

Таблиця 2.4 надає аналіз структури пасиву балансу ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за період з 2018 по 2022 рік. З аналізу видно, що частка власного капіталу в загальній структурі пасивів компанії знижувалася протягом цього часу. У 2018 році вона складала 43,1%, а до 2022 року зменшилася до 6,7%.

Таблиця 2.4 - Аналіз структури пасиву балансу ОКВП «Дніпро – Кіровоград» за 2018-2022 роки

Пасив	2018		2019		2020		2021		2022	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Зареєстрований (пайовий) капітал	228628	16,6	228628	15,7	233876	14,5	246435	13,7	268172	14,0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	5501	0,4	-	-	5248	0,3	11347	0,6	3394	0,2
Капітал у дооцінках	509222	37,0	431553	29,7	357164	22,1	241952	13,4	199984	10,5
Додатковий капітал	-	-	-	-	-	-	-	-	11020	0,6
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(139645)	-101,8	(97272)	-6,7	(124641)	-7,7	(92654)	-5,1	(350466)	-18,3
Неоплачений капітал	(5501)	-04	(1298)	0,09	-	-	-	-	-	-
Вилучений капітал			(871)	005	-		-	-	-	-
Усього власний капітал	592704	43,1	560740	38,6	466399	28,9	395733	22,0	128710	6,7

Відстрочені податкові зобов'язання	-	-	-	-	-	-	43288	2,4	-	-
Довгострокові кредити банків	257257	18,7	338970	23,3	565436	34,9	697868	38,9	937254	49,1
Інші довгострокові зобов'язання	311455	22,7	340338	23,4	336348	20,8	346807	19,3	347807	18,2
Усього довгострокових зобов'язань та забезпечень	568712	22,7	679308	46,7	901784	55,8	1087963	60,6	1285061	67,3
Короткострокові кредити банків	4678	0,3	4967	0,3	3719	0,2	-	-	14022	0,7
Поточна кредиторська заборгованість за:										
довгостроковими зобов'язаннями	17527	1,27	35011	2,4	41793	2,5	54079	3,1	153318	8,0
товари, роботи, послуги	94768	6,8	76635	5,2	89966	5,6	135267	7,5	145703	7,8
розрахунками з бюджетом	22455	1,6	37428	2,5	45118	2,7	41275	2,5	61864	3,2
Розрахунки зі страхування	2158	0,1	2827	0,2	3457	0,02	4628	0,02	4769	0,2
розрахунки з оплати праці	8119	0,5	10572	0,7	12643	0,8	17518	0,9	17167	0,9
Поточні зобов'язання	6988	0,4	8736	0,6	12091	0,7	14363	0,8	22195	1,1
Доходи майбутніх періодів	19945	1,4	8882	0,6	9320	0,5	9023	0,04	10250	0,5
Інші поточні зобов'язання	36382	26	28821	1,9	29591	1,8	35695	1,9	62736	3,2
Усього поточних зобов'язань і забезпечень	213020	15,5	213897	14,7	247698	15,3	311848	17,4	492024	25,8
Пасив	1374436	100	1453945	100	1615881	100	1795544	100	1909795	100

Зниження частки власного капіталу в структурі пасивів ОКВП «Дніпро-Кіровоград» може свідчити про низку фінансових та економічних викликів, з якими компанія зіткнулася останніми роками. Зменшення цієї частки може бути пов'язане з накопиченням збитків, труднощами у привабленні нових інвестицій, а також залученням боргового капіталу для фінансування поточної діяльності, що також впливає на співвідношення власного капіталу. Керівництво компанії активно працює над оптимізацією структури капіталу для покращення управління ресурсами, однак ефективне вирішення цих питань поки що залишається складним завданням.

Згідно з даними таблиці 2.4, частка довгострокових зобов'язань та забезпечень у структурі пасивів компанії постійно зростала протягом аналізованого періоду, з 22,7% у 2018 році до 67,3% у 2022 році. Цей ріст може свідчити про погіршення фінансового стану компанії, особливо якщо збільшення зобов'язань не відбувається паралельно зі зростанням прибутків або створенням додаткової вартості для акціонерів. В даному випадку, основною причиною збільшення довгострокових зобов'язань є рефінансування наявних кредитів, що також підсилює тягар боргового навантаження на компанію.

За період з 2018 по 2022 роки частка поточних зобов'язань і забезпечень у структурі пасиву балансу зросла з 15,5% до 25,8%. Цей ріст може відображати ряд фінансових та управлінських викликів, зокрема збільшення короткострокових фінансових потреб компанії. Таке зростання поточних зобов'язань може бути пов'язане з необхідністю погашення короткострокових кредитів, виплати заборгованостей постачальникам, а також іншими поточними фінансовими зобов'язаннями, що вимагають швидкого вирішення.

Наступний крок - ми аналізуємо фінансові результати ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за період з 2018 по 2022 рік, які детально викладені в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 - Аналіз фінансових результатів ОКВП «Дніпро-Кіровоград»
за 2018-2022 рр.

Стаття	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення							
						2019/ 2018		2020/ 2019		2021/ 2020		2022/ 2021	
						тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Чистий дохід від реалізації продукції	266637	312006	416705	484204	526658	45369	17,0	104699	33,6	67499	16,2	42454	8,7
Собівартість реалізованої продукції	(358494)	(398504)	(4178410)	(493680)	(605636)	40010	11,1	3779906	948,5	-3684730	-88,2	111956	22,6
Валовий прибуток (збиток)	(86498)	(91857)	(1136)	(9476)	(78978)	-5359	6,1	-90721	-98,7	-8340	-7314	-69502	-733,4
Інші операційні доходи	41266	123626	73118	745221	67715	82360	199,6	-50508	-40,8	1404	1,9	-677506	-90,9
Адміністративні витрати	(20148)	(23870)	(29914)	(39378)	(43618)	-3722	18,4	6044	25,3	9464	31,6	4240	10,7
Витрати на збут	(14345)	(19177)	(25025)	(27562)	-	-4832	33,7	5848	30,5	2537	10,1	-	-
Інші операційні витрати	(31415)	(37702)	(123560)	(47404)	(290455)	6287	20,0	85858	227,7	-76156	-61,6	243051	512,7
Фінансовий результат від операційної діяльності	(116499)	(43621)	(106517)	(49298)	(345336)	-72878	-62,6	62896	144,2	-57219	-53,7	296068	600,6
Інші фінансові доходи	11216	12920	108	424	38	1704	15,1	-12812	-99,2	316	292,5	-386	-91,0
Фінансові витрати	(1595)	(2421)	(1511)	(1790)	(8433)	826	51,7	-910	-37,6	279	18,4	6643	371,1
Фінансовий результат до оподаткування	(106883)	(33127)	(98482)	(38723)	(343379)	-73756	-69,0	65355	197,3	-59759	-60,7	307656	794,5
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-	-	-	6479	43681	-	-	-	-	-	-	37202	574,2
Чистий прибуток (збиток)	(106883)	(33127)	(98482)	(32244)	(299698)	-73756	-69,0	65355	197,3	-59759	-60,7	267454	829,5

Таблиця 2.5 показує, що в 2022 році чистий дохід ОКВП «Дніпро-Кіровоград» зріс на 8,7% у порівнянні з попереднім роком. Водночас собівартість продукції зросла на 22,6%, що може бути зумовлено кількома

факторами. Серед основних причин збільшення собівартості є підвищення цін на реагенти, електроенергію, паливно-мастильні матеріали та інші ресурси, які здорожчали значно з часу встановлення тарифів у 2021 році. Ці зміни спричинили зростання витрат на сировину та матеріали, енергетичні ресурси, інфраструктурні послуги, а також заробітну плату. Додатково, на підприємстві виявлено технологічні недоліки та проблеми з обладнанням, що також впливає на собівартість продукції. Рішення цих питань вимагає стратегічного переосмислення виробничих процесів, вдосконалення управління витратами та оптимізації виробничих ланцюгів.

Протягом останніх п'яти років, компанія стикається із зростаючими збитками, які у 2022 році досягли значного рівня, збільшившись на 733,4%. Чистий фінансовий результат за цей рік склав 299,698 тис. грн., що на 829,5% перевищує показник попереднього року, коли він становив 32,244 тис. грн. Такі дані свідчать про серйозні економічні виклики, з якими зіткнулася компанія, і підкреслюють необхідність глибокого аналізу та перегляду діяльності для забезпечення її стабільності у майбутньому. Можливі шляхи подолання кризи включають реорганізацію бізнес-процесів, зниження операційних витрат, розробку нових джерел прибутку, а також фінансову реструктуризацію.

У наступній частині дослідження ми зосередимося на визначенні ключових відносних показників ліквідності за період з 2018 по 2022 роки. Для цього в таблиці 2.6 ми включили розрахунки таких показників, як коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, а також чистий оборотний капітал.

Таблиця 2.6 – Розрахунок відносних показників ліквідності ОКВП

«Дніпро-Кіровоград» за 2018-2022 роки

Показник	Методика розрахунку	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення (±)			
							2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021
Коефіцієнт покриття	ф1р.1195/ф1р.1695	0,67	0,78	0,86	0,68	0,38	0,11	0,08	-0,18	-0,3

Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\phi 1(p.1195-p.1100)/\phi 1p.1695$	0,62	0,71	0,81	0,6	0,33	0,09	0,1	-0,21	-0,27
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\phi 1(p.1160+p.1165)/\phi 1p.1695$	0,9	0,22	0,34	0,2	0,005	-0,68	0,12	-0,14	-0,195
Чистий оборотний капітал (тис. грн)	$\phi 1(p.1195-p.1695)$	-69318	-46692	-32454	-98924	-302006	22626	14238	66470	-203082

Розрахуємо коефіцієнт покриття ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за 2018-2022 роки:

$$Кп_{2018} = 143702/213020=0,67$$

$$Кп_{2019} = 167205/213897=0,78$$

$$Кп_{2020} = 215244/247698=0,86$$

$$Кп_{2021} = 213024/311848=0,68$$

$$Кп_{2022} = 190018/492024=0,38$$

На ОКВП «Дніпро-Кіровоград» коефіцієнт покриття за період з 2018 по 2022 роки продемонстрував наступні значення: 0,67 у 2018 році, 0,78 у 2019 році, 0,86 у 2020 році, 0,68 у 2021 році та 0,38 у 2022 році. Всі ці значення менші за 1, що традиційно вказує на високий рівень фінансового ризику, адже підприємство може мати труднощі з покриттям своїх короткострокових зобов'язань. Найнижче значення у 2022 році, 0,38, викликає особливу тривогу, оскільки воно свідчить про значні фінансові ризики та потенційні труднощі з виконанням поточних зобов'язань.

Розрахуємо коефіцієнт швидкої ліквідності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за 2018-2022 роки:

$$Кшл_{2018} = (143702-11105)/213020=0,62$$

$$Кшл_{2019} = (166205-13640)/213897=0,71$$

$$Кшл_{2020} = (215244-14906)/247698=0,81$$

$$Кшл_{2021} = (213024-24397)/311848=0,6$$

$$Кшл_{2022} = (190018-24566)/492024=0,33$$

Коефіцієнт швидкої ліквідності слугує індикатором здатності підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок легко

ліквідованих активів. Загалом, показник вище 0,7 вважається задовільним, оскільки це свідчить, що компанія може ефективно оплачувати свої короткострокові зобов'язання. В умовах війни вважається прийнятним показник вище 1. Протягом аналізованого періоду, коефіцієнт швидкої ліквідності завжди був нижче 1. Він досяг свого піку у 2020 році, коли значення становило 0,81, що свідчило про покращення ліквідності підприємства. Однак, до 2022 року показник значно знизився до 0,33, що підкреслює серйозні виклики у ліквідності та необхідність уважного управління фінансовими ресурсами компанії. Це означає, що у 2022 році тільки 33% короткострокових зобов'язань можуть бути покриті через надходження від швидко ліквідованих активів.

Розрахуємо коефіцієнт абсолютної ліквідності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за 2018-2022 роки:

$$\text{Кал}_{2018} = 20556/213020=0,09$$

$$\text{Кал}_{2019} = 46339/213897=0,22$$

$$\text{Кал}_{2020} = 84582/247698=0,34$$

$$\text{Кал}_{2021} = 64378/311848=0,2$$

$$\text{Кал}_{2022} = 2591/492024=0,005$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який вимірює здатність компанії негайно погасити свої поточні зобов'язання, має перевищувати 0,2 у звичайних умовах і 0,7 в умовах війни. Протягом 2019 і 2020 років підприємство відповідало або перевищувало ці нормативи, з показниками 0,22 та 0,34 відповідно, та відповідало мінімальному стандарту в 2021 році з коефіцієнтом 0,2. Однак, у інші роки, зокрема у 2022 році, коефіцієнт знизився до критично низького рівня 0,005, що свідчить про значні проблеми з ліквідністю і потенційні труднощі з виконанням поточних зобов'язань. Такий низький показник вказує на критичну нестачу грошових коштів для покриття негайних фінансових потреб, свідчаючи про серйозні виклики в управлінні ліквідністю компанії.

Розрахуємо чистий оборотний капітал ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за 2018-2022 роки (тис. грн.):

$$\text{Чок}_{2018} = 143702 - 213020 = -69318$$

$$\text{Чок}_{2019} = 167205 - 213897 = -46692$$

$$\text{Чок}_{2020} = 215244 - 247698 = -32454$$

$$\text{Чок}_{2021} = 213024 - 311948 = -98924$$

$$\text{Чок}_{2022} = 190018 - 492024 = -302006$$

Протягом аналізованого періоду, негативне значення чистого оборотного капіталу постійно свідчить про перевищення короткострокових зобов'язань над короткостроковими активами компанії. Це відображає потенційні проблеми в управлінні оборотним капіталом та вказує на можливі труднощі з ефективним розподілом фінансових ресурсів. Негативний чистий оборотний капітал також може бути ознакою залежності від зовнішнього фінансування через кредити. Така ситуація вимагає негайної уваги і підкреслює необхідність реформування підходів до управління фінансами та робочим капіталом в організації.

Для глибокого аналізу фінансової стійкості підприємства використовуються відносні показники, представлені у таблиці 2.8. Ці показники забезпечують детальне розуміння фінансового стану компанії та дозволяють зробити об'єктивну оцінку її фінансової стійкості.

Таблиця 2.8 - Розрахунок показників фінансової стійкості ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за 2018-2022 роки

Показник	Методика розрахунку	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення			
							2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Власні обігові кошти (тис. грн)	ф1(р.1195-р.1695)	-69318	-46692	-32454	-98924	-302006	22626	14238	66470	-203082
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	ф1р.1495/ф1р.1900	0,43	0,38	0,28	0,22	0,06	-0,05	-0,1	-0,06	-0,16

Коефіцієнт фінансової залежності	$1-(\phi 1p.1495/\phi 1p.1900)$	0,57	0,62	0,72	0,78	0,94	0,05	0,1	0,06	0,16
Коефіцієнт фінансування	$\phi 1p.1695/\phi 1p.1495$	0,35	0,38	0,53	0,78	3,82	0,03	0,15	0,25	3,04
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	$\phi 1(p.1195-p.1695)/\phi 1p.1195$	-0,42	-0,28	-0,15	-0,46	-1,59	0,14	0,13	-0,31	-1,13
Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу	$\phi 1(p.1195-p.1695)/\phi 1p.1495$	-0,11	-0,08	-0,07	-0,25	-2,34	-0,19	0,01	-0,18	-2,07
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$\phi 1p.1695/\phi 1p.1900$	0,15	0,15	0,15	0,17	0,26	0	0	0,02	0,09
Коефіцієнт фінансової стабільності	$\phi 1p.1495/\phi 1p.1695$	2,78	2,26	1,88	1,27	0,26	-0,52	-0,38	-0,61	-1,01

Розрахуємо власні обігові кошти ОКВП «Дніпро-Кіровоград» за 2018-2022

рр.:

$$K_{п2018} = 143702 - 213020 = -69318$$

$$K_{п2019} = 167205 - 213897 = -46692$$

$$K_{п2020} = 215244 - 247698 = -32454$$

$$K_{п2021} = 213024 - 311948 = -98924$$

$$K_{п2022} = 190018 - 492024 = -302006$$

Розрахуємо коефіцієнт платоспроможності ОКВП «Дніпро – Кіровоград» за 2018-2022 роки.

$$K_{п2018} = 592704 / 1374436 = 0,43$$

$$K_{п2019} = 560740 / 1453945 = 0,38$$

$$K_{п2020} = 466399 / 1615881 = 0,28$$

$$K_{п2021} = 395733 / 1795544 = 0,22$$

$$K_{п2022} = 128710 / 1905795 = 0,06$$

Коефіцієнт платоспроможності показує, яка частина загальних засобів підприємства складається з власного капіталу. Дані показують наступні значення коефіцієнта за різні роки: 0.43 у 2018 році, 0.38 у 2019 році, 0.28 у

2020 році, 0.22 у 2021 році та 0.06 у 2022 році. Всі ці значення значно нижчі за нормативний показник 0.5, який вказує на достатність ресурсів підприємства для покриття зовнішніх зобов'язань без потреби у залученні позикових коштів. Такі показники вказують на протилежну тенденцію, демонструючи зменшення фінансової стійкості підприємства протягом досліджуваного періоду.

Далі, використовуючи фінансову звітність досліджуваного об'єкту розрахуємо коефіцієнт фінансової залежності

$$Kф_{2018} = 1 - 592704 / 1374436 = 0,57$$

$$Kф_{2019} = 1 - 560740 / 1453945 = 0,62$$

$$Kф_{2020} = 1 - 466399 / 1615881 = 0,72$$

$$Kф_{2021} = 1 - 395733 / 1795544 = 0,78$$

$$Kф_{2022} = 1 - 128710 / 1905795 = 0,94$$

Протягом 2018-2022 років спостерігалось суттєве зростання коефіцієнта фінансової залежності, що вказує на зростаючу залежність підприємства від залучених коштів. Цей коефіцієнт вимірює, скільки гривень залучених ресурсів припадає на кожен гривню власного капіталу. У 2022 році на кожен гривню власних коштів припадало 0,94 копійки залучених коштів. Зазвичай, оптимальним вважається, коли цей показник перебуває в діапазоні від 1,67 до 2,5. Це свідчить про значну фінансову залежність компанії і потребу в додатковому фінансуванні для підтримки своєї діяльності.

Розрахуємо коефіцієнт фінансування ОКВП «Дніпро – Кіровоград» за 2018-2022 рр.:

$$Kф_{2018} = 213020 / 592704 = 0,35$$

$$Kф_{2019} = 213897 / 560740 = 0,38$$

$$Kф_{2020} = 247698 / 466399 = 0,53$$

$$Kф_{2021} = 311848 / 395733 = 0,78$$

$$Kф_{2022} = 492024 / 128710 = 3,82$$

Коефіцієнт фінансування підприємства, який показує відношення залучених коштів до власного капіталу, ідеально має бути менше 1. Протягом досліджуваного періоду від 2018 до 2022 року спостерігається змінна динаміка цього показника:

У 2018 році коефіцієнт складав 0,35, що свідчить про те, що 35% фінансування підприємства приходилося на власний капітал, а решта — на залучені кошти. У 2019 році цей показник злегка зріс до 0,38, що вказує на невелике зменшення частки власного капіталу в структурі фінансування. У 2020 році відбулося подальше збільшення до 0,53, що показує зростання частки залучених коштів. У 2021 році показник збільшився до 0,78, свідчаючи про суттєве зростання залучення фінансів. У 2022 році коефіцієнт стрибнув до 3,82, що є великим відхиленням від норми та вказує на значне перевищення залучених коштів над власними, що може становити серйозний ризик для фінансової стійкості підприємства.

Розрахуємо коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами за 2018-2022 рр.:

$$Кзвоз_{2018} = (143702 - 213020) / 143702 = -0,42$$

$$Кзвоз_{2019} = (167205 - 213821) / 167205 = -0,28$$

$$Кзвоз_{2020} = (215244 - 247698) / 215244 = -0,15$$

$$Кзвоз_{2021} = (213024 - 311848) / 213024 = -0,46$$

$$Кзвоз_{2022} = (190018 - 492024) / 190018 = -1,59$$

Протягом аналізованого періоду підприємство постійно демонструвало негативні значення коефіцієнта забезпечення власними оборотними засобами, зокрема -1,59 у 2022 році. Це свідчить, що в кожному році зобов'язання підприємства перевищували його власні оборотні засоби. Такі показники вказують на серйозні труднощі у покритті поточних зобов'язань за допомогою власних ресурсів, що є ознакою фінансової нестабільності компанії.

Розрахуємо коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу за 2018-2022 рр.:

$$К_{\text{МВОК}}_{2018} = (143702 - 213020) / 592704 = -0,11$$

$$К_{\text{МВОК}}_{2019} = (167205 - 213821) / 560740 = -0,08$$

$$К_{\text{МВОК}}_{2020} = (215244 - 247698) / 466399 = -0,07$$

$$К_{\text{МВОК}}_{2021} = (213024 - 311848) / 395733 = -0,25$$

$$К_{\text{МВОК}}_{2022} = (190018 - 492024) / 128710 = -2,34$$

Нормативне значення показника маневреності власних оборотних коштів відображає, наскільки компанія може задовольняти свої термінові зобов'язання за рахунок власних обігових коштів. Високий показник свідчить про хорошу ліквідність і фінансову стабільність. Однак, у випадку нашого дослідження, значення цього показника постійно залишалось негативним і погіршувалося з року в рік. У 2022 році цей показник досяг мінімуму в -2,34, що вказує на значні проблеми у фінансовій стабільності компанії і високу залежність від залучених оборотних коштів.

Розрахуємо коефіцієнт концентрації позичкового капіталу за 2018-2022 рр.:

$$К_{\text{ф}}_{2018} = 213020 / 1374436 = 0,15$$

$$К_{\text{ф}}_{2019} = 213821 / 1453945 = 0,15$$

$$К_{\text{ф}}_{2020} = 247698 / 1615881 = 0,15$$

$$К_{\text{ф}}_{2021} = 311848 / 1795544 = 0,17$$

$$К_{\text{ф}}_{2022} = 492024 / 1905795 = 0,26$$

Нормативне значення коефіцієнта концентрації позичкового капіталу знаходиться у діапазоні від 0,4 до 0,6. Проте, аналіз показує, що за весь розглянутий період значення цього коефіцієнта для компанії було нижче встановленого нормативу. У 2022 році частка активів компанії, фінансована за рахунок позичкового капіталу, становила 26%, тоді як у 2018 році цей показник був на рівні лише 15%. Таке зростання свідчить про збільшення фінансових ризиків, які стають вищими з кожним роком.

Розрахуємо коефіцієнт фінансової стабільності за 2018-2022 рр.:

$$Kф_{2018} = 592704 / 213020 = 2,78$$

$$Kф_{2019} = 560740 / 213821 = 2,26$$

$$Kф_{2020} = 466399 / 247698 = 1,88$$

$$Kф_{2021} = 395733 / 311848 = 1,27$$

$$Kф_{2022} = 128710 / 492024 = 0,26$$

Нормативне значення коефіцієнта фінансової стабільності має бути в діапазоні від 0,67 до 1,5. На досліджуваному підприємстві, значення цього коефіцієнта в 2021 та 2022 роках було нижче 1,5 (відповідно 1,27 та 0,26), що вказує на високий рівень фінансових ризиків. Проте у період з 2018 по 2020 рік, значення коефіцієнта перевищувало 1,5, свідчаючи про наявність додаткових можливостей для підвищення ефективності за рахунок залучення позикових коштів.

На даний момент, підприємство ОКВП «Дніпро-Кіровоград» стикається з нагальною потребою зниження виробничих витрат, що вимагає комплексного підходу та ефективної оптимізації. Одним із пріоритетів є покращення технічного стану об'єктів та споруд, що сприятиме більшій ефективності та тривалості їх експлуатації. Також необхідно забезпечити встановлення економічно обґрунтованих тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення, які б включали в себе всі виробничі витрати та запланований прибуток. Крім того, обмеження фінансових ресурсів є ключовим аспектом у розвитку та утриманні об'єктів, що вимагає від підприємства раціонального та обачливого управління фінансами [28].

Обсяги фінансового забезпечення плану розвитку обласного комунального виробничого підприємства «Дніпро-Кіровоград» на 2022-2026 роки складають 799492,3 тис. грн. без ПДВ з них 271102,1 тис. грн. без ПДВ за рахунок позики Світового банку в рамках “Другого проекту розвитку міської інфраструктури”, 234019,5 тис. грн. без ПДВ (з них 152475,0 тис. грн. на послуги водопостачання та 81544,5 тис. грн. на послуги

водовідведення) за рахунок амортизаційних відрахувань, 294370,7 тис. грн. без ПДВ за рахунок виробничих інвестицій з прибутку [28].

Наразі на підприємстві запроваджується програма розвитку, що сприятиме досягненню ряду значущих переваг: 1. Зменшення споживання матеріальних і енергетичних ресурсів у процесах водопідготовки, транспортування питної води, а також водовідведення і очистки стоків. Це дозволить знизити економічне навантаження на тарифи, пов'язані з централізованим водопостачанням і водовідведенням. 2. Впровадження на підприємстві сучасних технологій, спрямованих на підвищення ефективності виробництва. 3. Стабілізація діяльності підприємства через удосконалення процесів і введення нових методів управління. 4. Вдосконалення систем обліку питної води та стічних вод, що забезпечить більш точний контроль та ефективне управління ресурсами. 5. Підвищення якості послуг у сфері водопостачання та водовідведення, що покращить задоволеність споживачів та забезпечить вищий рівень їхнього комфорту. Ці заходи не тільки допоможуть оптимізувати використання ресурсів, але й підвищать загальну якість обслуговування та стануть ключовим кроком до сталого розвитку підприємства.

2.3. Аналіз чинників, які впливають на ефективність діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

На підставі проведеного у п. 2.2 дослідження ефективності діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» встановлено, що період 2018-2022 рр. характеризується для підприємства тенденцією скорочення основних економічних показників діяльності, однак, даної інформації недостатньо для формування загальної оцінки функціонування організації, у зв'язку з чим, доцільно провести детальний аналіз факторів довкілля компанії – її мікро- та макрооточення.

Одним із ефективних способів оцінки ступеня впливу факторів макросередовища на результати діяльності підприємства є PEST-аналіз (Рисунок 2.3).

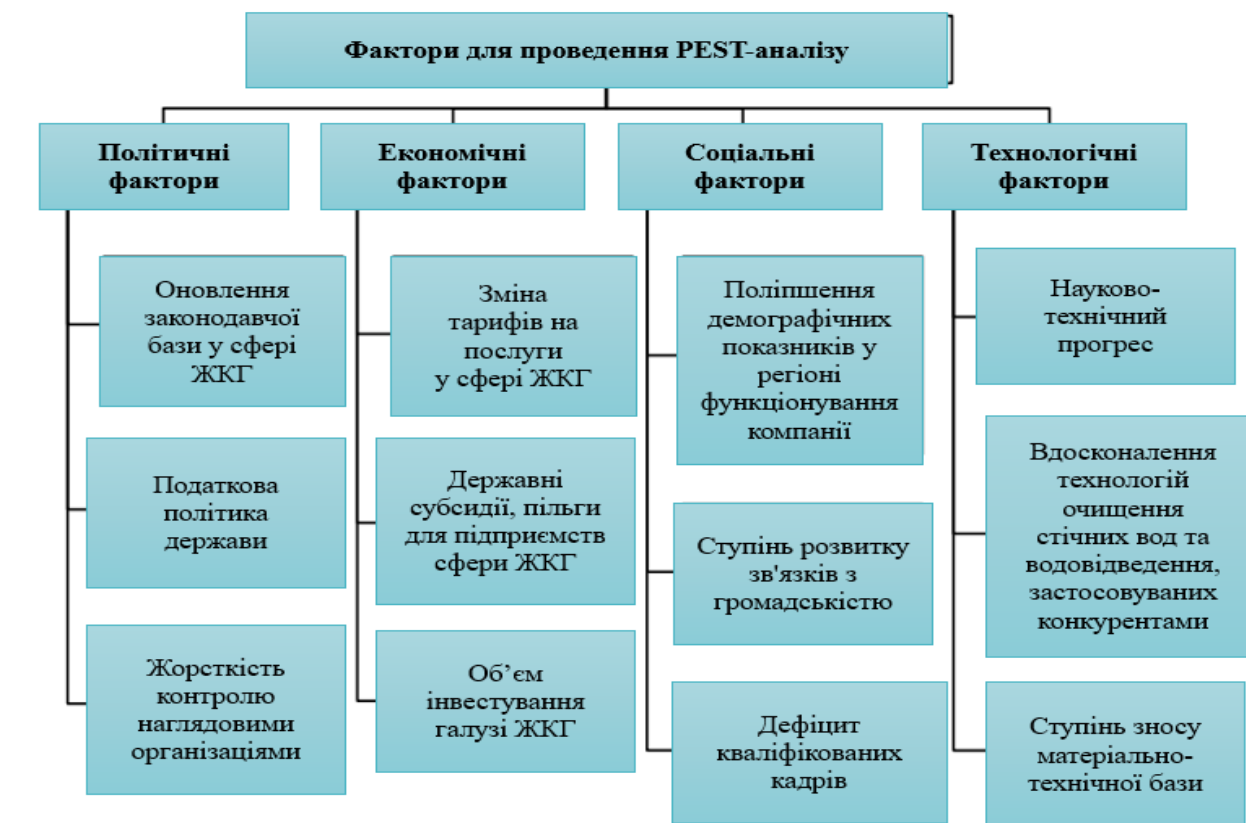

Рисунок 2.3– Фактори макросередовища ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

**Складено автором*

Оцінка впливу наведених факторів на ефективність діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» передбачає необхідність формування профілю середовища з визначенням напряму впливу (позитивний, негативний), ступеня впливу (від 1 до 3 – в даному випадку, за кількістю факторів у групі), вага фактора (з урахуванням величини впливу групи факторів, що дорівнює 1,0 од.), важливості фактора (алгебраїчний добуток ступеня впливу на вагу фактора) (Таблиця 2.9).

Розрахунки важливості кожного з наведених факторів показали, що: - серед політичних аспектів, що надають найбільше значний вплив на ефективність діяльності даного підприємства є посилення контролю наглядовими органами у зв'язку з виявленням частих випадків порушень технологій очищення стічних вод подібними підприємствами, а також регулярне оновлення законодавчої бази, що надає юридичну основу для

функціонування підприємств сфери ЖКГ, регламентації їх діяльності та організації роботи із споживачами послуг;

Таблиця 2.9 - Профіль макросередовища ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

Фактор впливу	Напрямок впливу	Ступінь впливу	Вага впливу	Важливість фактора
Політичні фактори				
Оновлення законодавчої бази у сфері ЖКГ	+	2	0,4	+0,8
Податкова політика держави	+	1	0,3	+0,3
Посилення контролю державними органами	-	3	0,3	-0,9
Економічні фактори				
Зміна тарифів на послуги у сфері ЖКГ	-	1	0,2	-0,2
Державні субсидії, пільги для підприємств сфери ЖКГ	+	3	0,3	+0,9
Інвестиційна привабливість галузі ЖКГ	+	2	0,5	+1,0
Соціальні фактори				
Покращення демографічних показників у регіоні	+	1	0,2	+0,2
Розвиток зв'язків з громадськістю	+	2	0,3	+0,6
Дефіцит кваліфікованих кадрів	-	3	0,5	-1,5
Технологічні фактори				
Науково-технічний прогрес	+	1	0,4	+0,4
Сучасні технології очистки стічних вод і водопостачання	-	2	0,3	-0,6
Неефективність застосовуваних технологій очистки	-	3	0,3	-0,9

- серед економічних факторів – інвестиційна привабливість галузі ЖКГ, що обґрунтовано сталістю попиту на послуги ЖКГ, стабільністю платежів зі стійкою тенденцією їх зростання, можливістю збільшення суми виторгу за рахунок впровадження технологій ресурсозбереження; - серед соціальних факторів – дефіцит кваліфікованих кадрів, виражений, найчастіше, незадовільною якістю послуг, низькою продуктивністю праці персоналу, порушенням комунікацій з мікросередовищем організації; - значним показником плинності кадрів (у 2019 р. – 18,87%; у 2021 р. – 24,0%; у 2023 р. – 24,49%), а також структурою персоналу підприємства за рівнем освіти; - серед технологічних факторів – неефективність застосовуваних

технологій очищення стічних вод. Зокрема, функціонування безлічі підприємств на території м. Кропивницький обумовлює ризик залишку у воді, що піддається очищенню, хімічних елементів, що негативно впливають на життя та здоров'я населення: нафтопродукти, сульфати, хлориди, солі металів, аміак тощо, що підтверджується збільшенням кількості проведених проб, які виявили невідповідність очищених (частково очищених) стічних вод санітарним нормам (гранично допустимою концентрації) на скиданні очищених (частково очищених) стічних вод.

Відтак, аналіз макросередовища підприємства показав, що найбільш значущими факторами, що мають значний вплив на ефективність діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» є: - соціальні фактори: дефіцит кваліфікованих кадрів, виражений, найчастіше, незадовільною якістю, що надаються послуг, низькою продуктивністю праці персоналу, порушенням комунікацій з мікросередовищем організації тощо; - економічні фактори: інвестиційна привабливість галузі ЖКГ, що обґрунтовано сталістю попиту на послуги ЖКГ, стабільністю платежів із стійкою тенденцією їх зростання, можливістю збільшення суми виторгу за рахунок впровадження технологій ресурсозбереження.

З метою формування більш повної оцінки ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград» та виявлення резервів для покращення результативності діяльності компанії, поряд з основними економічними показниками її діяльності, факторами макросередовища, доцільно також провести аналіз споживачів та постачальників підприємства.

Основними споживачами послуг ОКВП «Дніпро-Кіровоград» є громадяни та юридичні особи в м.Кропивницький та в Кіровоградській області. Основними споживачами послуг ОКВП «Дніпро-Кіровоград» є як приватні, так і комерційні клієнти, включно з домогосподарствами, промисловими підприємствами, установами охорони здоров'я, освітніми закладами, а також різними урядовими і муніципальними установами. Ці групи споживачів використовують послуги з водопостачання та

водовідведення, що надає підприємство, для задоволення щоденних потреб в чистій воді та ефективному водовідведенні.

Постачальники підприємства ОКВП «Дніпро-Кіровоград» включають різноманітні компанії та організації, які забезпечують його потреби в товарах та послугах, необхідних для здійснення його діяльності. Ось декілька категорій таких постачальників: 1. Постачальники хімічних речовин; 2. Постачальники обладнання; 3. Енергетичні компанії; 4. Постачальники запасних частин; 5. Консультативні та інженерні послуги. 6. Постачальники логістичних послуг.

Залежно від потреб та специфіки діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград», можуть бути й інші постачальники, які відіграють важливу роль у підтримці його операційної діяльності.

Загроза зменшення кількості споживачів ОКВП «Дніпро-Кіровоград», також обґрунтовано збільшенням середніх показників аварійності на об'єктах комунальної інфраструктури у 2018-2023 рр.: загальна кількість заторів каналізаційної мережі зросло з 117 од. у 2018 р. до 280 од. у 2023 р., що спричинило підвищення коефіцієнта аварійності на каналізаційних мережах та постійно підвищується коефіцієнт аварійності на водогінних мережах -з 1,9 у 2018 р. до 3,9 у 2023 р. (Таблиця 2.10).

Таблиця 2.10 - Показники аварійності на каналізаційних мережах ОКВП
«Дніпро-Кіровоград»

Показники	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Зміни 2018-2023 рр.	
							Абс.зм. (+/-)	Темп приросту,%
Кількість заторів у мережах, од.	117	165	197	234	267	280	164	239,33
Коефіцієнт аварійності на каналізаційних мережах, од./км.	1,7	2,4	2,7	3,2	3,5	3,8	2,1	-
Коефіцієнт аварійності на водогінних мережах, од./км.	1,9	2,8	3,3	3,5	3,7	3,9	2	-

*Складено за даними підприємства

Високі показники аварійності на водогінних та каналізаційних мережах та необхідність забезпечення оперативного усунення виявлених проблем у їхньому функціонуванні обґрунтовують доцільність аналізу організації постачання ОКВП «Дніпро-Кіровоград» матеріалами та обладнанням для виконання монтажу та ремонтних робіт системи водовідведення.

Основним постачальником матеріалів для ОКВП «Дніпро-Кіровоград» є ТОВ «Віло Україна», з яким укладено прямий контракт на постачання поліетиленових труб, фасонних частин для внутрішньої та зовнішньої каналізації, запірної та регулюючої арматури, обладнання для монтажу відповідного ГОСТ, що містить вимоги до матеріалів та обладнання водогінних та каналізаційних мереж. Частка постачання ТОВ «Віло Україна» складає близько 55%.

До постачальників ОКВП «Дніпро-Кіровоград» також входять:

- ТОВ «Інтердрафт» – 28% постачання;
- ПП «Техенерго» – 17% постачання.

З метою визначення ефективності організації постачання та оптимальності вибору постачальників матеріалів та обладнання для виконання монтажу та ремонтних робіт каналізаційних мереж ОКВП «Дніпро-Кіровоград» проведемо їх порівняльний аналіз (Таблиця 2.11).

Таким чином, ТОВ «Віло Україна» здійснює постачання 55% матеріалів та обладнання для проведення ремонтних робіт системи водовідведення, має широкий асортимент продукції, 97% гарантії наявності матеріалів та обладнання на момент заявки, що характеризується найбільш високим ступенем надійності в частині виконання зобов'язань за договорів поставок та наявністю знижки від 5% до 15%.

При цьому ТОВ «Інтердрафт» та ПП «Техенерго» поступаються провідному постачальнику по широті асортименту продукції та гарантії її наявності при направленні замовлення, що організує постачання тривалістю у 5-10 днів виключно за рахунок замовника, проте відрізняється також високою та середньою якістю матеріалів та обладнання та можливістю

надання знижок оформлення замовлення в залежності від обсягу замовлення або взагалі знижки відсутні.

Таблиця 1.11 – Порівняльні характеристики постачальників матеріалів та обладнання для ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

Параметри оцінки	Постачальник		
	ТОВ «Віло Україна»	ТОВ «Інтердрафт»	ПП «Техенерго»
Умови поставки	за рахунок постачальника	за свій рахунок	за свій рахунок
Асортимент	широкий	середній	середній
Якість матеріалів на обладнання	висока	висока	середня
Наявність на момент заявки	97%	80%	75%
Надійність постачальників	98%	80%	70%
Умови оплати	попередня оплата	попередня оплата	попередня оплата
Стимулювання продаж	Знижка від 5 до 15% для постійного замовника	Знижка в залежності від обсягу замовлення	-
Строки поставки	5-7 днів	7-10 днів	5 днів
Рівень цін	високий	середній	середній
Частка поставок у загальному обсязі	55%	28%	17%

**Складено за даними підприємства*

Асортимент інших постачальників є середнім, має достатній рівень ймовірності наявності необхідних матеріалів та обладнання на момент подання заявки та середній ступінь надійності. Однак значними недоліками при співпраці з ТОВ «Віло Україна» є високий рівень цін щодо інших постачальників, проте всі інші параметри співпраці є високими.

Таким чином, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» здійснює співробітництво з трьома ключовими постачальниками: ТОВ «Віло Україна», ТОВ «Інтердрафт» та ПП «Техенерго». Подібна організація роботи з постачальниками на підприємстві дозволяє знизити ризики невчасних поставок товару, його низької якості або невідповідності споживчих показників рівня цін. Дані аспекти зумовлюють підвищену ступінь відповідальності постачальників, що, як правило, забезпечує гарантію взаємовигідного співробітництва у довгостроковій перспективі, однак при цьому необхідно враховувати формування суттєвого ризику - збільшення

залежності процесу надання послуг та рівня цін на них в ОКВП «Дніпро-Кіровоград» від цінової політики та дисципліни постачальників.

На підставі викладеного вище сформуємо загальну оцінку діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (Таблиця 1.12).

Підсумовуючи, потрібно окремо визначити, що в умовах війни в Україні на ОКВП «Дніпро-Кіровоград», як і на багатьох інших підприємств, впливає ряд серйозних факторів:

1. Фізичні пошкодження інфраструктури. Військові дії можуть прямо пошкодити об'єкти водопостачання та водовідведення, що зумовлює потребу в негайному ремонті або реконструкції.

2. Перебої в постачанні енергії. Нестабільність енергопостачання може перешкоджати роботі насосних станцій та іншого обладнання, що критично важливо для нормального функціонування систем водопостачання.

3. Логістичні проблеми. Заворушення в транспортній інфраструктурі можуть ускладнити або затримати доставку необхідних матеріалів, обладнання та хімічних реагентів.

Таблиця 1.12 - SWOT-аналіз діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Багаторічний досвід функціонування на ринку послуг ЖКГ. 2. Досвід і репутація. «Дніпро Кіровоград» існує на ринку вже багато років, це може свідчити про його здатність надійно вести комунальну діяльність та підтримувати довгострокові відносини з усіма стейкхолдерами. 3. Географічне розташування. Кіровоградська область має вигідне географічне положення в центрі України, що може бути зручним для логістики та розподілу. 4. Спроможність до швидкої адаптації. Здатність швидко адаптуватися до змін у ринкових умовах, законодавстві, або вимогах споживачів може бути ключовим фактором успіху в динамічному бізнес-середовищі.	1. Висока плинність кадрів. 2. Значний коефіцієнт аварійності. 3. Застаріле обладнання та технології. 4. Залежність від місцевого ринку. 5. Фінансові проблеми. 6. Обмежені ресурси. 7. Регуляторні ризики. 8. Нестача кваліфікованих кадрів.
Можливості	Загрози
1. Поліпшення якості послуг та удосконалення виробничого процесу за рахунок модернізації матеріально-технічної бази.	1. Загрози через військові дії. 2. Відтік кадрів. 3. Нестача кваліфікованого персоналу.

2. Модернізація технологій. Інвестиції у сучасне обладнання та технології можуть підвищити ефективність виробництва, зменшити витрати та підвищити якість надання послуг. 3. Партнерство та співпраця. Створення стратегічних партнерств з іншими компаніями може надати доступ до нових технологій, ринків, джерел капіталу та інших ресурсів. 4. Цифрова трансформація. Впровадження цифрових інструментів і платформ може покращити управління, маркетинг, взаємодію з клієнтами тощо. 5. Екологічна стійкість. Розробка та впровадження екологічно чистих технологій та практик може підвищити стійкість бізнесу до змін у законодавстві, а також покращити імідж компанії. 6. Розвиток людських ресурсів. Інвестиції в навчання та розвиток персоналу можуть покращити мотивацію та продуктивність працівників, а також забезпечити компанію кваліфікованими кадрами. 7. Розробка інноваційних бізнес-моделей. Пошук нових способів ведення бізнесу може допомогти підприємству адаптуватися до змінних умов ринку в умовах війни в Україні.	4. Застарілі технології та їх подальший знос. 5. Великі фінансові зобов'язання.
---	---

**Складено за основі аналізу даних і звітності підприємства*

4. Фінансові складнощі. Війна суттєво вплинула на економічну стабільність регіону, що призводить до скорочення бюджетних асигнувань та зменшення доходів від споживачів.

5. Проблеми з персоналом. Ризики для здоров'я та безпеки персоналу, а також масова мобілізація, можуть призвести до дефіциту кваліфікованих працівників.

6. Збільшення попиту на послуги. У воєнний час часто зростає потреба в доступі до чистої води через пошкодження основної інфраструктури, що може викликати додатковий тиск на систему водопостачання.

7. Загрози кібербезпеки. Збільшення ризиків кібератак на критичну інфраструктуру, таку як системи водопостачання.

8. Зміна законодавчої бази. В умовах війни уряд може вводити нові закони та регуляції, що стосуються експлуатації та управління водними ресурсами.

9. Наразі комунальні тарифи в Україні на доволі низькому рівні. Відтак реальність вартість – набагато вища. Втім через війну усі тарифи фактично «заморожені».

Усі ці фактори вимагають адаптації та гнучкості від підприємства, а також можуть потребувати розробки спеціальних стратегічних заходів для мінімізації впливу військових дій на діяльність компанії.

Також нині ОКВП «Дніпро-Кіровоград» має сплатити 150 мільйонів гривень кредиту. З них 89 мільйонів – за 2022 рік, 60 мільйонів – за перше півріччя 2023 року [30]. Значний обсяг кредитних зобов'язань, які ОКВП «Дніпро-Кіровоград» має сплатити, це може істотно впливати на його фінансову стабільність та ефективність діяльності. Ось кілька аспектів, які варто розглянути:

1. Фінансовий тиск. Загальна сума кредиту у 150 мільйонів гривень, з якої 89 мільйонів потрібно сплатити за 2022 рік, та 60 мільйонів за перше півріччя 2023 року, ставить підприємство під значний фінансовий тиск. Це може обмежувати його здатність до реінвестування у власну діяльність або інновації.

2. Обслуговування боргу. Велика частина фінансових ресурсів буде спрямована на обслуговування боргу, що може зменшити доступність коштів для інших важливих аспектів діяльності, таких як модернізація обладнання або розширення послуг.

3. Ліквідність. Потреба у великих платежах може поставити під загрозу ліквідність підприємства, особливо якщо воно вже зіткнулося зі складнощами у генерації достатніх грошових потоків.

4. Кредитний рейтинг. Високе навантаження боргом може вплинути на кредитний рейтинг підприємства, що ускладнить можливість отримання нових кредитів або інвестицій на вигідних умовах у майбутньому.

5. Оперативна ефективність. Великі борги можуть спонукати підприємство до пошуку шляхів оптимізації витрат, що може включати зменшення витрат на робочу силу або інші важливі оперативні аспекти [30].

Загалом, високі боргові зобов'язання можуть обмежувати гнучкість підприємства у прийнятті стратегічних рішень і впливати на його загальну конкурентоспроможність. Однак, з іншого боку, якщо кредити були використані для вкладення у ключові стратегічні ініціативи, що збільшують доходи або ефективність, вони можуть мати позитивний довгостроковий вплив.

Таким чином, узагальнивши результати проведеного аналізу, можемо зробити висновки:

1. Аналізований період 2018-2022 рр. характеризується для підприємства тенденцією скорочення основних економічних показників діяльності (виручки, валового та чистого прибутку), зростанням управлінських та комерційних витрат, витрат на гривню виручки, а також зниженням ефективності використання ресурсів підприємства, що підтверджується зменшенням значень коефіцієнтів фондівіддачі та оборотності оборотних активів, а також продуктивності праці персоналу підприємства.

2. Аналіз макросередовища підприємства показав, що найбільше значущими чинниками, надають значний вплив на ефективність діяльності підприємства, є соціальні фактори (дефіцит кваліфікованих кадрів, виражений, найчастіше, незадовільною якістю послуг, що надаються, низькою продуктивністю праці персоналу, порушенням комунікацій з мікросередовищем організації тощо, а також економічні фактори (інвестиційна привабливість галузі ЖКГ, що обґрунтовано сталістю попиту на послуги ЖКГ, стабільністю платежів із стійкою тенденцією їх зростання, можливістю збільшення суми виторгу за рахунок впровадження технологій ресурсозбереження).

3. Збільшення кількості проведених проб у підприємстві, які виявили невідповідність очищених (частково очищених) стічних вод санітарним нормам (гранично допустимої концентрації), що може спричинити скорочення кількості споживачів послуг підприємства (населення та юридичних осіб м.Кропивницький та регіону).

4. ОКВП «Дніпро-Кіровоград» здійснює співпрацю з трьома ключовими постачальниками. Подібна організація роботи з постачальниками на підприємстві дозволяє зменшити ризики несвоєчасного постачання товару, його низької якості або невідповідності споживчих показників рівню цін. Дані аспекти обумовлюють підвищений ступінь відповідальності постачальників, що, як правило, забезпечує гарантію взаємовигідного співробітництва в довгостроковій перспективі, проте при цьому необхідно враховувати формування суттєвого ризику - збільшення залежності процесу надання послуг та рівня цін на них у ОКВП «Дніпро-Кіровоград» від цінової політики та дисципліни постачальників.

5. У підсумковій матриці SWOT-аналізу в полі «Слабкість та загрози» знайшли відображення такі положення, як висока плинність кадрів, значний коефіцієнт аварійності, застаріле обладнання та технології, залежність від місцевого ринку, фінансові проблеми, обмежені ресурси, регуляторні ризики, нестача кваліфікованих кадрів тощо.; основними загрозами є загрози через військові дії, відтік кадрів, нестача кваліфікованого персоналу, застарілі технології та їх подальший знос, великі фінансові зобов'язання.

У сукупності подані факти досить обґрунтовують доцільність розробки заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград».

РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОКВП «ДНІПРО- КІРОВОГРАД»

3.1. Рекомендації щодо підвищення ефективності функціонування підприємства

У розділі 2 даної роботи встановлено, що: 1. Відбувається тенденція скорочення частки грошових коштів у складі оборотних активів. Це свідчить про виникнення фінансових труднощів на підприємстві. Про погіршення структури оборотних активів свідчить збільшення частки виробничих запасів, зменшення грошових коштів. Також, протягом аналізованого періоду спостерігається переважання частки необоротного капіталу. Також спостерігаємо збільшення частки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Це вказує, що підприємство має більше невипланих рахунків від своїх клієнтів. Це досить негативна тенденція.

2. Відбувається загальне зменшення власного капіталу, основними причинами є: по-перше, це результат збиткової діяльності підприємства, коли витрати перевищують прибуток, і це веде до зменшення вартості активів; по-друге, зменшення власного капіталу вказує на втрати, які підприємство понесло, і відповідно призводить до меншої стійкості та здатності адаптуватися до змін в фінансових умовах.

3. За останні п'ять років відбулося збільшення загальної суми поточних зобов'язань на підприємстві, що вказує на те, що підприємство має більше обов'язків, які повинно виплатити протягом короткострокового періоду і вони зросли порівняно з попередніми періодами. Також відбувається збільшення довгострокових зобов'язань та забезпечень. Збільшення довгострокових зобов'язань пов'язане з рефінансуванням існуючих кредитів та зміною умов існуючих фінансових зобов'язань. Також,

відбулося загальне збільшення довгострокових кредитів банків, зокрема підприємство боргує 104 мільйони гривень Світовому банку.

4. На підприємстві існує постійний непокритий збиток та його зростання з кожним роком свідчить про ряд проблем і викликів у фінансовій діяльності компанії. Ця ситуація може бути серйозною загрозою для стабільності підприємства у майбутньому. Відтак вимагатиме уважного аналізу та розробки стратегії для виправлення фінансових проблем. Можливі шляхи включають реструктуризацію витрат, перегляд бізнес-моделі, пошук нових джерел прибутку та інші заходи для покращення фінансової діяльності. Через різницю у тарифах на 2024 рік підприємство матиме збитковість орієнтовно у 200 мільйонів гривень.

5. Частка власного капіталу у структурі пасиву балансу ОКВП «Дніпро-Кіровоград» протягом усього досліджуваного періоду має тенденцію до зменшення, зокрема це свідчить про фінансові труднощі, а саме збитки останніх років, проблем із залученням нового капіталу.

6. Збільшення собівартості продукції свідчить про ряд різних причин та проблем в діяльності компанії, які ми визначили раніше - нині на підприємстві діє тариф 2021 року, а реагенти, електроенергія, паливно-мастильні й інші матеріали відтоді здорожчали в декілька разів. Це призводить до збільшення собівартості надання послуг. Загалом, відбулося зростання витрат на сировину і матеріали, збільшення витрат на енергію та інфраструктуру, на оплату праці тощо. Також на підприємстві існують технологічні проблеми та проблеми з обладнанням;

7. Протягом п'яти досліджуваних років були збитки, які мають тенденцію до збільшення, в результаті, чистий фінансовий результат є від'ємним. Це вказує на те, що підприємство знаходиться в складній економічній ситуації, і для подальшого виживання і відновлення, зокрема в умовах війни в Україні, керівництву може знадобитися провести детальний аналіз діяльності.

8. Найбільш значущими факторами, що надають суттєвий вплив на ефективність діяльності є сукупні фактори війни та соціальні чинники

(дефіцит кваліфікованих кадрів); суттєва кількість випадків невідповідності очищених стічних вод санітарним нормам; у матриці SWOT-аналізу в полі «Слабкість та загрози» є висока плинність кадрів, значний коефіцієнт аварійності, застаріле обладнання та технології, залежність від місцевого ринку, фінансові проблеми, обмежені ресурси, регуляторні ризики, нестача кваліфікованих кадрів тощо.; основними загрозами є загрози через військові дії, відтік кадрів, нестача кваліфікованого персоналу, застарілі технології та їх подальший знос, великі фінансові зобов'язання. Все перераховане в сукупності впливає на ефективність діяльності підприємства ЖКГ.

Слід зазначити, що така суттєва проблема, як застаріння матеріально-технічної бази, характерна загалом галузі ЖКГ України, може бути вирішена виключно такими способами, на наш погляд:

1. Інвестування підприємств житлово-комунального господарства за рахунок залучення зовнішніх джерел фінансування, зокрема, державних субсидій даному сектору економіки;

2. Своєчасність амортизаційних відрахувань, що можливо забезпечити за допомогою ефективної організації збору платежів за надані послуги. У цьому напрямі, одним із ключових пунктів якого є запровадження системи прямих договорів при наданні комунальних послуг, що виключає посередників із системи розрахунків за комунальні послуги та розширюючі повноваження підприємств ЖКГ у питанні прав ресурсопостачальних компаній на відшкодування заборгованостей зі споживачів безпосередньо, що, безумовно, скорочує період наявності у них дебіторської заборгованості.

Таким чином, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» доцільно сконцентрувати ресурси для підвищення ефективності функціонування та вдосконаленні внутрішніх процесів, зокрема, збільшення обсягу реалізації за рахунок покращення організації маркетингу на підприємстві, процесу збуту, підвищення лояльності персоналу та споживачів.

Одним з ефективних методів вирішення поставленого завдання, на нашу думку, є проектування та впровадження в діяльність ОКВП «Дніпро-Кіровоград» системи маркетингу.

Пропонована система маркетингу включає дві підсистеми: інформаційна підсистема та система комплексу маркетингу. Інформаційна підсистема - сукупність трудових ресурсів, обладнання, методик та технологій збору, зберігання, переробки та передачі інформації про стан ринку послуг ЖКГ, отриманої з внутрішніх та зовнішніх джерел, необхідних для керівництва та спеціалістів підприємства для прийняття оптимальних управлінських рішень.

Інформаційна підсистема маркетингу включає 4 ключові блоки: - блок внутрішньої звітності – містить показники збуту, дані про цінову політику підприємства, запаси, дебіторську та кредиторську заборгованість; забезпечує можливість виявлення перспективних напрямів діяльності та основних проблемних аспектів; - блок маркетингового спостереження – включає постійне акумулювання інформації про характер кон'юнктури ринку: його галузевої специфіки, рівні розвитку конкуренції, структури, змін; необхідний для розробки та оптимізації планів маркетингу (у т. ч. збуту); - блок маркетингових досліджень – заснований на результатах періодично проведеної оцінки кон'юнктури ринку за конкретним питанням (структура цільового ринку; характер маркетингових каналів; специфіка факторів макросередовища компанії); - блок маркетингових інструментів – комплекс методичних підходів, необхідних для аналізу та інтерпретації внутрішньої та зовнішньої інформації.

Надаємо інформаційну підсистему маркетингу ОКВП «Дніпро-Кіровоград», застосовуючи принципи системного підходу (Рисунок 3.1.).

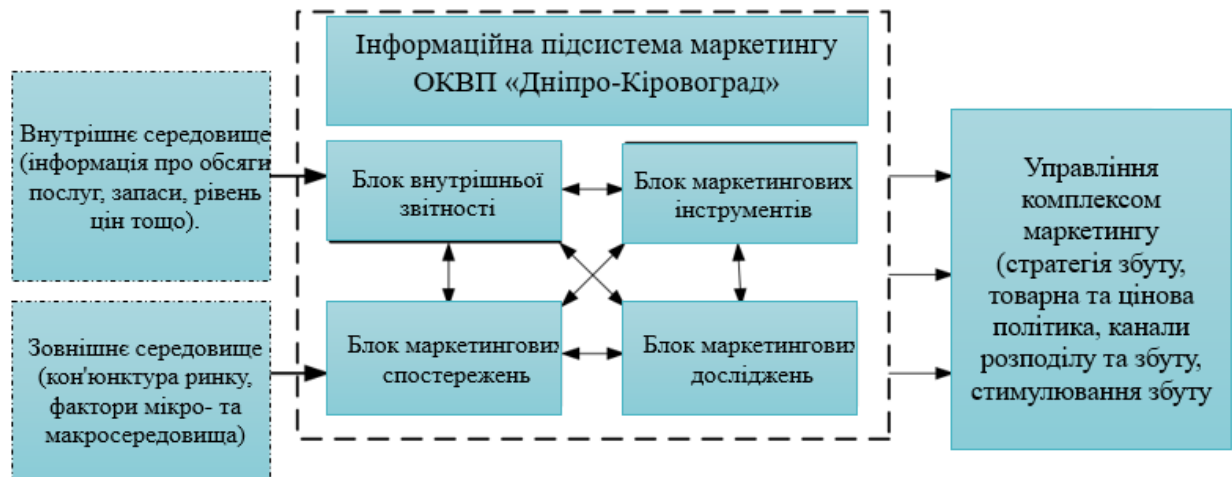

Рисунок 3.1 – Інформаційна підсистема маркетингу ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

**Складено автором*

Так, на вході інформаційної підсистеми маркетингу акумулюються дані із зовнішніх та внутрішніх джерел (результати маркетингових спостережень та досліджень, внутрішня звітність), які, проходячи певні стадії систематизації, обробки та передачі користувачам, перетворюються на необхідну для компанії інформацію, що надалі застосовується в підсистемі комплексу маркетингу. Підсистема комплексу маркетингу - комплекс факторів маркетингу, необхідні для визначення відповідної реакції цільового ринку України та щодо яких підприємство має можливість контролю.

При проектуванні системи маркетингу для підприємства доцільно враховувати, що послуги підприємства ЖКГ характеризуються певною специфікою: - незамінність, унікальність послуги, що не дозволяють споживачам відмовитись або скоротити обсяги споживання при зміні рівня цін на них; - безперебійність поставок, можливість споживання при виникненні першої необхідності; - задоволення базових потреб населення задля досягнення оптимального рівня якості життя.

У комплексі наведені специфічні риси житлово-комунальних послуг, що визначають для компанії необхідність забезпечення можливості надання

даних послуг у повному обсязі при дотриманні вимог до показників якості, що залежать, як правило, від таких факторів (Рисунок 3.2).

Рисунок 3.2 – Фактори, які мають значний вплив на якість житлово-комунальних послуг підприємства ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

**Складено автором*

Невід'ємною умовою досягнення задоволеності споживачів є співвідношення рівня якості послуг ЖКГ, що надаються, їх ціні. У сфері житлово-комунального господарства рівень цін на послуги встановлюється на підставі прийнятих тарифів – систематизованих цінових ставок за надані послуги. Комплекс положень політики ціноутворення та регулювання тарифів у ЖКГ є одним із ключових елементів загальної цінової політики України, відображаючи специфіку функціонування підприємств даної галузі в період її реформування та високої динаміки ринкових відносин.

Провідними завданнями сучасної системи формування цін на житлово-комунальні послуги підприємств в Україні є:

- визначення суми витрат на надання комунальних послуг, витрат, що не додають вартості послуги, детальний облік витрат, забезпечення оптимальності тарифів;
- обґрунтування цін та тарифів на послуги ЖКГ із соціально економічної точки зору з урахуванням фінансових можливостей та потреб постачальників та споживачів;

- координація та контроль процесу ціноутворення з метою забезпечення можливості його своєчасних коригувань та оптимізації;
- розрахунок вартості послуг ЖКГ на всіх етапах їх життєвого циклу;
- організація поетапного запровадження єдиних цін та тарифних ставок на послуги ЖКГ;
- формування нормативно-правової бази розрахунку та регулювання цін та тарифів на житлово-комунальні послуги підприємств галузі ЖКГ, що відображає специфіку, і повноважень кожного рівня управління суб'єктів цієї сфери.

Ціноутворення та встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги передбачає дотримання комплексу ключових принципів:

1. Деполітизація методики розрахунку цін за рахунок застосування професійного та доступного підходу до визначення вартості послуг ЖКГ.
2. Правова регламентація процедури подання, розгляду та затвердження цін та тарифів на всіх рівнях.
3. Визначення інтервалу часу, протягом якого діють встановлені ціни та тарифи.
4. Забезпечення прозорості розрахунків тарифів для виключення повторного обліку витрат.
5. Дотримання принципу рівноправності всіх суб'єктів ринку житлово-комунальних послуг у ході розгляду та погодження цін та тарифів на послуги галузі.

Щодо сфери ЖКГ, суттєвою умовою стимулювання збуту, крім укладання прямих договорів на надання послуг з фізичними та юридичними особами та запровадженням спеціальних умов (програма знижок, кешбек тощо), є отримання державних замовлень - доручень підприємству ЖКГ виконання комплексу робіт, спрямованих на задоволення потреб місцевого населення, зокрема оплачуваних за рахунок коштів місцевого бюджету або позабюджетного фонду.

При цьому незалежно від виду послуг, що надаються при формуванні державного замовлення необхідно забезпечити виконання низки загальних правил:

- базою для визначення обсягу замовлення є виключно обґрунтований рівень потреб;
- обов'язковість урахування величини реального фінансування;
- достатність обсягу замовлення для забезпечення зацікавленості постачальника у наданні пільгових умов укладання контракту поряд з доступністю умов угоди для кола постачальників;

На наш погляд, представлений комплекс маркетингу доцільно доповнити п'ятим елементом – персоналом, оскільки актуальність проблеми забезпечення процесу надання комунальних послуг кваліфікованими спеціалістами на сьогоднішній день досить висока. Для вирішення даного завдання, необхідно щоб всі працівники підприємств сфери ЖКГ пройшли атестацію за допомогою здачі кваліфікаційних іспитів, у зв'язку з чим, на наш погляд, у рамках впровадження у діяльність ОКВП «Дніпро-Кіровоград» системи маркетингу, доцільно організувати навчання керівного складу даного підприємства основам організації та проведення внутрішньої атестації основного виробничого персоналу, а також ефективним методам відбору, розстановки та мотивації працівників підприємства, що згодом буде сприяти усуненню проблеми високих показників плинності та низької якості послуг.

Ефективність маркетингової діяльності сучасних підприємств, поряд з розвитком представлених вище елементів комплексу маркетингу, залежить від факту застосування та результативності маркетингових комунікацій. До числа найпоширеніших інструментів маркетингових комунікацій, як правило, відносять рекламу, директ-маркетинг (прямі комунікації), PR-діяльність, паблісіті тощо. Викладене вище, на наш погляд, дозволяє розробити варіант системи маркетингу, що пропонується до впровадження в практичну діяльність ОКВП «Дніпро-Кіровоград» з метою підвищення загальної ефективності функціонування підприємства (Рисунок 3.3).

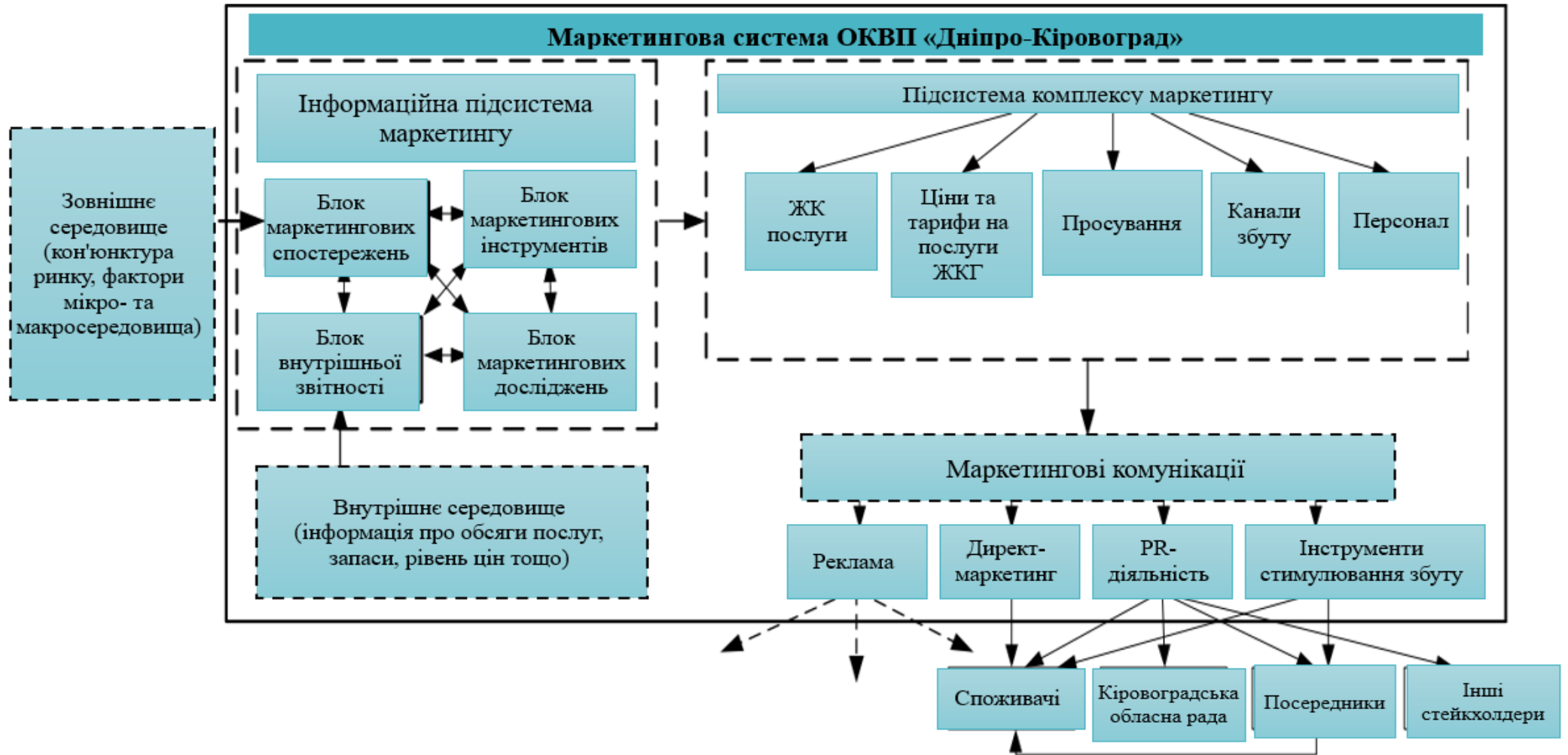

Рисунок 3.3 - Запропонована до впровадження у діяльність ОКВП «Дніпро-Кіровоград» система маркетингу

*Складено автором

Проектування на підприємстві запропонованої системи маркетингу визначає доцільність застосування спеціальних засобів збору маркетингової інформації, що забезпечить оперативність її систематизації та обробки, а також можливість зниження трудомісткості процесу підготовки аналітичних звітів про результати діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград».

Одним із методів вирішення зазначеної задачі на сьогодні є придбання та практичне застосування професійних програмних продуктів. Так, для комунального підприємства ОКВП «Дніпро-Кіровоград», що відповідає за водопостачання та водовідведення, встановлення інформаційно-аналітичної системи може бути корисним для покращення сервісу та оптимізації внутрішніх процесів. Ось кілька варіантів, які можна розглянути:

1. SAP Business Intelligence – ця система надає широкі можливості для аналізу даних, включаючи маркетингові аналітики, оптимізацію логістики та управління ресурсами. SAP BI може допомогти зрозуміти патерни споживання води, оптимізувати маршрути постачання та здійснювати прогностичний аналіз.

2. Microsoft Power BI – це інструмент аналітики, який може інтегруватися з різними джерелами даних для створення комплексних звітів та дашбордів. Він може бути використаний для моніторингу різних аспектів діяльності підприємства, від відстеження запитів споживачів до аналізу ефективності водопостачання.

3. Tableau – цей інструмент забезпечує візуалізацію даних і дозволяє користувачам легко аналізувати великі об'єми інформації. Tableau може бути особливо корисним для визначення тенденцій у споживанні води та плануванні ресурсів.

4. QlikView – ще один потужний інструмент для візуалізації та інтерпретації даних, який може допомогти комунальному підприємству ухвалювати обґрунтовані рішення на основі даних. Він може допомогти в аналізі показників водоспоживання та оцінці якості послуг.

5. Google Analytics— хоча цей інструмент частіше асоціюється з веб-аналітикою, його також можна використовувати для аналізу взаємодії клієнтів із онлайн-сервісами підприємства, включно з оплатою рахунків та запитами на обслуговування.

Вважаємо, що перед вибором системи, керівництву важливо провести детальний аналіз потреб підприємства, доступних ресурсів для імплементації та обслуговування системи, а також потенційного впливу на діяльність підприємства.

Таким чином, на наш погляд, результатами реалізації даного заходу стане загальне збільшення ефективності діяльності компанії ОКВП «Дніпро-Кіровоград» на підставі конкретизації запитів споживачів, прискорення реакції на зміни середовища функціонування підприємства, розширення ринкового сегмента за рахунок застосування інструментів стимулювання збуту, а також покращення умов праці та підвищення лояльності персоналу, як наслідок – підвищення якості послуг, що надаються.

3.2. Комплексна програма стратегії щодо підвищення ефективності ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

Для даного пункту дослідження дипломної роботи можна сформулювати концептуальну стратегію, яка врахує аналізу фінансових труднощів та викликів перед ОКВП «Дніпро-Кіровоград» та пропонує напрями виходу з кризи.

1. Аналіз фінансового стану ОКВП «Дніпро-Кіровоград». Стан і динаміка основних фінансових показників

- Аналіз скорочення частки грошових коштів у складі оборотних активів та зростання частки виробничих запасів та дебіторської заборгованості.

- Обговорення наслідків зменшення власного капіталу та збільшення загальної суми поточних та довгострокових зобов'язань.

- Розгляд збиткової діяльності та непокритого збитку, що зростає з кожним роком.

2. Вплив внутрішніх та зовнішніх чинників.

- Аналіз ролі військових дій в Україні, економічних санкцій та мораторію на підвищення тарифів у фінансовій стабільності підприємства.

- Обговорення проблем залежності від старіючих технологій та недостатності кваліфікованих кадрів.

3. Фінансові стратегії та рекомендації.

- Рекомендації щодо реструктуризації витрат, оптимізації управління запасами та дебіторською заборгованістю.

- Запропонувати стратегії залучення нових інвестицій, можливості рефінансування довгострокових зобов'язань.

- Аналіз можливостей для підвищення тарифів та впровадження нових бізнес-моделей для покращення дохідності.

4. Залучення державної та міжнародної підтримки.

- Обговорення можливостей для залучення державної підтримки через грантові кошти чи фінансові інструменти.

- Розгляд потенційних міжнародних грантів та кредитів для підтримки інфраструктурних проєктів.

Додатково, наразі є нагальна необхідність погашення кредиту Світового банку для комунального підприємства, що вимагає комплексного підходу, який би включав як фінансові, так і стратегічні заходи. Ми пропонуємо кілька можливих кроків для погашення кредиту:

1. Реструктуризація кредиту. Підприємство може звернутися до Світового банку з проханням про реструктуризацію кредиту. Це може включати перегляд умов погашення, таких як продовження терміну кредиту, зниження відсоткової ставки або тимчасове заморожування платежів.

2. Внутрішні зміни в управлінні та операціях. Підприємство може оптимізувати свої витрати та підвищити ефективність своїх операцій, що може призвести до збільшення вільних коштів для погашення боргу.

3. Залучення додаткового фінансування. Підприємство може розглянути можливість залучення додаткового фінансування з інших джерел, таких як державна підтримка, приватні інвестиції або випуск облігацій.

4. Гранти та дотації. Дослідження можливостей отримання грантів або дотацій від уряду України, Європейського Союзу або інших міжнародних організацій може забезпечити фінансування без необхідності його повернення.

5. Ревізія тарифів. Розгляд можливості перегляду тарифів на послуги, що надає підприємство, для покращення фінансового стану та збільшення грошових потоків.

6. Консультації з фінансовими радниками. Робота з фінансовими радниками або консультантами для розробки стратегії погашення боргу та виявлення оптимальних шляхів вирішення фінансових проблем.

7. Прозорість і залучення громадськості. Забезпечення прозорості фінансових операцій та активне залучення громадськості можуть підвищити довіру і підтримку з боку населення, що також може позитивно вплинути на фінансовий стан підприємства.

Нині залишок боргу ОКВП «Дніпро-Кіровоград» перед Світовим банком – майже 24 мільйони гривень. Але через зменшення надходжень до місцевих і обласного бюджетів надати підприємству чергову фінансову підтримку ні у поточному, ні в наступних роках, немає можливості. Самотужки підприємство теж не в змозі розрахуватись – ні власними грошима, ні за рахунок невідшкодованої різниці у тарифах. Бо такий механізм погашення боргу не передбачений нормами чинного законодавства. Ольга Довжук розповіла, що кредит Світового банку у розмірі 46 мільйонів доларів підприємство взяло у 2014 році. Головна мета – реконструкція водопровідних мереж і каналізаційно-очисних споруд, заміна найбільш зношених водопровідно-каналізаційних мереж, реконструкція насосних станцій. Протягом 9 років підприємство реалізувало 9 проєктів. З них 3 – повністю завершені, а 6 мають ступінь готовності 91-

98%. Завершити увесь комплекс робіт планують до липня наступного року. Зі слів Ольги Довжук, до 2022-го року підприємство своєчасно і у повному обсязі сплачувало борг. Але працюючи у 2022-2024 роках, в умовах значного дефіциту обігових грошей, через встановлення мораторію на підвищення тарифів, у тому числі на послуги з централізованого водопостачання і водовідведення, ОКВП не мало фінансової можливості своєчасно та в повному обсязі сплатити кредит. Додає, що на підприємстві розраховували нові тарифи на водопостачання і водовідведення, однак їх не ухвалили, бо діє мораторій. Механізм відшкодування збитків водоканалам також відсутній. На підприємстві продовжують діяти тарифи на послуги для населення, встановлені у 2021 році.

[35].

Відтак, підприємство просить розглянути можливість фінансування залишку неповернутого основного боргу по кредиту в сумі 46 мільйонів доларів за рахунок грантових коштів, а також припинення нарахування відсотків та плати за користування кредитами в рамках проєкту розвитку міської інфраструктури. Стабільна робота ОКВП «Дніпро-Кіровоград» – невід’ємна умова загальної безпеки території області [35].

Ми вважаємо, що для того, щоб підприємство могло реалізувати прохання щодо фінансування залишку боргу по кредиту за рахунок грантових коштів і припинення нарахування відсотків, воно має виконати наступні кроки:

1. Підготовка обґрунтування. Підприємству потрібно ретельно підготувати обґрунтування необхідності грантового фінансування та виправдання запиту про припинення нарахування відсотків. Це включає аналіз фінансового стану, прогнози бюджету та деталізацію, як фінансові труднощі впливають на здатність підприємства виконувати свої зобов'язання.

2. Переговори з Світовим банком. Важливо ініціювати переговори з представниками Світового банку. Підприємству слід представити свою

ситуацію, документацію, яка підтверджує фінансові труднощі, та викласти аргументи на користь зміни умов кредиту.

3. Звернення до уряду України. Оскільки такі прохання часто потребують підтримки на національному рівні, підприємству слід також звернутися до відповідних урядових органів з проханням про підтримку в переговорах з Світовим банком, а також можливе лобіювання інтересів підприємства на міжнародній арені.

4. Пошук грантових можливостей. Необхідно активно шукати грантові програми, які підтримують міську інфраструктуру або сталий розвиток. Це можуть бути міжнародні програми, програми ЄС, інші міжнародні фонди чи навіть національні грантові ініціативи.

5. Формування публічної підтримки. Розглянути можливість публічної кампанії для збільшення обізнаності про важливість проектів підприємства та їх вплив на громаду, щоб залучити громадську підтримку і потенційно сприяти залученню додаткових ресурсів.

6. Юридична консультація. Важливо залучити юридичні служби для оцінки всіх юридичних аспектів переговорів і змін умов кредитування, а також для перевірки всіх контрактів та угод на предмет їх відповідності чинному законодавству. Кожен з цих кроків потребує детальної підготовки та стратегічного підходу.

Отже, підприємство стикається зі значними фінансовими труднощами, що виражаються у зменшенні власного капіталу, зростанні загальної суми зобов'язань, та непокритих збитках, що збільшуються щорічно. В цій ситуації, критичним є не лише забезпечення поточної ліквідності, але й підтримка довгострокової стійкості підприємства через структурні реформи та залучення нового фінансування. Для вирішення питання із залишковим боргом перед Світовим банком, підприємству необхідно активно працювати над реструктуризацією кредиту, пошуком грантового фінансування, оптимізацією внутрішніх процесів, а також переглядом тарифів і цінової політики. Важливим є також забезпечення діалогу з державними органами, міжнародними донорами та локальними

громадами для підтримки необхідних ініціатив. Підтримка держави та місцевих громад може відіграти вирішальну роль у фінансовій стабілізації підприємства. На завершення, важливим є розуміння, що успішне вирішення фінансових та оперативних викликів вимагатиме від підприємства не тільки стратегічного планування, але й гнучкого реагування на змінні умови, а також активної участі всіх зацікавлених сторін.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі здійснений аналіз ефективності підприємства ЖКГ (на прикладі ОКВП «Дніпро-Кіровоград» м. Кропивницький). А також проведений комплексний аналіз ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград» і на цій основі розроблені заходи щодо підвищення ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград».

Відповідно до поставленої мети, у першому розділі було визначено сутність та зміст ефективності функціонування підприємства, специфіка функціонування підприємств ЖКГ та розглянуті сучасні підходи до управління ефективністю функціонування організацій та її оцінки. На основі аналізу матеріалів щодо ефективності функціонування підприємства можна зробити наступні висновки: 1. Комплексність оцінки ефективності. Підприємства мають враховувати різноманітні аспекти своєї діяльності, включаючи економічні, соціальні та екологічні чинники, щоб досягти загальної ефективності. 2. Різноманітність показників. Ефективність вимірюється за допомогою різних показників, що включають виробничі, фінансові та соціальні аспекти. Класифікація цих показників може варіюватися в залежності від масштабу оцінки, використовуваних ресурсів та функціонування галузі. 3. Роль галузевої специфіки. Специфіка галузі суттєво впливає на методи та підходи до оцінки ефективності. Підприємства повинні враховувати свої унікальні умови та потреби при формуванні критеріїв ефективності. 4. Важливість соціальної ефективності. Забезпечення гідних умов праці та розвиток соціальної інфраструктури є ключовими для підвищення соціальної ефективності, що впливає на загальну продуктивність та мотивацію працівників. 5. Екологічна відповідальність. Ефективне управління екологічними ресурсами та мінімізація негативного впливу на довкілля є важливими для забезпечення сталого розвитку підприємства та відповідності сучасним екологічним стандартам. 6. Потреба в адаптації. Підприємства мають бути готові

адаптуватися до змінних умов ринку та регулятивного середовища, щоб зберегти та підвищити свою ефективність в довгостроковій перспективі. Це наголошує на необхідності глибокого аналізу та систематичного підходу до оцінки ефективності функціонування підприємств у різних сферах їх діяльності.

На основі аналізу специфіки функціонування підприємств житлово-комунального господарства (ЖКГ) можна зробити наступні висновки:

1. Ключова роль у якості життя. Підприємства ЖКГ грають важливу роль у забезпеченні базових життєво важливих послуг, що безпосередньо впливає на якість життя населення.
2. Велика залежність від інституційних реформ. Розвиток та ефективність ЖКГ тісно пов'язані з державними реформами, що включають оптимізацію управління, договірні відносини та ринкові механізми, як конкуренція та тендери.
3. Специфічні виклики воєнного часу. Підприємства ЖКГ мають адаптуватися до умов війни, що вимагає гнучкості в управлінні, швидкості реакції на аварії, та забезпечення безпеки працівників та населення.
4. Важливість європейських інвестицій. Європейське фінансування сприяє модернізації та підвищенню ефективності підприємств ЖКГ через проекти з оновлення інфраструктури, енергоефективності та покращення якості послуг.
5. Проблеми монополізації та низької ефективності. Сектор ЖКГ стикається з викликами, пов'язаними з монополізацією, старінням інфраструктури, високими тарифами та недостатнім рівнем послуг, що вимагає реформ і підвищення прозорості управління.
6. Потреба у комплексному підході до оцінки ефективності. Ефективність підприємств ЖКГ слід оцінювати на основі різноманітних показників, включаючи фінансові результати, задоволеність споживачів, ефективність використання ресурсів, стан обладнання, екологічні показники та рівень технічних втрат.
7. Важливість інтеграції з європейськими стандартами. Підтримка та розвиток ЖКГ з урахуванням європейських норм та практик може значно покращити якість послуг та забезпечити більш сталий розвиток галузі. Загалом, розвиток та оптимізація підприємств житлово-комунального господарства є критично важливими

для підвищення якості життя населення, забезпечення екологічної стійкості та зміцнення економічної безпеки держави.

На основі дослідження сучасних підходів до управління ефективністю діяльності організацій та її оцінки можна визначити наступні ключові висновки:

1. Комплексний підхід. Сучасне управління ефективністю включає інтеграцію різних підходів і моделей, які дозволяють адаптувати управлінські процеси до динамічного зовнішнього і внутрішнього середовища. Важливо вибирати моделі, що найкраще відповідають специфіці діяльності та стратегічним цілям компанії.
2. Роль корпоративної стратегії. Ефективність діяльності тісно пов'язана з корпоративною стратегією, яка повинна бути клієнтоорієнтованою і забезпечувати зв'язок між фінансовими та якісними показниками компанії.
3. Важливість внутрішньої культури змін. Підходи, як EP2M, акцентують на важливості формування культури безперервних змін, що забезпечує адаптацію організації до зовнішніх умов і внутрішніх потреб.
4. Баланс фінансових та нефінансових показників. Моделі типу BSC (збалансовані системи показників) дозволяють оцінювати комплексний вплив різних аспектів діяльності на загальну ефективність, зв'язуючи фінансові результати з розвитком персоналу, внутрішніми процесами та задоволеністю клієнтів.
5. Методи оцінки на базі доданої вартості. Концепція EVA підкреслює важливість визначення економічної вигоди, яка перевищує вартість капіталу, використаного для її досягнення, що дозволяє здійснити більш точне визначення реальної вартості компанії для інвесторів.
6. Необхідність індивідуалізації підходів. Незважаючи на існування універсальних моделей, кожна компанія повинна адаптувати обрані підходи під свої специфічні умови та потреби, що може включати розробку власних методів оцінки та керування.
7. Ключове значення процесу оцінки. Ефективність управління залежить не тільки від вибору моделі, а й від якості процесу оцінки її впровадження, що включає аналіз, планування, виконання та коригування. Ці висновки відіграють важливу роль у формуванні розуміння необхідності гнучкого та комплексного підходу до управління

ефективністю в сучасних економічних умовах, особливо в контексті динамічних змін і зростаючої конкуренції.

У другому розділі роботи здійснена загальна характеристика ОКВП «Дніпро-Кіровоград». ОКВП «Дніпро-Кіровоград», відоме також як Обласне комунальне водопостачальне підприємство «Дніпро-Кіровоград», є ключовим постачальником води в Кіровоградській області, Україна. Це підприємство відіграє важливу роль у забезпеченні населення і промислових об'єктів регіону питною та технічною водою. Основні аспекти діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» 1. Водозабір та очищення. 2. Постачання води. 3. Каналізаційні послуги. 4. Тарифи та оплата послуг. 5. Сучасні технології та розвиток. Наразі ОКВП «Дніпро-Кіровоград» зосереджено на забезпеченні водопровідно-каналізаційних потреб та покращенні житлових умов населення області. Важливість підприємства виходить за межі лише прибуткової діяльності, оскільки воно також підтримує соціальні та економічні інтереси місцевих громад. Оцінка ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград» показала: 1. Відбувається тенденція скорочення частки грошових коштів у складі оборотних активів, що свідчить про виникнення фінансових труднощів на підприємстві. Про погіршення структури оборотних активів свідчить збільшення частки виробничих запасів, зменшення грошових коштів. Також спостерігаємо збільшення частки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, це досить негативна тенденція. 2. Відбувається загальне зменшення власного капіталу. Основними причинами загального зменшення власного капіталу включають: по-перше, це результат збиткової діяльності підприємства, коли витрати перевищують прибуток, і це веде до зменшення вартості активів; по-друге, зменшення власного капіталу вказує на втрати, які підприємство понесло, і відповідно призводить до меншої стійкості та здатності адаптуватися до змін в фінансових умовах. 3. За 5 останніх років відбулося збільшення загальної суми поточних зобов'язань на підприємстві, що вказує на те, що підприємство має більше обов'язків, які повинно виплатити протягом короткострокового періоду, і вони зросли порівняно з

попередніми періодами. Також відбувається збільшення довгострокових зобов'язань та забезпечень. Збільшення довгострокових зобов'язань може бути пов'язане з рефінансуванням існуючих кредитів або зміною умов існуючих фінансових зобов'язань. Нині підприємство боргує 104 мільйони гривень Світовому банку. Кредит Світового банку – це гроші, які підприємство взяло на реконструкцію водопровідно-каналізаційних мереж і очисних споруд області у 2014 році; 4. На підприємстві існує постійний непокритий збиток. Постійний непокритий збиток на підприємстві та його зростання з кожним роком може свідчити про ряд проблем і викликів у фінансовій діяльності компанії. Ця ситуація може бути серйозною загрозою для стабільності підприємства, і вимагатиме уважного аналізу та розробки стратегії для виправлення фінансових проблем. Можливі шляхи включають реструктуризацію витрат, перегляд бізнес-моделі, пошук нових джерел прибутку та інші заходи для покращення фінансової діяльності. Через різницю у тарифах на 2024 рік підприємство матиме збитковість орієнтовно у 200 мільйонів гривень. 5. Частка власного капіталу у структурі пасиву балансу ОКВП «Дніпро-Кіровоград» протягом усього досліджуваного періоду має тенденцію до зменшення. Таке зменшення частки власного капіталу може вказувати на різноманітні фінансові та економічні аспекти, зокрема це свідчить про фінансові труднощі, а саме збитки останніх років, проблем із залученням нового капіталу. Загальна частка довгострокових зобов'язань та забезпечень також зростає із кожним роком. Це вказує на погіршення фінансового стану, адже якщо збільшення зобов'язань не супроводжується відповідним зростанням прибутку чи створенням вартості для акціонерів, це свідчить про погіршення фінансового стану компанії. Також, в даному випадку, збільшення довгострокових зобов'язань пов'язане із рефінансуванням існуючих кредитів. 6. Одночасно собівартість продукції збільшилась на 22,6%. Збільшення собівартості продукції може свідчити про ряд різних причин та проблем в діяльності компанії. Це призводить до збільшення собівартості надання послуг. Загалом, відбулося зростання витрат на сировину і матеріали, збільшення витрат на енергію та

інфраструктуру, на оплату праці тощо. Також на підприємстві існують технологічні проблеми та проблеми з обладнанням. 7. Протягом п'яти досліджуваних років має збитки, які мають тенденцію до збільшення. В результаті, чистий фінансовий результат є від'ємним. Це вказує на те, що компанія знаходиться в складній економічній ситуації, і для подальшого виживання та відновлення їй може знадобитися провести детальний аналіз своєї діяльності. Аналіз чинників, які впливають на ефективність діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» показав: в умовах війни в Україні на ОКВП «Дніпро-Кіровоград», як і на багатьох інших підприємств, впливає ряд серйозних факторів: 1. Фізичні пошкодження інфраструктури. 2. Перебої в постачанні енергії. 3. Логістичні проблеми. 4. Фінансові складнощі. 5. Проблеми з персоналом. 6. Збільшення попиту на послуги. 7. Загрози кібербезпеки. 8. Зміна законодавчої бази. 9. Наразі комунальні тарифи в Україні на доволі низькому рівні. Відтак реальність вартість – набагато вища. Втім через війну усі тарифи фактично «заморожені». Значний обсяг кредитних зобов'язань, які ОКВП «Дніпро-Кіровоград» має сплатити, це може істотно впливати на його фінансову стабільність та ефективність діяльності. Ось кілька аспектів, які варто розглянути: 1. Фінансовий тиск. 2. Обслуговування боргу. 3. Ліквідність. 4. Кредитний рейтинг. 5. Оперативна ефективність. Таким чином, узагальнивши результати проведеного аналізу, можемо зробити висновки: 1. Аналізований період 2018-2022 рр. характеризується для підприємства тенденцією скорочення основних економічних показників діяльності. 2. Аналіз макросередовища підприємства показав, що найбільше значущими чинниками, надають значний вплив на ефективність діяльності підприємства, є соціальні фактори (дефіцит кваліфікованих кадрів, виражений, найчастіше, незадовільною якістю послуг, що надаються, низькою продуктивністю праці персоналу, порушенням комунікацій з мікросередовищем організації тощо, а також економічні фактори (інвестиційна привабливість галузі ЖКГ, що обґрунтовано сталістю попиту на послуги ЖКГ, стабільністю платежів із стійкою тенденцією їх зростання, можливістю збільшення суми виторгу за

рахунок впровадження технологій ресурсозбереження). 3. Збільшення кількості проведених проб у підприємстві, які виявили невідповідність очищених (частково очищених) стічних вод санітарним нормам (гранично допустимої концентрації), що може спричинити скорочення кількості споживачів послуг підприємства (населення та юридичних осіб м.Кропивницький та регіону). 4. ОКВП «Дніпро-Кіровоград» здійснює співпрацю з трьома ключовими постачальниками. Подібна організація роботи з постачальниками на підприємстві дозволяє зменшити ризики несвоєчасного постачання товару, його низької якості або невідповідності споживчих показників рівню цін. Дані аспекти обумовлюють підвищений ступінь відповідальності постачальників, що, як правило, забезпечує гарантію взаємовигідного співробітництва в довгостроковій перспективі, проте при цьому необхідно враховувати формування суттєвого ризику - збільшення залежності процесу надання послуг та рівня цін на них у ОКВП «Дніпро-Кіровоград» від цінової політики та дисципліни постачальників. 5. У підсумковій матриці SWOT-аналізу в полі «Слабкість та загрози» знайшли відображення такі положення, як висока плинність кадрів, значний коефіцієнт аварійності, застаріле обладнання та технології, залежність від місцевого ринку, фінансові проблеми, обмежені ресурси, регуляторні ризики, нестача кваліфікованих кадрів тощо.; основними загрозами є загрози через військові дії, відтік кадрів, нестача кваліфікованого персоналу, застарілі технології та їх подальший знос, великі фінансові зобов'язання. У сукупності подані факти досить обґрунтовують доцільність розробки заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування ОКВП «Дніпро-Кіровоград».

У третьому розділі розроблені заходи щодо підвищення ефективності функціонування підприємства та комплексна програма стратегії щодо підвищення ефективності ОКВП «Дніпро-Кіровоград». Слід зазначити, що така суттєва проблема, як застаріння матеріально-технічної бази, характерна загалом галузі ЖКГ України, може бути вирішена виключно такими способами, на наш погляд: 1. Інвестування підприємств житлово-

комунального господарства за рахунок залучення зовнішніх джерел фінансування, зокрема, державних субсидій даному сектору економіки.

2. Своєчасність амортизаційних відрахувань. Таким чином, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» доцільно сконцентрувати ресурси для підвищення ефективності функціонування та вдосконаленні внутрішніх процесів, зокрема, збільшення обсягу реалізації за рахунок покращення організації маркетингу на підприємстві, процесу збуту, підвищення лояльності персоналу та споживачів.

Пропонована система маркетингу включає дві підсистеми: інформаційна підсистема та система комплексу маркетингу. Інформаційна підсистема маркетингу включає 4 ключові блоки. Невід'ємною умовою досягнення задоволеності споживачів є співвідношення рівня якості послуг ЖКГ. Провідними завданнями сучасної системи формування цін на житлово-комунальні послуги підприємств в Україні є: - визначення суми витрат на надання комунальних послуг, витрат, що не додають вартості послуги, детальний облік витрат, забезпечення оптимальності тарифів; - обґрунтування цін та тарифів на послуги ЖКГ із соціально економічної точки зору з урахуванням фінансових можливостей та потреб постачальників та споживачів; - координація та контроль процесу ціноутворення з метою забезпечення можливості його своєчасних коригувань та оптимізації; - розрахунок вартості послуг ЖКГ на всіх етапах їх життєвого циклу; - організація поетапного запровадження єдиних цін та тарифних ставок на послуги ЖКГ; - формування нормативно-правової бази розрахунку та регулювання цін та тарифів на житлово-комунальні послуги підприємств галузі ЖКГ, що відображає специфіку, і повноважень кожного рівня управління суб'єктів цієї сфери. Проектування на підприємстві запропонованої системи маркетингу визначає доцільність застосування спеціальних засобів збору маркетингової інформації, що забезпечить оперативність її систематизації та обробки, а також можливість зниження трудомісткості процесу підготовки аналітичних звітів про результати діяльності ОКВП «Дніпро-Кіровоград». Одним із методів вирішення

зазначеної задачі на сьогодні є придбання та практичне застосування професійних програмних продуктів. Так, для комунального підприємства ОКВП «Дніпро-Кіровоград», що відповідає за водопостачання та водовідведення, встановлення інформаційно-аналітичної системи може бути корисним для покращення сервісу та оптимізації внутрішніх процесів. Ось кілька варіантів, які можна розглянути: 1. SAP Business Intelligence. 2. Microsoft Power BI. 3. Tableau. 4. QlikView. 5. Google Analytics. Вважаємо, що перед вибором системи, керівництву важливо провести детальний аналіз потреб підприємства, доступних ресурсів для імплементації та обслуговування системи, а також потенційного впливу на діяльність підприємства. Таким чином, на наш погляд, результатами реалізації даного заходу стане загальне збільшення ефективності діяльності компанії ОКВП «Дніпро-Кіровоград» на підставі конкретизації запитів споживачів, прискорення реакції на зміни середовища функціонування підприємства, розширення ринкового сегмента за рахунок застосування інструментів стимулювання збуту, а також покращення умов праці та підвищення лояльності персоналу, як наслідок – підвищення якості послуг, що надаються.

Комплексна програма стратегії щодо підвищення ефективності ОКВП «Дніпро-Кіровоград» включає: 1. Аналіз фінансового стану ОКВП «Дніпро-Кіровоград». 2. Вплив внутрішніх та зовнішніх чинників. 3. Фінансові стратегії та рекомендації. 4. Залучення державної та міжнародної підтримки. Додатково, наразі є нагальна необхідність погашення кредиту Світового банку для комунального підприємства, що вимагає комплексного підходу, який би включав як фінансові, так і стратегічні заходи. Ми пропонуємо кілька можливих кроків для погашення кредиту: 1. Реструктуризація кредиту. 2. Внутрішні зміни в управлінні та операціях. 3. Залучення додаткового фінансування. 4. Гранти та дотації. 5. Ревізія тарифів. 6. Консультації з фінансовими радниками. 7. Прозорість і залучення громадськості. Ми пропонуємо, що для того, щоб підприємство могло реалізувати прохання щодо фінансування залишку боргу по кредиту

за рахунок грантових коштів і припинення нарахування відсотків, воно має виконати наступні кроки: 1. Підготовка обґрунтування. 2. Переговори з Світовим банком. 3. Звернення до уряду України. 4. Пошук грантових можливостей. 5. Формування публічної підтримки. 6. Юридична консультація. Підтримка держави та місцевих громад може відіграти вирішальну роль у фінансовій стабілізації підприємства. На завершення, важливим є розуміння, що успішне вирішення фінансових та оперативних викликів вимагатиме від підприємства не тільки стратегічного планування, але й гнучкого реагування на змінні умови, а також активної участі всіх зацікавлених сторін.

Список використаної літератури

1. Андренко О.А., Гавриличенко Є.В. Теоретико-методичні засади формування механізму фінансового моніторингу житлово-комунальних підприємств. *Економіка житлово-комунального господарства. Бізнес-Інформ.* 2021. №5. URL: <https://www.business-inform.net/thematic-search/?theme=ekonom%D1%96ka-zhitlovo-komunalnogo-gospodarstva> (дата звернення: 20.04.2024).
2. Багацька К.В. Класифікація комунальних підприємств як основа вибору політики їх фінансування. *Економіка та держава.* 2021. № 9. С. 74–79. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5019&i=11> (дата звернення: 12.04.2024).
3. Багацька К.В. За крок від банкрутства: Чому більшість комунальних підприємств неефективні і збиткові і як це можна змінити. *Економічна правда.* 2020. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2020/10/20/666444/> (дата звернення: 11.04.2024).
4. Безус В.О. Оцінювання ефективності діяльності з управління стратегічним розвитком ЖКГ міста. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права.* 2023. №1. URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/356/312> (дата звернення: 01.04.2024).
5. Безус В.О. Кластерний підхід як інструмент управління розвитком житлово-комунальної сфери міста. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права.* 2022. № 4.
6. Величко В.В., Гайденок С.М. Актуальні питання управління підприємствами житлово-комунального господарства в сучасних економічних умовах. *Економіка і суспільство.* 2016. №4. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/4_ukr/18.pdf (дата звернення: 04.04.2024).

7. Гайденок С.М. Діагностика діяльності підприємств ЖКГ. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Випуск № 4(72). URL http://www.psae-jrnl.nau.in.ua/journal/4_72_1_2019_ukr/13.pdf (дата звернення: 04.04.2024).
8. Григораш О.В., Плакида С.І. Роль і місце економічної діагностики в підвищенні ефективності управління діяльністю підприємства. *Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку регіону*: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції. 2011. Т.2. С. 37-41.
9. Дідур С., Глухова В., Кравченко Х. Аналіз та оцінка прозорості діяльності комунальних підприємств в умовах децентралізації. *Економіка та суспільство*. 2021. No 24. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/212> (дата звернення: 10.04.2024).
10. Економічна енциклопедія: у 3 т. / ред. рада : Б.Д. Гаврилишин (голова) та ін. Київ : Академія; Тернопіль : акад. нар. господарства, 2000 2002. Т. 1: А (Абандон) К (Концентрація виробництва) / редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін., 2002.
11. Жулін О.В., Зеленюк-Джунь Л.В. Управління фінансовими ресурсами комунальних підприємств і перспективи їх розвитку. *Бізнес-інформ*. 2020. No 7. URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/businessinform-2020-7_0-pages-174_180.pdf (дата звернення: 11.04.2024).
12. Забаштанська Т.В. Державне регулювання комунального господарства України автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.03. Чернігів: Чернігівський національний технологічний університет, 2014. С. 17-20.
13. Загірняк Д.М., Глухова В.І., Кравченко Х.В. Діяльність комунальних підприємств і їх фінансове забезпечення в умовах децентралізації. *Ефективна економіка*. 2021. No 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8528> (дата звернення: 11.04.2024).

14. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 728 с.
15. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/04/19/Osnovy%20pidpryyemnytstva.pdf> (дата звернення: 25.04.2024).
16. Килимник І.І. Практичні проблеми в галузі житлово-комунального господарства та шляхи їх вирішення. *Open Journal System*. 2015. № 1. С. 48–50.
17. Коцюрба О.Ю. Інструменти фінансового забезпечення діяльності підприємств житлово-комунального господарства. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету*. 2017. № 31. С. 265–272.
18. Лондар С.Л., Тимошенко О.В. Фінанси: навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2009. 384 с.
19. Миськів Г.В. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навчальний посібник. Львів : Растр-7, 2020. 272 с.
20. Миськів Г.В. Особливості сучасного державного кредитування в Україні. *Науковий вісник Буковинського державного фінансово економічного університету. Економічні науки: збірник наукових праць*. Чернівці: БДФЕУ. 2015. Вип. 28. Ч. 3. С. 152–155.
21. Міщенко Д.А., Міщенко Л.О. Удосконалення механізму управління бюджетними видатками в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1043> (дата звернення: 20.04.2024).
22. Олександренко І.В. Методичні підходи до діагностики ефективності діяльності підприємства. *Економічний форум*. 2013. № 4. С. 125 – 135.
23. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 25.04.2024).

24. Офіційний сайт ОКВП «Дніпро-Кіровоград». Історична довідка. URL: <https://dnipro-kirovograd.com.ua/history> (дата звернення: 10.04.2024).
25. Офіційний сайт ОКВП «Дніпро-Кіровоград». Цілі діяльності. URL: <https://dnipro-kirovograd.com.ua/harakter> (дата звернення: 12.04.2024).
26. Офіційний сайт ОКВП «Дніпро-Кіровоград». Повідомлення щодо схвалення Інвестиційної програми ОКВП “Дніпро-Кіровоград” на 2022 рік та плану розвитку ОКВП “Дніпро-Кіровоград” на 2022-2026 роки (скоригованих). URL: <https://dnipro-kirovograd.com.ua/inv> (дата звернення: 25.04.2024).
27. Погорєлов В.С. Формування бюджетів територіальних громад в умовах фіскальної децентралізації: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08. Київ, 2019. 22 с.
28. Про затвердження Стратегії розвитку житлово-комунального господарства на 2022–2027 роки : проєкт Роз-порядження Кабінету Міністрів України. (2021). URL: <https://is.gd/xYiENP> (дата звернення: 25.04.2024).
29. Савіна Г.Г., Скібіна Т.І., Фактори зовнішнього та внутрішнього впливу на рівень ефективності управління підприємством комплексу комунальних послуг. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2016. №12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5300> (дата звернення: 14.04.2024).
30. Сарапін О.А., Стефанвич Н.Я., Пінчук Т.А., Шрам Т.В. Аналіз діяльності комунальних підприємств та підходи до їх класифікації. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2023. № 2(85). URL: https://journals.kntu.kherson.ua/index.php/visnyk_kntu/article/view/271 (дата звернення: 15.04.2024).
31. Статистичний щорічник України за 2021 рік. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb_/11/Yearbook_2020.pdf (дата звернення: 10.04.2024).
32. Сто мільйонів боргу і збитковий тариф: керівник "Дніпро-Кіровоград" розповів про ситуацію на підприємстві. URL:

<https://dostyp.com.ua/novini/sto-miljoniv-borgu-i-zbitkovij-pozaminulorichnij-tarif-kerivnik-okvp-dnipro-kirovograd-rozpoviv-pro-situaciyu-na-pidpriyemstvi/?fbclid=IwAR1z64Jwca3Fu33HIS668Vjp0BwcSaUBoiRalUwoh-oGdlkFs2-halBPaeZg> (дата звернення: 20.04.2024).

33. Тариф збитковий. Підприємству "Дніпро-Кіровоград" на 2024 рік потрібні 200 мільйонів додаткового фінансування. URL: <https://suspilne.media/643652-tarif-zbitkovij-pidpriemstvu-dnipro-kirovograd-na-2024-rik-potribni-200-miljoniv-dodatkovogo-finansuvanna/> (дата звернення: 20.04.2024).

34. Терещенко О.О., Конєва Т.А. Формалізація критеріїв політики фінансування підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. № 3. С. 88–97. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2020-3-33> (дата звернення: 12.04.2024).

35. Точка доступу» – новини Кропивницького та Кіровоградщини. URL: <https://dostyp.com.ua/novini/dnipro-kirovograd-prosit-pogasiti-kredit-svitovogo-banku-za-rahunok-grantovih-groshej/>

36. Фатхутдінов Р.А. Управління конкурентоспроможністю організації: підручник. К.: Кондор, 2009. 470 с.

37. Філіпова О.С. Сучасна характеристика ефективності діяльності підприємств житлово-комунального господарства. *Економіка і управління*. 2012. № 1. С. 129-135.

38. Drucker P.F. Managing for Results: Economic Task and Risk-taking Decisions, Harper & Row, New York, NY, 1964.

39. Drucker P.F. Management Challenges for the 21st Century, HarperCollins, New York, N, 1999.

40. Kaplan R.S., Norton D.P. The Strategy-focused Organization. *Harvard Business School Press*. 2001. No 22. 416 p.

41. Kaplan R.S., Norton, D.P. The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action. Boston: Harvard Business School Press. 1996. 322.

42. Kaplan R.S., Norton D.P. Balanced Scorecard (BSC): *Answers to Frequently Asked Questions*. *Harvard Business Review* 70. No 1. P. 71–79.

ДОДАТКИ

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"

за ЄДРПОУ

КОДИ

2019

01

01

03346822

(найменування)

Звіт про власний капітал

за

Рік 2018

р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код ряд- ка	Зареє- строван- ний (пайовий) капітал	Капітал у дооцін- ках	Додат- ковий капітал	Резер- вний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Нео- пла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	221 628	54	-	-	(180 226)	-	-	41 456
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(205)	-	-	(205)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований зали- шок на початок року	4095	221 628	54	-	-	(180 431)	-	-	41 251
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(25 748)	-	-	(25 748)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	(3)	-	-	-	-	-	(3)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	1 499	-	-	-	-	-	-	1 499
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	1 499	(3)	-	-	(25 748)	-	-	(24 252)
Залишок на кінець року	4300	223 127	51	-	-	(206 179)	-	-	16 999

Керівник

Головний бухгалтер

Ілик Роман Ігорович

Барабаш Тетяна Валентинівна

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"

за ЄДРПОУ

(найменування)

КОДИ

2020

01

01

03346822

Звіт про власний капітал

за

Рік 2019

р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код ряд- ка	Зареє- строван- ний (пайовий) капітал	Капітал у дооцін- ках	Додат- ковий капітал	Резер- вний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Нео- пла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	228 628	509 222	-	-	(139 645)	(5 501)	-	592 704
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(2 163)	-	-	(2 163)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований зали- шок на початок року	4095	228 628	509 222	-	-	(141 808)	(5 501)	-	590 541
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(33 127)	-	-	(33 127)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	9	-	-	-	-	-	9
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	9	-	-	-	-	-	9
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(15)	-	-	(15)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

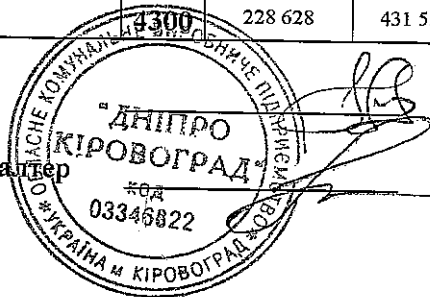
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	4 203	(871)	3 332
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(77 678)	-	-	77 678	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(77 669)	-	-	44 536	4 203	(871)	(29 801)
Залишок на кінець року	4300	228 628	431 553	-	-	(97 272)	(1 298)	(871)	560 740

Керівник

Ілик Роман Ігорович

Головний бухгалтер

Барабаш Тетяна Валентинівна

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"

за ЄДРПОУ

(найменування)

КОДИ

2021

01

01

03346822

Звіт про власний капітал

за

Рік 2020

р.

Форма №4

Код за ДКУД

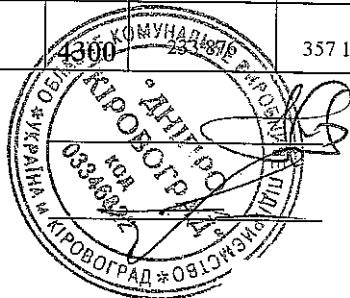
1801005

Стаття	Код ряд- ка	Зареє- строван- ний (пайовий) капітал	Капітал у дооцін- ках	Додат- ковий капітал	Резер- вний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Нео- пла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	228 628	431 553	-	-	(97 272)	(1 298)	(871)	560 740
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(3 148)	-	-	(3 148)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований зали- шок на початок року	4095	228 628	431 553	-	-	(100 420)	(1 298)	(871)	557 592
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(98 482)	-	-	(98 482)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	(128)	-	-	-	-	-	(128)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	(128)	-	-	-	-	-	(128)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	5 248	-	-	-	-	7 417	871	13 536
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	(6 119)	-	(6 119)
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(74 261)	-	-	74 261	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	5 248	(74 389)	-	-	(24 221)	1 298	871	(91 193)
Залишок на кінець року	4300		357 164	-	-	(124 641)	-	-	466 399

Керівник

Головний бухгалтер

Ілик Роман Ігорович

Барабаш Тетяна Валентинівна

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"

за ЄДРПОУ

(найменування)

КОДИ

4

01

01

03346822

Звіт про власний капітал

за

Рік 2021

р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	233 876	357 164	-	-	(124 641)	-	-	466 399
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(1 702)	-	-	(1 702)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	233 876	357 164	-	-	(126 343)	-	-	464 697
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(32 244)	-	-	(32 244)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	488	-	-	-	-	-	488
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	488	-	-	-	-	-	488
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(1 481)	-	-	(1 481)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

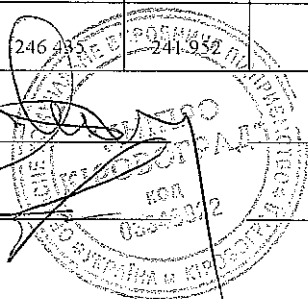
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	11 347	-	835	-	-	(13 413)	-	(1 231)
Погашення заборгованості з капіталу	4245	1 212	-	-	-	-	13 413	-	14 625
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(115 700)	(835)	-	67 414	-	-	(49 121)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	12 559	(115 212)	-	-	33 689	-	-	(68 964)
Залишок на кінець року	4300	246 485	241 952	-	-	(92 654)	-	-	395 733

Керівник

Пісний Олександр Олександрович

Головний бухгалтер

Барабаш Тетяна Валентинівна

Підприємство **Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"**

Територія **КІРОВОГРАДСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Комунальне підприємство**

Вид економічної діяльності **Забір, очищення та постачання води**

Середня кількість працівників **1 1434**

Адреса, телефон **вулиця Соборна, буд. 19 А, м. КРОПИВНИЦЬКИЙ, КІРОВОГРАДСЬКА обл., 25009**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
2020	01	01
03346822		
3510100000		
150		
36.00		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на

31 грудня 2019

р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	9 486	9 499
первісна вартість	1001	10 315	10 432
накопичена амортизація	1002	829	933
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	1 221 248	1 277 241
первісна вартість	1011	5 061 448	5 139 254
знос	1012	3 840 200	3 862 013
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відотрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відотрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 230 734	1 286 740
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	11 105	13 640
Виробничі запаси	1101	10 205	12 452
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	900	1 188
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	44 795	58 416
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	8 899	2 442
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	845
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	57 223	45 653
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	20 556	46 339
Готівка	1166	5	8
Рахунки в банках	1167	20 529	46 261
Витрати майбутніх періодів	1170	52	75
Частка перестрахувальника у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 072	640
Усього за розділом II	1195	143 702	167 205
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 374 436	1 453 945

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	228 628	228 628
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	5 501	-
Капітал у дооцінках	1405	509 222	431 553
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(139 645)	(97 272)
Неоплачений капітал	1425	(5 501)	(1 298)
Вилучений капітал	1430	(-)	(871)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	592 704	560 740
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	257 257	338 970
Інші довгострокові зобов'язання	1515	311 455	340 338
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	568 712	679 308
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	4 678	4 967
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	17 527	35 011
товари, роботи, послуги	1615	94 768	76 653
розрахунками з бюджетом	1620	22 455	37 428
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	2 158	2 827
розрахунками з оплати праці	1630	8 119	10 572
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	6 988	8 736
Доходи майбутніх періодів	1665	19 945	8 882
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	36 382	28 821
Усього за розділом III	1695	213 020	213 897
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 374 436	1 453 945

Керівник

Головний бухгалтер

Ілюк Роман Ігорович

Барабаш Тетяна Валентинівна

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"** Дата (рік, місяць, число) _____ за ЄДРПОУ _____
Територія **КІРОВОГРАДСЬКА** за КОАТУУ _____
Організаційно-правова форма господарювання **Комунальне підприємство** за КОПФГ _____
Вид економічної діяльності **Забір, очищення та постачання води** за КВЕД _____
Середня кількість працівників **1 470**
Адреса, телефон **вулиця Соборна, буд. 19 А, м. КРОПИВНИЦЬКИЙ, КІРОВОГРАДСЬКА обл., 25009** 331237
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку _____
за міжнародними стандартами фінансової звітності _____

КОДИ		
2021	01	01
03346822		
3510100000		
150		
36.00		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	9 499	9 483
первісна вартість	1001	10 432	10 476
накопичена амортизація	1002	933	993
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	1 277 241	1 391 154
первісна вартість	1011	5 139 254	5 354 922
знос	1012	3 862 013	3 963 768
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 286 740	1 400 637
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13 640	14 906
Виробничі запаси	1101	12 452	14 771
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	1 188	135
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	58 416	87 896
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	2 442	1 910
у тому числі з податку на прибуток	1136	845	899
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	45 653	21 043
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	46 339	84 581
Готівка	1166	8	23
Рахунки в банках	1167	46 261	84 558
Витрати майбутніх періодів	1170	75	82
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	640	4 826
Усього за розділом II	1195	167 205	215 244
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 453 945	1 615 881

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	228 628	233 876
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	5 248
Капітал у дооцінках	1405	431 553	357 164
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(97 272)	(124 641)
Неоплачений капітал	1425	(1 298)	(-)
Видучений капітал	1430	(871)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	560 740	466 399
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	338 970	565 436
Інші довгострокові зобов'язання	1515	340 338	336 348
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	679 308	901 784
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	4 967	3 719
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	35 011	41 793
товари, роботи, послуги	1615	76 653	89 966
розрахунками з бюджетом	1620	37 428	45 118
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	2 827	3 457
розрахунками з оплати праці	1630	10 572	12 643
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	8 736	12 091
Доходи майбутніх періодів	1665	8 882	9 320
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	28 821	29 591
Усього за розділом III	1695	213 897	247 698
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів державного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 453 945	1 615 881

Керівник

Головний бухгалтер

Ілік Роман Ігорович

Барабаш Тетяна Валентинівна

¹ Визначається в порядку, у встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"**

Територія **КІРОВОГРАДСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Комунальне підприємство**

Вид економічної діяльності **Забір, очищення та постачання води**

Середня кількість працівників **2 1 443**

Адреса, телефон **вулиця Соборна, буд. 19 А, м. КРОПИВНИЦЬКИЙ, КІРОВОГРАДСЬКА обл., 25009**

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КАТОТТГ

за КОПФГ

за КВЕД

331237

КОДИ		
2022	01	01
03346822		
UA35040210010019355		
150		
36.00		

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на

31 грудня 2021

р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	9 483	9 979
первісна вартість	1001	10 476	10 602
накопичена амортизація	1002	993	623
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	1 391 154	1 572 541
первісна вартість	1011	5 354 922	5 625 652
знос	1012	3 963 768	4 053 111
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 400 637	1 582 520
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	14 906	24 397
виробничі запаси	1101	14 771	23 689
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	135	708
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	87 896	91 679
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	1 910	8 357
у тому числі з податку на прибуток	1136	899	5 165
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	21 043	11 678
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	84 581	64 378
готівка	1166	23	26
рахунки в банках	1167	84 558	64 352
Витрати майбутніх періодів	1170	82	83
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	4 826	12 452
Усього за розділом II	1195	215 244	213 024
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 615 881	1 795 544

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	233 876	246 435
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	5 248	11 347
Капітал у дооцінках	1405	357 164	241 952
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(124 641)	(92 654)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	466 399	395 733
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	43 288
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	565 436	697 868
Інші довгострокові зобов'язання	1515	336 348	346 807
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	901 784	1 087 963
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	3 719	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	41 793	54 079
товари, роботи, послуги	1615	89 966	135 267
розрахунками з бюджетом	1620	45 118	41 275
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	3 457	4 628
розрахунками з оплати праці	1630	12 643	17 518
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	12 091	14 363
Доходи майбутніх періодів	1665	9 320	9 023
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	29 591	35 695
Усього за розділом III	1695	247 698	311 848
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 615 881	1 795 544

Керівник

Пісний Олександр Олександрович

Головний бухгалтер

Барабаш Тетяна Валентинівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальної організації та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2019 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	335 542	244 396
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	96 609	86 193
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	22 012	49 527
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	45	223
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	828	898
Надходження від операційної оренди	3040	197	226
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	211	516
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(375 748)	(327 376)
Праці	3105	(108 679)	(88 136)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(29 803)	(24 310)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(19 496)	(28 293)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(103)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(4 439)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(19 393)	(23 854)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(72)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(1 642)	(942)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(6 305)	(3 962)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-108 313	-140 567
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	239	-
Отримання позик	3305	201 482	169 629
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	55 691	54 298
Сплату дивідендів	3355	(15)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(7 829)	(4 776)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	138 186	110 555
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	29 873	-30 012
Залишок коштів на початок року	3405	20 556	50 956
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(4 090)	(388)
Залишок коштів на кінець року	3415	46 339	20 556

Керівник

Головний бухгалтер

Ілик Роман Ігорович

Барабаш Тетяна Валентинівна

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2020 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	479 236	335 542
Повернення податків і зборів	3005	14	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	15 345	96 609
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	22 012
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1	-
Надходження від повернення авансів	3020	353	45
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	4 494	828
Надходження від операційної оренди	3040	89	197
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	353	211
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(300 353)	(375 748)
Праці	3105	(138 937)	(108 679)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(37 991)	(29 803)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(52 785)	(19 496)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(103)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(16 939)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(35 846)	(19 393)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(9 471)	(72)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(1 844)	(1 642)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(824)	(6 305)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-42 320	-108 313
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	108	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	108	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	239
Отримання позик	3305	149 430	201 482
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	71 499	55 691
Сплату дивідендів	3355	(-)	(15)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(6 906)	(7 829)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	71 025	138 186
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	28 813	29 873
Залишок коштів на початок року	3405	46 339	20 556
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	9 429	(4 090)
Залишок коштів на кінець року	3415	84 581	46 339

Керівник

Головний бухгалтер

Ілик Роман Ігорович

Барабаш Тетяна Валентинівна

Підприємство Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
03346822		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2021** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	586 535	479 236
Повернення податків і зборів	3005	107	14
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	27 582	15 345
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	1
Надходження від повернення авансів	3020	277	353
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	4 349	4 494
Надходження від операційної оренди	3040	28	89
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	674	353
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(408 249)	(300 353)
Праці	3105	(168 668)	(138 937)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(45 762)	(37 991)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(76 478)	(52 785)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(4 267)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(19 335)	(16 939)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(52 876)	(35 846)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(20 000)	(9 471)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(2 491)	(1 844)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(2 104)	(824)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-104 200	-42 320
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	424	108
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	424	108
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	7 002	-
Отримання позик	3305	141 228	149 430
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	57 019	71 499
Сплату дивідендів	3355	(1 470)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(4 887)	(6 906)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	84 854	71 025
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-18 922	28 813
Залишок коштів на початок року	3405	84 581	46 339
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(1 281)	9 429
Залишок коштів на кінець року	3415	64 378	84 581

Керівник

Пісний Олександр Олександрович

Головний бухгалтер

Барабаш Тетяна Валентинівна

Підприємство Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 Р.

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	01	01
03346822		

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	312 006	266 637
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(398 504)	(358 494)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(86 498)	(91 857)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	123 626	41 266
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(23 870)	(20 148)
Витрати на збут	2150	(19 177)	(14 345)
Інші операційні витрати	2180	(37 702)	(31 415)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(43 621)	(116 499)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	12 920	11 216
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(2 421)	(1 595)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(5)	(5)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(33 127)	(106 883)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(33 127)	(106 883)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	9	242
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	9	242
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	9	242
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(33 118)	(106 641)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	139 107	126 122
Витрати на оплату праці	2505	140 310	113 014
Відрахування на соціальні заходи	2510	30 552	24 596
Амортизація	2515	102 288	107 494
Інші операційні витрати	2520	64 792	52 646
Разом	2550	477 049	423 872

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Лік Роман Ігорович

Барабаш Тетяна Валентинівна

Підприємство Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	01	01
03346822		

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	416 705	312 006
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(417 841)	(398 504)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(1 136)	(86 498)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	73 118	123 626
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(29 914)	(23 870)
Витрати на збут	2150	(25 025)	(19 177)
Інші операційні витрати	2180	(123 560)	(37 702)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(106 517)	(43 621)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	108	-
Інші доходи	2240	10 064	12 920
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(1 511)	(2 421)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(626)	(5)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(98 482)	(33 127)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(98 482)	(33 127)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(128)	9
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(128)	9
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(128)	9
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(98 610)	(33 118)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	123 237	139 107
Витрати на оплату праці	2505	178 543	140 310
Відрахування на соціальні заходи	2510	38 796	30 552
Амортизація	2515	99 251	102 288
Інші операційні витрати	2520	154 644	64 792
Разом	2550	594 471	477 049

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Ілик Роман Ігорович

Головний бухгалтер

Барабаш Тетяна Валентинівна

Підприємство **Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"**

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
03346822		

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	484 204	416 705
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(493 680)	(417 841)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(9 476)	(1 136)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	74 522	73 118
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(39 378)	(29 914)
Витрати на збут	2150	(27 562)	(25 025)
Інші операційні витрати	2180	(47 404)	(123 560)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(49 298)	(106 517)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	424	108
Інші доходи	2240	15 349	10 064
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(1 790)	(1 511)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(3 408)	(626)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(38 723)	(98 482)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6 479	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(32 244)	(98 482)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	488	(128)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	488	(128)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	488	(128)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(31 756)	(98 610)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	168 315	123 237
Витрати на оплату праці	2505	216 413	178 543
Відрахування на соціальні заходи	2510	46 922	38 796
Амортизація	2515	88 911	99 251
Інші операційні витрати	2520	82 546	154 644
Разом	2550	603 107	594 471

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Пісний Олександр Олександрович

Головний бухгалтер

Барабаш Тетяна Валентинівна

